

**Talousarvio 2026
Taloussuunnitelma
2027–2028**

Sipoon kunta

Kunnanhallitus 20-21.10.2025

**Budget 2026
Ekonomiplan
2027–2028**

Sibbo kommun

Kommunstyrelsen 20-21.10.2025

Sisällysluettelo / Innehållsförteckning

1 Kunnanjohtajan katsaus / Kommundirektörens översikt.....	5
2 Yleisperustelut ja toimintaympäristö / Allmänna motiveringar och verksamhetsmiljö	7
2.1 Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen / Strategiska mål och deras genomförande	7
2.1.1 Valtuustokauden keskeiset tavoitteet ja mittarit, taulukko / Centrala mål och mätare för fullmäktigeperioden, tabell.....	8
2.1.2 Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026 / Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026	8
2.1.3 Konserniyhteisölle asetetut sitovat tavoitteet / Bindande mål för koncernsamfundet.....	9
2.2 Sipoon kunnan organisaatio / Sibbo kommuns organisation.....	11
2.3 Väestö / Befolkning.....	13
2.3.1 Väestörakenne ja väestömuutokset / Befolkningsstruktur och befolkningsförändringar	14
2.3.2 Väestösuunnite / Befolkningsplan	18
2.4 Maankäyttö, rakentaminen ja yhdyskuntarakenteen kehitys / Markanvändning, byggande och samhällsstrukturs utveckling.....	20
2.4.1 Rakentaminen / Byggande	20
2.4.2 Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys / Utveckling av samhällsstrukturen och den byggda miljön.....	20
2.4.3 Ympäristö / Miljö	21
2.5 Elinkeino ja työllisyyden edistäminen / Främjande av näringsliv och sysselsättning.....	22
2.5.1 Elinkeinojen edistäminen / Främjande av näringsliv.....	22
2.5.2 Työllisyyden edistäminen / Främjande av sysselsättning.....	23
2.6 Hyvinvoinnin edistäminen Sipoon kunnassa vuonna 2026 / Främjande av välfärd i Sibbo kommun år 2026	26
2.7 Taloudelliset lähtökohdat / Ekonomiska utgångspunkter	28
2.7.1 Talouden kehitysnäkymät ja kunnallistalous / Ekonomiska utvecklingsutsikter och kommunalekonomi.....	29
2.7.2 Sipoon kunnan talous / Sibbo kommuns ekonomi	30
2.8 Riskien hallinta / Riskhantering	32
2.9 Henkilökunta / Personal	32
3 Talousarvio ja taloussuunnitelma 2026–2028 / Budget och ekonomiplan 2026–2028.....	37
3.1 Tuloperusteet / Inkomstgrunder.....	37
3.1.1 Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	37
3.1.2 Verotulot - Sipoon kunnan veroprosentit ja verotulot 2023–2026 / Skatteintäkter – Sibbo kommuns skattesatser och skatteintäkter 2023–2026.....	37
3.1.3 Valtionosuudet / Statsandelar	38
3.1.4 Peruskunnan talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto / Sammanfattning av hur anslag och inkomstbudgetar har uppnåtts, primärkommunen.....	40

4 Käyttötalousosa 2026–2028 / Driftsekonomidelen 2026–2028.....	41
4.1 Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden.....	41
4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden.....	41
4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen.....	42
4.4 Konsernipalvelut / Koncerntjänster	43
4.4.1 Hallintopalvelut / Förvaltningstjänster.....	46
4.4.2 Talouspalvelut / Ekonomitjänster.....	47
4.4.3 Digihallinto / Digital förvaltning.....	48
4.4.4 Henkilöstöpalvelut / Personaltjänster.....	49
4.5 Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik.....	51
4.6 Koulutus / Utbildning.....	55
4.7 Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid.....	64
4.7.1 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster	70
Liikuntapalvelut / Idrottstjänster.....	71
Nuorisopalvelut / Ungdomstjänster	71
Vapaa Sivistystyö / Det fria bildningsarbetet.....	72
Kulttuuripalvelut / Kulturtjänster	73
Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster	74
4.7.2 Hyvinvointipalvelut / Vålfärdstjänster	75
Yhteiset asiakaspalvelut	77
Ruokapalvelut / Kostservice.....	77
Hyvinvoinnin edistäminen	78
4.7.3 Työ- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringstjänster.....	79
Elinkeinopalvelut / Näringstjänster.....	80
Työllisyyspalvelut / Sysselsättningstjänster	81
Maahanmuuttopalvelut / Invandrartjänster	81
4.8 Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö.....	82
4.8.1 Kaavoitus / Planläggning.....	87
4.8.2 Mittaus- ja kiinteistöt / Mätning och fastighet.....	88
4.8.3 Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stöd.....	91
4.8.4 Rakennusvalvonta / Byggnadstillsyn	93
4.8.5 Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Tillstånd för byggande i glesbygden	95
4.8.6 Ympäristövalvonta / Miljöövervakning.....	97
4.8.7 Katu- ja viheralueet / Gator och grönområde.....	99
4.8.8 Toimitilat / Lokalitetsförvaltning	101
4.9 Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous / Driftsekonomin för uppgifter med specifik finansiering	105

4.10 Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto / Driftsekonomin enligt organ, sammanfattning	107
4.11 Sisäiset erät / Interna poster	108
5 Sipoon Vesi-liikelaitos / Affärsverket Sibbo Vatten	110
6 Tuloslaskelmaosa / Resultaträkningsdelen	121
6.1 Tuloslaskelma, kunta ilman Sipoon Vesi -liikelaitosta / Resultaträkning, kommunen utan affärsverket Sibbo Vatten	122
6.2 Tuloslaskelma Sipoon kunta ja Sipoon Vesi / Resultaträkning, Sibbo kommun och Sibbo Vatten	124
6.3 Sipoon Veden vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen / Sibbo Vattens inverkan på räkenskapsperiodens resultat	126
7 Investointiosa / Investeringsdelen	127
7.1 Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar i infrastruktur och byggnader	129
7.2 Investoinnit, muut toimialat / Investeringar, övriga sektorer	138
8 Rahoitusosa / Finansieringsdelen	140
8.1 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta / Finansieringsanalys, Sibbo kommun	141
8.2 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta ja Sipoon Vesi / Finansieringsanalys, Sibbo kommun och Sibbo Vatten	142
8.3 Kunnan lainakanta ja lainakanta/asukas / Kommunens lånebestånd och lånebeståndet/invånare ..	143
9 Sipoon kuntakonserni / Sibbo kommunkoncern	144
10 Liite / Bilaga	148

1 Kunnanjohtajan katsaus / Kommundirektörens översikt

Budjettivuosi 2026 on neljäs vuosi hyvinvointi-alueuudistuksen jälkeen, jossa sosiaali- ja terveys-toimi siirrettiin Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tämän siirron johdosta kuntaorganisaatio pieneni noin 400 henkilöllä (noin 30 %) ja 70 miljoonalla eurolla (runsas 40 %). Kunnan tuloveroista valtio otti 12,64 %, mikä on suunnilleen kaksi kolmasosaa vuoden 2022 tuloverosta, joka oli 19,25 %. Myös noin kolmasosa Sipoon yhteisöverotuloista siirtyi valtion kautta hyvinvointialueen rahoittamiseen.

Kyseessä on myös Sipoon uuden kuntaorganisaation kolmas kokonainen vuosi. Kuntaorganisaatio koostuu 1.5.2023 lähtien viidestä toimialasta – arki ja vapaa-aika, konsernipalvelut, koulutus, varhaiskasvatus sekä yhdyskunta ja ympäristö.

Talousarviovuosi on toinen, jossa työ- ja elinkeinotoiminnan palvelut järjestetään yhdessä Keravan kaupungin kanssa, ja jossa Kerava toimii 1.1.2025 lähtien tämän TE-alueen isäntäkuntana. Alueen keskeisiä sopimuskumppaneita ovat muun muassa Itä-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueet, Keski-Uudenmaan Koulutuskuntayhtymä (KEUDA) ja Keski-Uudenmaan Kehityskeskus Oy (KEUKE). Työttömyys on sinnitellyt korkealla, mutta sipoolaisten työllisyystilanne on pysynyt suhteellisen hyvänä. TE-toiminnan budjetointi on myös toisena vuotena helpompaa, kun kokemuk- sia kustannuskehityksestä uudessa toimintaympäristössä on kertynyt.

Suomessa pitkään jatkunut heikko suhdanne vai- kuttaa kielteisesti myös Sipoon kunnan talouteen. Ongelmanamme ei ole kustannusrakenne, vaan heikentyneet verotulot ja laahaava tontinmyynti. Tästä johtuen vuoden 2026 budjettikehys oli määriteltä kaks miljoonaa alijäämäiseksi. Ja tämänkin tuloksen saavuttaminen edellyttää merkittäviä so- peutustoimia. Kunnanjohtajan talousarvioesityk- sen tilikauden tulos on kolme miljoonaa alijäämäi- nen.

Sipoon FCG:ltä talousarviotyön tueksi tilaama talouden painelaskelma osoittaa taloustilanteen kirstymistä lähivuosina ja valtion suunnittelema valtionosuusjärjestelmän uudistus on omiaan lisäämään tätä painetta Sipoossa.

Sipoo on kuulunut Suomen prosentuaalisesti nopeimmin kasvavien kuntien joukkoon. Meneillään oleva rakentamisen matalasuhdanne on tosin hiltänyt eritoten osakeyhtiömuotoisen uustuotannon. Useat kansalliset ennusteet povaavat suhdanteen parantumista vuonna 2026, mutta sen toteutumisessa ja sen mittakaavassa on runsaasti epävarmuutta. Sipoo on kuitenkin edelleen pärjännyt erinomaisesti kansallisissa elinvoimabarometreissä ja meillä on kaikki edellytykset kyetä hyödyntämään tätä toivottavaa suhdannekäännöstä.

Uuden valtuuston strategiatyö on edennyt ja osa sen työn tuloksista näkyy jo tämän talousarvion tavoiteasetannassa. Talousarviovuonna jatketaan myös työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin Sipoon mallin mukaisesti, työstetään kunnan palveluverkoproessia sekä jatkokehitetään yhdyskunnan kehitysproessia.

Sipoo on hyvä kunta, jonka organisaatiossa on paljon mielekästä ja kiinnostavaa työtä kuntalaisten elämänlaadun parantamiseksi nyt ja jatkossa.

2 Yleisperustelut ja toimintaympäristö / Allmänna motiveringar och verksamhetsmiljö

2.1 Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen / Strategiska mål och deras genomförande

Sipoon kunnan strategiassa vuosille 2026–2029 on määriteltty **kunnan visio**.

Sipoo on pääkaupunkiseudun viihtyisin, turvallisin ja yrittäjämystein kunta. Sipoossa yhdistyvät laadukas asuminen, luonnonläheisyys ja vahva yhteisöllisyys. Sipoossa ihmiset, yritykset ja ympäristö voivat hyvin. Sipoo kasvaa kestävästi ja sipoolaiset rakentavat oma-aloitteisesti ja yhdessä menestyksestä tulevaisuutta.

Sipoon kunnan arvot:

Yhteisöllisyys

Välitämme toisistamme. Pidämme huolta toimivasta arjesta ja turvallisuudesta. Kohtelemme kaikkia yhdenvertaisesti.

Avoimuus

Arvostamme päätöksenteon ja tekojen avoimuutta ja selkeyttä. Käymme aktiivista vuoropuhelua Sipoon asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Sipoossa jokaisella on vapaus rakentaa oman näköistään elämää.

Luonnonläheisyys

Elämme luonnon keskellä. Puhdas ja monimuotoinen luonto ja virkistysalueet tuovat arkeemme hyvinvointia.

Sipoon kunnan strategian vuosien 2026–2029 pääteemat on:

1. Hyvinvointia ja turvallisuutta arjessa ja yhteisöissä
2. Laadukkaat palvelut lapsille ja nuorille
3. Kestävä kasvu, monipuolinen asuminen ja sujuva liikkuminen

4. Ympäristöystävällisyys ja luonnon monimuotoisuus
5. Elinvoima - osaaminen, työllisyys ja yrittäminen
6. Tasapainoinen talous ja tehokas kunta

2.1.1 Valtuustokauden keskeiset tavoitteet ja mittarit, taulukko / Centrala mål och mätare för fullmäktigeperioden, tabell

Valtuustokauden strateginen toimenpide 2026–2029 / Strategisk åtgärd för fullmäktigeperioden 2026–2029	Mittari / Mätare
1. Hyvinvointia ja turvallisuutta arjessa ja yhteisöissä.	
2. Laadukkaat palvelut lapsille ja nuorille.	
3. Kestävä kasvu, monipuolinen asuminen ja sujuva liikkuminen.	
4. Ympäristöystävällisyys ja luonnon monimuotoisuus.	
5. Elinvoima - osaaminen, työllisyys ja yrittäminen.	
6. Tasapainoinen talous ja tehokas kunta.	

Strategiassa tunnistetut muut tavoitteet:

Tavoitteet täsmentyvät strategiatyön edetessä.

2.1.2 Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026 / Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sitovien tavoitteiden kautta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 § velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet

Främjande av välfärd och hälsa med de bindande målen

sekä määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet.

Vuositasolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet määritellään osana talousarviota. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksessä sekä tilinpäätöksen kanssa samanaikaisesti valmisteltavassa hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa. Näin strateginen hyvinvointijohtaminen on liitetty kiinteästi kunnan talous- ja toimintasuunnitteluun sekä eri toimialojen käytännön työhön.

Koska hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kiinteä osa kunnan kaikkea toimintaa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet on huomioitu osana talousarvion sitovia tavoitteita. Niihin sitoviin tavoitteisiin, jotka ovat myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita, on merkitty tavoitteen perään sulkuihin hyte-tavoite. Näin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kokonaisuus on poimittavissa sitovien tavoitteiden kokonaisuudesta.

Vuoden 2026 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet perustuvat väestön tunnistettuihin hyvinvointihaasteisiin sekä toimialoilla tunnistettuihin tarpeisiin, jotka liittyvät hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Lisäksi tavoitteissa on huomioitu HYTE-kertoimen indikaattorit. HYTE-kerroin eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valti-onosuuden lisäosa on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Vuonna 2024 Sipoon kunnan HYTE-kerroin oli 58 (asteikolla 0 - 100), ja Sipoon kunta sai HYTE-kertoimeen perustuvaa valtionosuutta 408 300 euroa.

2.1.3 Konserniyhteisölle asetetut sitovat tavoitteet / Bindande mål för koncernsamfundet

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä muutettiin

1.5.2015 voimaan tulleessa, uudessa kuntalaissa. Konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä. Konserninäkökulmaa korostetaan sillä, että talousarviossa on huomioitava kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet entistä selkeämmin. Tarkoituksena on, että talousarviossa ja -suunnitelmassa esitettäisiin omana kokonaisuutenaan kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia.

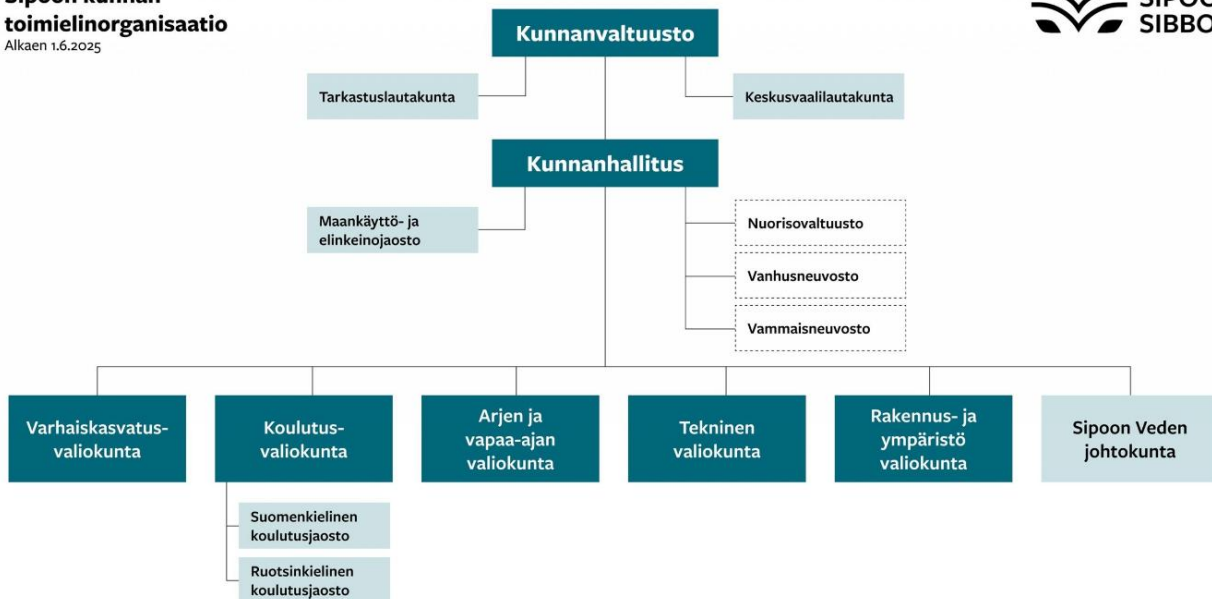
Vuoden 2026 talousarviossa asetetaan valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnan tytäryhteisöille. Asetetuilla tavoitteilla pyritään tukemaan kunnan strategisten tavoitteiden toteuttamista ja niillä pyritään vaikuttamaan konsernin talouden tasapainoon, konsernin tuottamien palveluiden laatuun ja palvelutuotannon tehokkuuteen sekä konsernin omaisuuden arvon säilymiseen. Tavoitteet on esitetty luvussa 9.

Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnastaan ja taloudestaan osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastuslautakunta ja kunnan tilintarkastajat arvioivat tavoitteiden toteuttamista kuntalain edellyttämällä tavalla.

2.2 Sipoon kunnan organisaatio / Sibbo kommuns organisation

Sipoon kunnan toimielinorganisaatio

Alkaen 1.6.2025

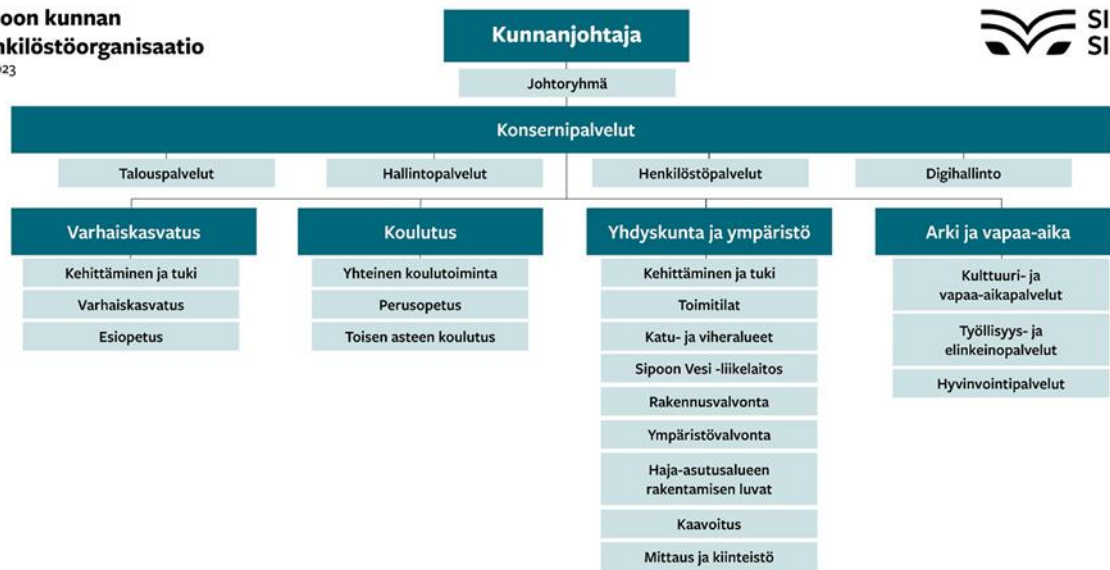

Förtroendeorganen i Sibbo kommun

Fr.o.m 1.6.2025

**Sipoon kunnan
henkilöstöorganisaatio**
1.5.2023

**Personalorganisaation
i Sibbo kommun**
1.5.2023

2.3 Väestö / Befolkning

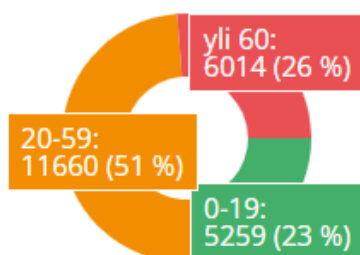
Väestötilanne

1-8/2025 vs 1-8/2024

Asukasluku 8/2025

22933 ⁺⁹²

Ikäjakama

Syntyneet

114 ⁻²¹

Kuolleet

141 ⁺¹⁰

Luonnollinen
Väestönlisäys

-27 ⁻³¹

Kuntien välinen
nettomuutto

120 ⁻⁸⁰

Nettomaahan
muutto

20 ⁻²³

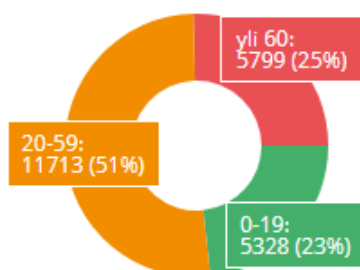
Befolkningssituation

1-8/2024 vs 1-8/2023

Befolkning 8/2024

22840 ⁺²⁵³

Åldersfördelning

Födda

133 ⁺¹⁶

Döda

131 ⁺²⁶

Naturlig
folkökning

2 ⁻¹⁰

Nettoomflyttning
mellan
kommuner

200 ⁺⁵⁷

Nettomigration

41 ⁻⁷¹

Statfin

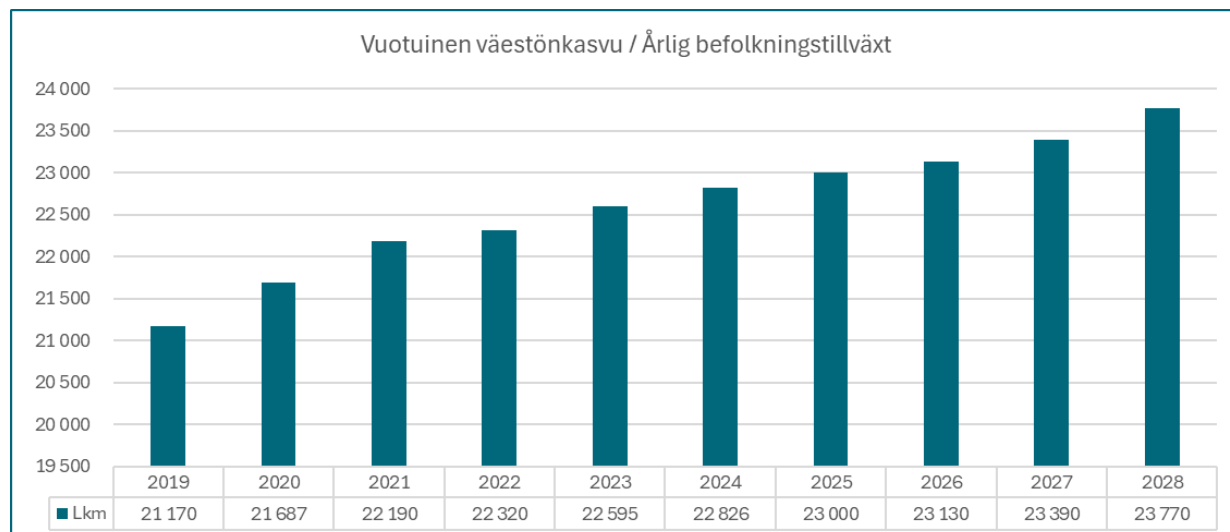
Kaavion ikäjakama esitetty kokonaisin prosentein.

Sipoon kunnan hyvä kasvu on strateginen tavoite. Vuosittainen väestönkasvutavoite on asetettu maksimissaan noin 500 asukkaaseen. Vuoden 2026

talousarvion operatiivisena vuosittaisena väestönkasvuna on alla olevassa taulukossa käytetty 130 asukasta. Odotusarvo on, että kasvu elpyy, mutta että elpyminen vaatii muutaman vuoden aikaa.

Sipoon vuotuinen väestönkasvu

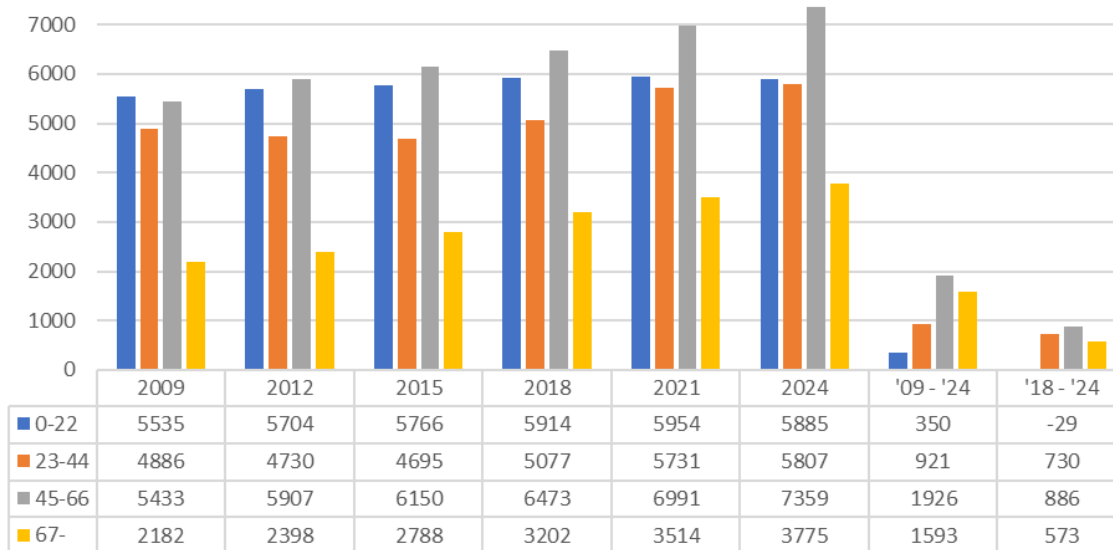
Sibbos årliga befolkningstillväxt

2.3.1 Väestörakenne ja väestömuutokset / Befolkningsstruktur och befolkningsförändringar

Sipoon väestörakenne noudattaa kasvusta huolimatta pitkälti samoja lainalaisuuksia, mitä Suomen väestörakenne yleisesti. Syntyvyys ei parane, ja suuret ikäluokat ovat eläköityneet. Huoltosuhde paranee sisään muutolla, ja sekään ei täysin kompensoi syntyvyyden matalaa tasoa. Ilmiö on globaali, ja sen vaikutuksia voi paikallisesti lievittää ennemminkin kuin täysin hallita.

Sipoon väestön ikäjakauma 22 v ryhmät, kehitys 2009 - 2024 Sibbos befolkning, åldersfördelning 2009 - 2024, 22 år /grupp

Jos syntyvyys olisi riittävä, kolme ensimmäistä 22 vuoden ikäryhmää olisivat melko samankokoisia, ja viimeinen ryhmä, yli 66-vuotiaat, noin puolet edellisistä.

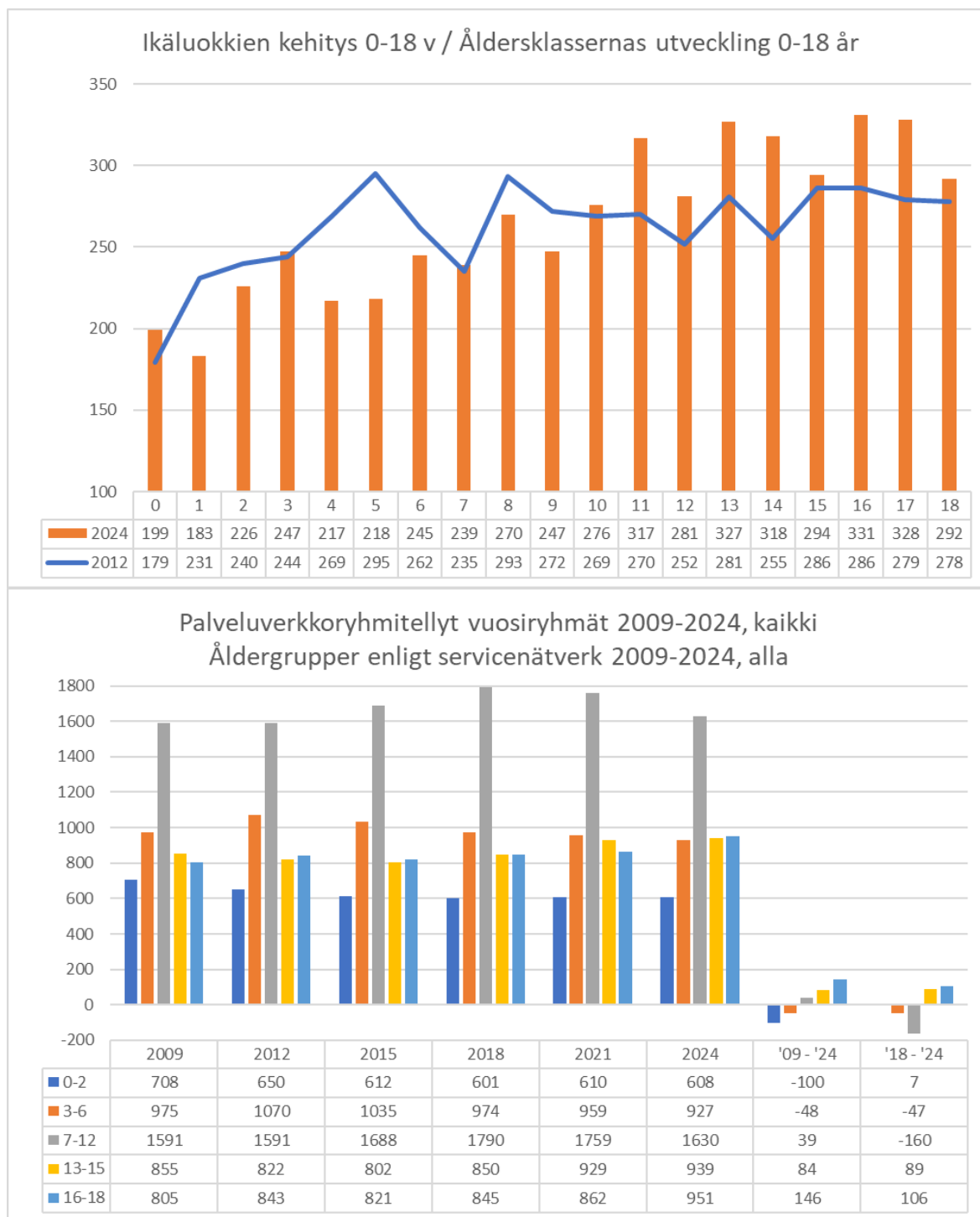
Om nativiteten skulle vara på en tillräckligt hög nivå, skulle de tre första åldersgrupperna för 22 års åldersgrupperna vara nästan lika stora och den sista gruppen, dvs. över 66-åringar, skulle vara hälften så stor som de tidigare grupperna.

Sipoon väestönkehitys osa-alueittain 2018-2021 ja 2021-2024, henkilöitä Befolkningsutvecklingen per delområde i Sibbo 2018-21 ja 2021-24, personer

2018-2021	2021-2024	
42	-11	Pohjois-Paippinen/Norra Paipis, Etelä-Paippinen/Södra Paipis, Linnanpelto/Borgby
-66	-37	Talma/Tallmo, Martinkylä/Mårtensby
705	125	Nikkilä/Nickby
-37	-55	Myyras/Myras, Kirkonkylä/Kyrkoby, Hindsby
39	-7	Gesterby, Savijärvi, Ollkärr, Herrala/Hertsby
61	-58	Immersby, Massby, Majvik, Västerskog, Hitå
690	714	Söderkulla
21	-34	Eriksnäs
79	-42	Box, Hangelby, Träskby, Spjutsund
-15	-12	Saaristo/Skärgården
5	53	Jakamattomat arvot/Ofördelade värden
1 524	636	Sipoo/Sibbo

Alueellinen väestönkasvu on keskittynyt Nikkilään ja Söderkullaan. Taulukossa yllä verrataan muutoksia vuosien 2018 ja 2021 välillä sekä 2021 ja 2024 välillä. Verrattuna vuoden takaisin lukemiin (2020 ja 2023 vertailu), Nikkilän kasvu on hetkellisesti hiukan hidastunut, ja Söderkullan jatkunut. Viime vuoden luvut olivat 222 ja 733, tämän vuoden vertailuluvut 125 ja 714. Myös muilla osa-alueilla esiintyy vaihtelua. Sipoon kokonaishäkasvu oli vuosi sit-

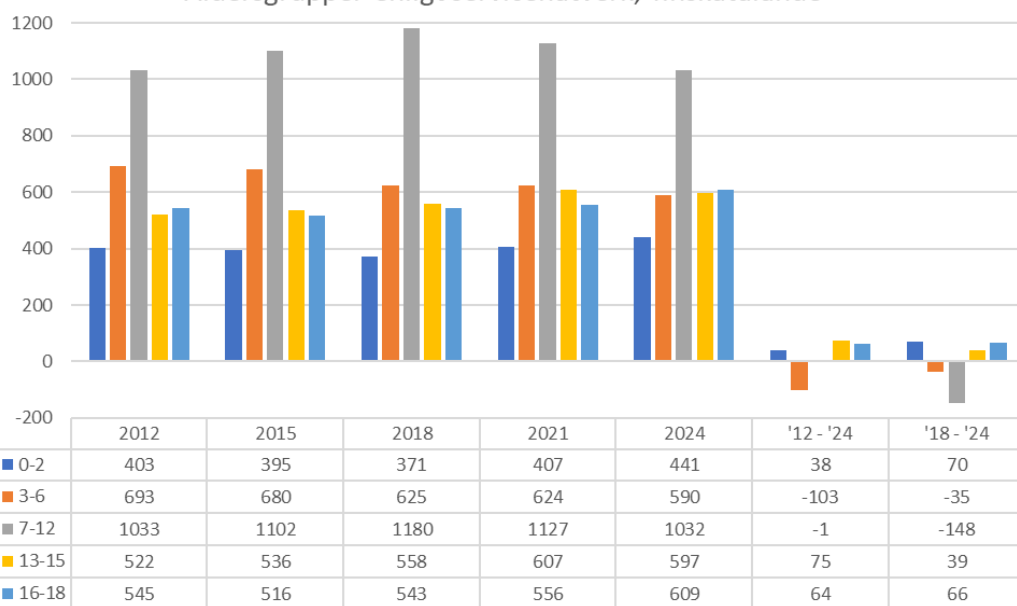
ten 908 kolmen vuoden jaksolle, nyt 636. Jos vertaa jaksoon 2018 - 2021, jolloin kasvu oli 1524 asukasta, suhdanne-ero on vielä selkeämpi. Alueellinen vaihtelu on kuitenkin suhteellisesti suurempaa. Tämä vaihtelu asettaa lisähaastetta palveluverkon suunnittelulle.

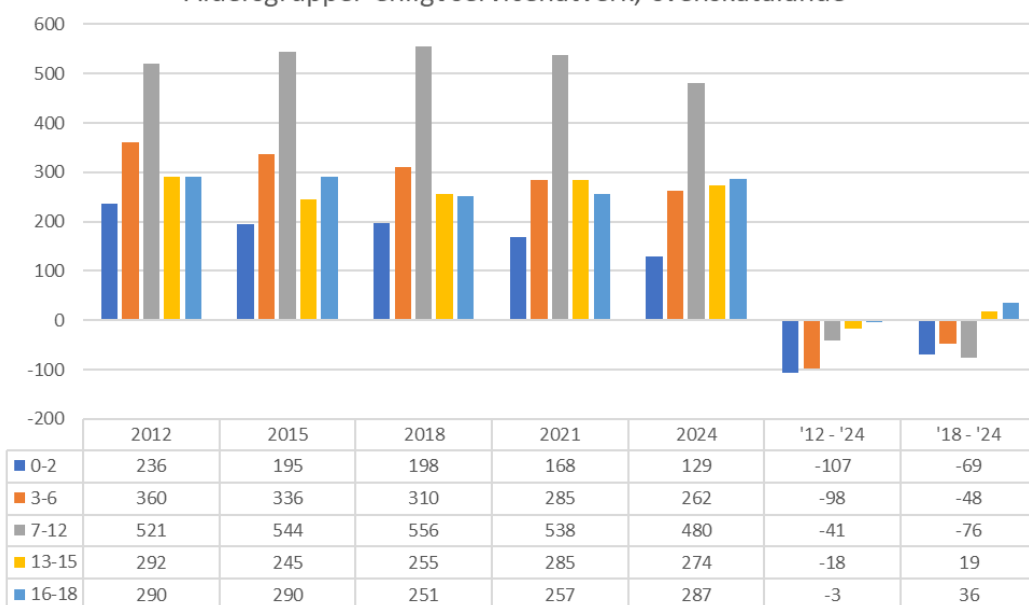
Ikäluokka alle yksivuotiaat on ollut jonkin aikaa noin 180 lasta per vuosi. Vastaavasti seitsemän-

kuusitoista -vuotiaiden määrä per vuosiluokka on ollut noin 270–300 lasta. Tämä kasvu selittyy sisään muuttolla, joka pääsääntöisesti toteutuu ennen kouluikää. Viime vuosina myös kouluikäisiä on muuttanut kuntaan, mikä näkyy 0-18 v jakaumataulukossa. Sekä syntyvydessä että sisään muuttossa on vuosittaista vaihtelua, mikä vaikeuttaa varhaiskasvatuksen ja koulutuksen resurssien suunnittelua vastaamaan vaihteluun.

Palveluverkkoryhmitellyt vuosiryhmät 2012-2024, suomenkieliset
Åldersgrupper enligt servicenätverk, finskatalande

Palveluverkkoryhmitellyt vuosiryhmät 2012-2024, ruotsinkieliset
Åldersgrupper enligt servicenätverk, svenskatalande

Palveluverkon kannalta olennaiset ikäryhmät pääkielillä suomi ja ruotsi erikseen on kuvattu yllä. Etenkin nuorimpien ryhmien kannalta kehitys on ollut laskeva. Kokonaisuutena nämä ryhmät eivät ole kasvaneet, vaikka ikäryhmät 13 -18 ovat aavistuksen kasvaneet.

Från ett servicenät perspektiv väsentliga åldersgrupper på finska och svenska ovan. Speciellt de yngsta grupperna har utvecklats negativt. Som helhet har dessa grupper inte heller vuxit, trots en liten tillväxt inom grupperna 13 -18 år.

2.3.2 Väestösuunnite / Befolkningsplan

Yleisesti Suomessa väestö ikääntyy, lasten määrä vähenee ja väestönkasvu tapahtuu kasvavassa määrin maahanmuuton varassa.

Vuonna 2024 Sipoon asukasluku oli vuoden lopussa 2 826 ja kasvoi 231 hengellä (1,0 %), mikä vastasi hyvin kunnassa tehtyä väestösuunnitetta. Luonnollinen väestölisäys palasi niukasti positiiviseksi, kuntien välinen muuttovoitto 173 (128, 2023) ja ulkomaan kansalaisten osuus 5,4 % (5,1 %, 2023) kasvoivat.

Sipoon väestösuunnitteen pohjana toimii rakentamisennuste, joka perustuu mm. kunnan kaavoitusohjelmaan ja investointisuunnitelmaan. Väestösuunnite laaditaan palvelukysyntälaskurilla, jossa hyödynnetään Tilastokeskuksen ja Facta -tietokannan tilastoja. Väestösuunnitetta tarkasteltaessa on kuitenkin muistettava, että mitä pidemmälle ennustetaan, sitä pienempi ennustettavuus on.

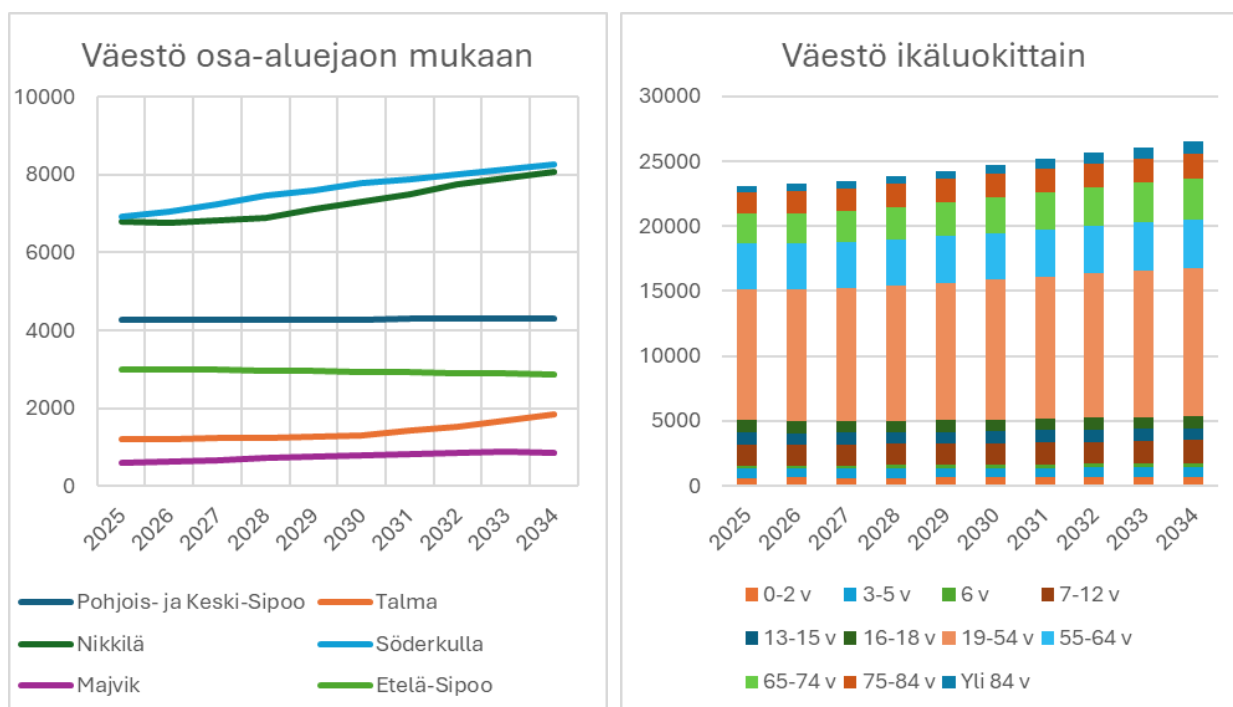
Sipoon väestösuunnite vuosille 2025 - 2034

Sipoon väestönkasvua väestösuunnitteessa seuraavalle 10-vuotiskaudelle on hieman laskettu edellisestä vuodesta johtuen viime vuosien epävarmuudesta maailmantilanteesta ja maamme taloudessa sekä koska on haluttu pitää kiinni strategian mukaisesta 500 asukkaan vuosittaisesta maksimikasvusta. Kunnan kaavavaranto tarjoaa mahdollisuuden rakentamiseen jopa noin 800 asukkaan vuosittaisen kasvun saavuttamiseksi. Kasvua hallitaan mm. tonttien tarjontaa säätelemällä.

Alle 7-vuotiaiden ikäryhmässä lapsien määrä on ollut viime vuosina laskeva, mutta sen ennustetaan kääntyvän lähivuosina selkeään kasvuun jopa 200

lapsen verran tarkastelujaksolla. Esikouluikäisten määrä vaihtelee vuosittain, mutta se säilyy keskimäärin samana. Kouluikäisten määrän ennustetaan laskevan suunnitejakson alkupuolella lähes sadalla, mutta olevan ajanjakson lopussa saman verran (100 kouluikäistä) nykyistä määrää suurempi. Työikäisten määrä kasvaa hieman yleistä väestönkasvua hitaammin. Suhteessa eniten näyttäisivät kasvavan 65 - 74-vuotiaiden ja erityisesti yli 84-vuotiaiden ikäryhmät.

Sipoon rakentamisennuste näyttää suunnitejakson alussa ensin hitaampaa kasvua, mutta merkittävien kaava-alueiden kunnallistekniikan valmistuttua ja markkinoiden käynnistyessä uudestaan rakentaminen vauhdittaa asukasluvun lisääntyvään kasvuun.

Väestösuunnitteen mukainen väestökehitys suunnitteen eri osa-alueilla vuosina 2025–2034.
Befolkningsutveckling enligt befolkningsplanen inom de olika delområdena under åren 2025–2034.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Asukkaita yht.	23 111	23 240	23 500	23 876	24 280	24 720	25 157	25 630	26 078	26 491
Muutosprosentti	1,2	0,6	1,1	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9	1,7	1,6
Asukasmäärän muutos	285	129	260	376	405	440	437	472	448	413

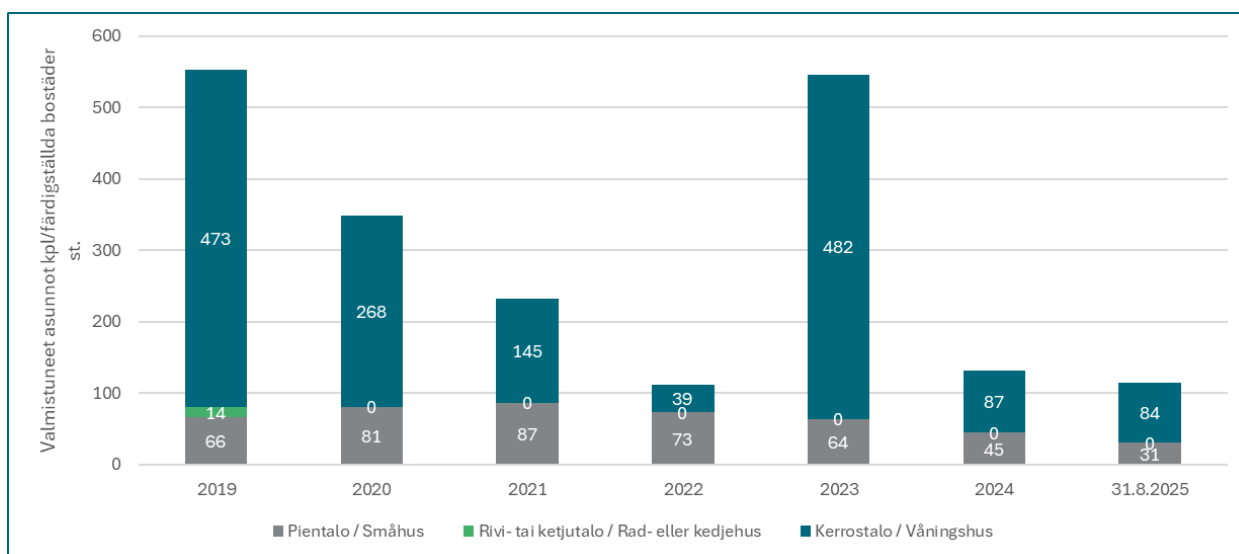
Väestökehitys kaikkien ikäluokkien osalta Sipoossa vuosina 2025–2034.
Befolkningsutvecklingen i alla åldersgrupper i Sibbo åren 2025–2034.

2.4 Maankäyttö, rakentaminen ja yhdyskuntarakenteen kehitys / Markanvändning, byggande och samhällsstrukturens utveckling

2.4.1 Rakentaminen / Byggande

Uudisrakentamisen asuntotuotanto talotyypeittäin on jaksolla 2017–9/2025 ollut Sipoossa melko vakaa pientalojen suhteen. Rivitaloja ei ole rakennut ja kerrostalojen rakentaminen on toteutunut pääosin tuetun rakentamisen kautta. Vuoden 2025 osalta pientalojen rakentaminen on ollut vuoden 2024 tasolla. Kerrostaloasuntoihin muutto voi vaihdella ajallisesti enemmän kuin pientaloihin muutto, mikä luonnollisesti vaikuttaa väestönkehitykseen. Pientalojen osuutta rakentamisessa on tarkoitus kasvattaa kaavavarannon avulla.

Rakentamisalalla on paikallisesti havaittavissa pieniä elpymisen merkkejä. Epävarmuustekijöitä on kuitenkin merkittävästi, joten mille tasolle uudisrakentaminen asettuu vuonna 2026, on epävarmaa.

2.4.2 Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys / Utveckling av samhällsstrukturen och den byggda miljön

Vuoden 2025 aikana valmistuu S20 Söderkullan kartanon ja TM1 Puu-Talman asemakaavojen toteutus. Tontinmyynti Söderkullan kartanon alueella on käynnistynyt vuonna 2025 ja se jatkuu vuonna 2026. Kunnan katuja ja teitä asfaltoitiin runsaasti vuonna 2025 ja vuodelle 2026 esitetään

päällystystöiden määrärahojen säilyttämistä vuoden 2025 tasolla.

Nikkilän kehittyminen on sidottu voimakkaasti Nikkilän kartanon alueen rakentumiseen, jonka lisäksi N65 Metsärinteen asemakaavan toteutus budjetoidaan vuodelle 2026. Nikkilän seudulle jatkokehittään myös Stormossan työpaikka-alueita, jolla on merkittävä potentiaali kunnan työpaikkaomavaraisuuden parantamisessa. Etelä-Sipoon kehitys on sidoksissa mm. S20 Söderkullan kartanon ja T6 Taasjärven itäpuolen rakentumiseen. Söderkullassa on tarkoitus kehittää myös työpaikka-alueita mm. E5 Hangelby.

Bastukärriassa tontit ovat loppumassa, mutta BA5 Bastukärriin työpaikka-alueen luoteisosa lisää työpaikkojen määrän kasvua. BA5 Bastukärriin työpaikka-alueen luoteisosa on yksityinen asemakaava, mutta odotusarvo on, että asemakaavan toteutus alkaa vuonna 2026.

2.4.3 Ympäristö / Miljö

Sipoon kunnan ilmastotyötä tehdään jatkossa aikaisempaa suunnitelmallisemmin kunnanvaltuuston hyväksyttyä kokouksessaan 9.12.2024 Sipoon kunnan ensimmäisen ilmastosuunnitelman. Suunnitelma konkretisoi kunnan päästövähennystavoitteen ja määrittelee toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi.

Sipoon kunnan ilmastosuunnitelma "Hiilineutraali Sipoo 2035" toteuttaa kuntastrategian hiilineutraaliustavoitetta ja toimii jatkossa kunnan suunnitelmallista ilmastotyötä toimeenpanevana asiakirjana. Ilmastosuunnitelman myötä kunta tavoittelee 80 prosentin vähennystä kasvihuonekaasupäästöihin vuoteen 2035 vuoden 2007 tasoon verrattuna. Tavoitteen suuntaamisen tukemiseksi Sipoo on asettanut ohjeellisen välitavoitteen, jonka mukaan kunnan päästövähennys tulisi olla 70 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasoon nähden. Ilmastosuunnitelman toteutuksen etenemistä seurataan vuosittain ja sen päivitystarpeita tarkastellaan valtuustokausittain.

2.5 Elinkeino ja työllisyyden edistäminen / Främjande av näringsliv och sysselsättning

2.5.1 Elinkeinoon edistäminen / Främjande av näringsliv

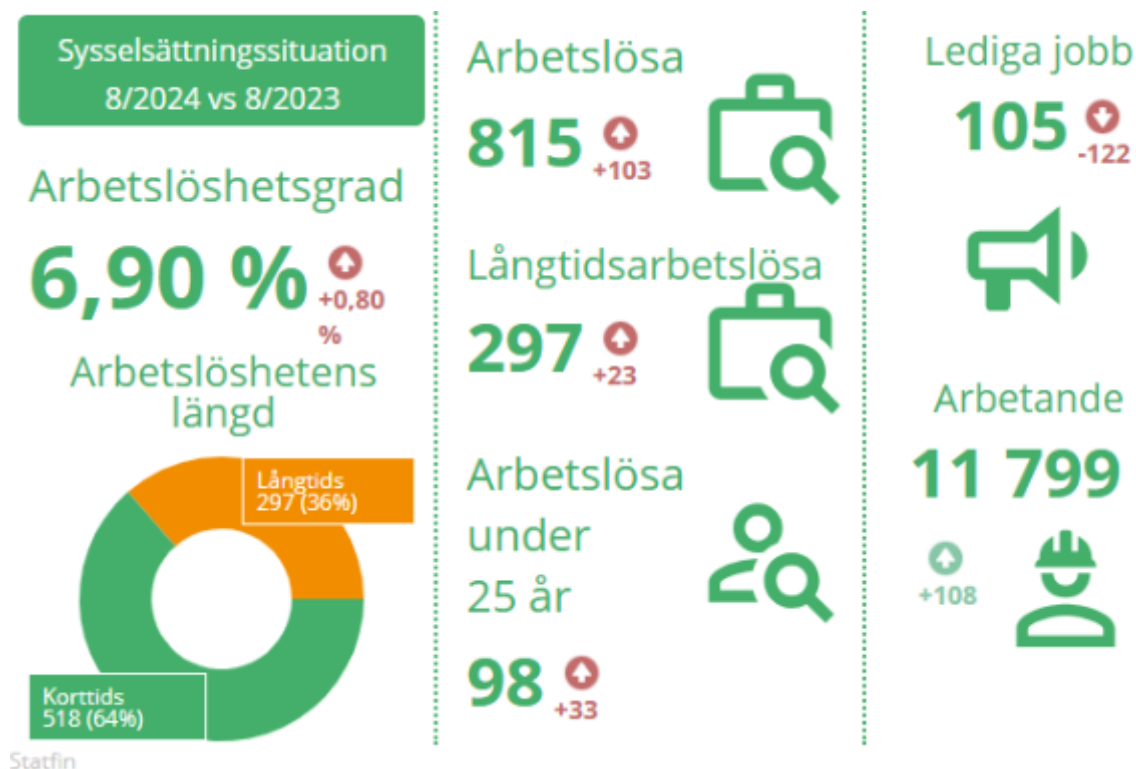
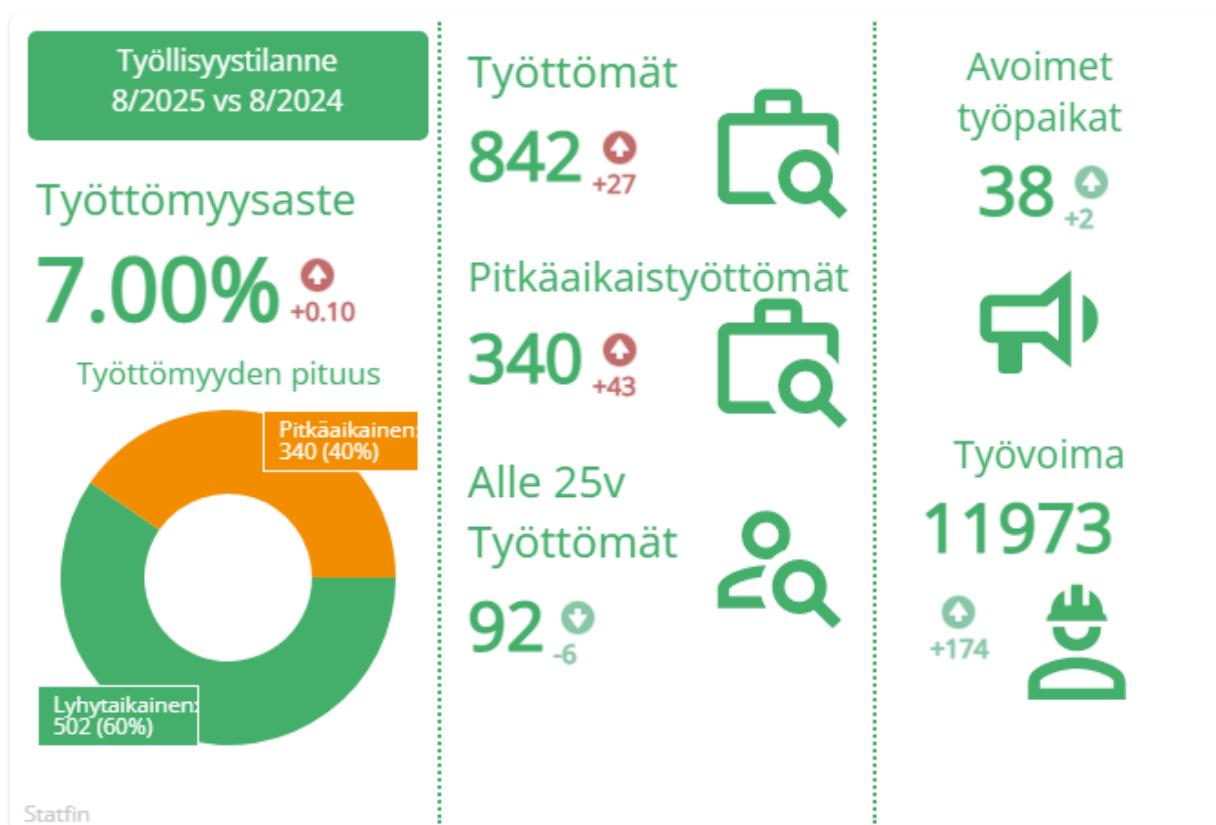
Sipoon kunnan elinkeinopalvelut edistää kunnan elinvoimaa luomalla yrityksille suotuisia toimintaympäristöjä ja edellytyksiä kasvaa ja kehittyä. Elinkeinopalvelut vastaavat myös kunnan matkailupalveluiden kehittämisestä.

Yrityskentässä viimeisimmät vuodet ovat olleet haastavaa aikaa globaalin toimintaympäristön muutosten sekä kansallisen matalasuhdanteen vuoksi. Vuodelle 2026 voidaan odottaa talouden ja yritysten toimintaympäristön hidastaa elpymistä. Rakentamisen ennakoidaan kääntyvän hitaasti nousuun vuoden 2026 aikana.

Sipoossa aloittaneiden yritysten määrä kasvoi vuonna 2025 toisella kvartaalilla 35 yrityksellä. Vuonna 2024 yritysten määrä kasvoi 69 yrityksellä vuoden aikana. Talouden piristymisen merkkien myötä voidaan olettaa, että vuonna 2026 yritysten määrän kasvu pysyy edelleen positiivisena. Avointen työpaikkojen määrän osalta voidaan myös odottaa pientä kasvua vuodelle 2026. Vuoden 2025 aikana avointen työpaikkojen määrä on pysynyt matalana verrattuna edelliseen vuoteen. Elokuussa 2025 avoimia työpaikkoja oli Sipoossa 38 kappaletta. Tämä voi heijastua myös työnhakijoiden työttömyyden pitkittymisenä mutta myös yritysten kasvun hidastumisena.

Sipoon kunnassa on hyväksytty maaliskuussa 2025 uusi elinkeino-ohjelma vuosille 2025-2028. Vuonna 2026 keskitytään toimeenpanemaan elinkeino-ohjelman mukaisia toimenpiteitä. Elinkeino-ohjelman kuuluva matkailusuunnitelma tulee hyväksyttäväksi vuoden 2026 aikana.

2.5.2 Työllisyyden edistäminen / Främjande av sysselsättning

Sipoon kunnassa työllisyyttä edistävien työllisyyspalveluiden tehtävänä on toimia täydentävien työllisyyspalveluiden tuottajana sipoolaisille työnhakijoille sekä työnantajille. Työllisyyspalveluiden tavoitteena on edistää ja kehittää kunnan työllisyyttä yhteistyössä työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen sekä muiden alueen oleellisten yhteistyötoimijoiden kanssa.

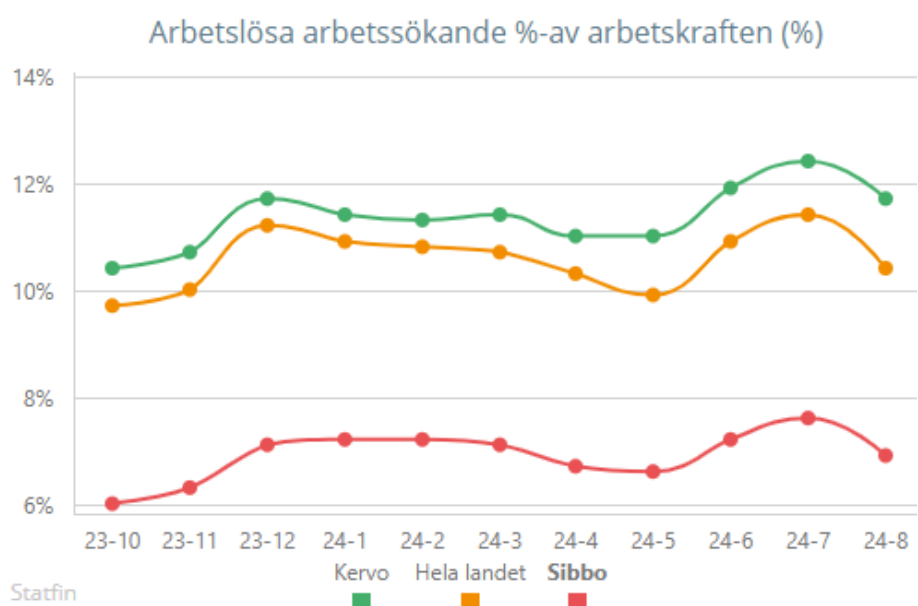
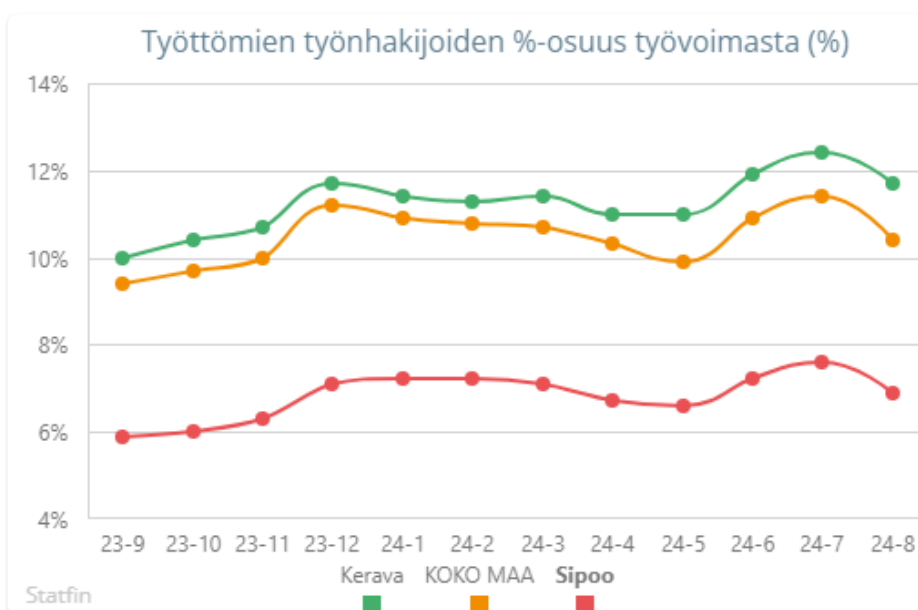
Elokuussa 2025 Sipoon työttömyysaste (työttömät työnhakijat) oli 7,0 %, kun vuotta aiemmin se oli 6,9 %. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 842, mikä on 27 enemmän kuin aiempina vuonna. Samalla kuitenkin Sipoon työvoiman määrä on kasvanut vuodentakaiseen verrattuna 174 henkilöllä, mikä kertoo alueen vetovoimasta, kun kuntaan muuttaa työvoimaan kuuluvia asukkaita. Työttömyyden rakenteen kannalta on huomattava, että pitkään työttömänä olleiden (yli vuoden työttömänä olleet) määrä on noussut 43 henkilöllä, ja heitä oli elokuussa 340 henkilöä.

Työttömyysasteen nousu kertoo taloudellisen suhdanteen heikosta kehityksestä ja hitaasta kasvusta. Sipoon osalta työttömyystilanne on kuitenkin säännönmukaisesti huomattavasti parempi kuin valtakunnallinen keskiarvo 11,5% ja verrokkikuntien tilanteet. Työllisyystilanteen ennakoitaan kansallisesti lähtevän parantumaan (verrattuna vuoden takaiseen) vasta hiljalleen vuoden toisella puoliskolla 2026.

Nuorille alle 30-vuotiaille työttömille suunnattu työpaja- ja Ohjaamo-toiminnot ovat jatkaneet työllistymistä ja hyvinvointia edistävää työtään, mikä on entistäkin tärkeämpää, sillä alle 25-vuotiaiden työttömyys on edelleen kohtuullisen korkealla tasolla, ollen elokuussa 2025 98 henkilöä. Nuorten työllistymisen tukeminen on kriittinen prioriteetti erityisesti syrjäytymisen ehkäisemisen näkökulmasta.

Vuoden 2025 alusta alkaen työvoimaviranomaisen palvelut siirtyvät valtion järjestämisvastuulta kuntien järjestettäväksi. Sipoo ja Kerava ovat sopineet yhdessä työvoimapalveluiden järjestämisestä siten, että Kerava toimii Keravan ja Sipoon työllisyysalueella järjestämisvastuullisena työvoimaviranomaisena, tuottaen Sipoolle lakisääteiset työvoimaviranomaisen palvelut.

Vuoden 2025 alusta alkaen uudistus työttömyysturvan kuntaosuuksien malli, jonka myötä työttömyysturvan kustannukset tulevat kuntien maksettaviksi aiemmin kuin ennen. Niin sanottu kannustava rahoitusmalli edellyttää kunnilla ja työllisyysalueilta työttömyysjaksojen pitkittymisen ehkäisyä. Vuoden 2026 aikana on olettavissa vaikutuksia työttömyysturvan kuntaosuuksiin kasvattavasti, kun toimeentulotukiuudistus astuu portaittain voimaan.

2.6 Hyvinvoinnin edistäminen Sipoon kunnassa vuonna 2026 / Främjande av välfärd i Sibbo kommun år 2026

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustettava. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:ssä kuvataan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuut.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä (hyte-työ) tarkoitetaan aktiivista ja tavoitteellista hyvinvointia edistävää ja ennaltaehkäisevää työtä, jota tehdään kaikessa kunnan toiminnassa. Hyte-työn johtaminen perustuu tiedolla johtamiseen ja verkostoyhteistyöhön. Vaikuttava hyte-työ edellyttää, että työtä ohjaavat selkeät rakenteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaikkien kunnan toimialojen vastuulla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiosta vastaa hyvinvointipäällikkö. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tukee poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki toimialat. Se toimii kunnan johtoryhmän alaisuudessa. Lisäksi hyte-työssä tehdään yhteistyötä Sipoon alueella toimivien muiden sidosryhmien, kuten järjestöjen, yritysten, viranomaistahojen sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Vuoden 2026 yhtenä painopisteenä on kehittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostoyhteistyötä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtaminen rakentuu hyvinvointi- ja turvallisuuskertomustyön ympärille. Valtuustokauden 2025 - 2029 hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma valmistuu keväällä 2026. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa määritellään tämän valtuustokauden hyvinvointityön painopisteet, tavoitteet ja tärkeimmät toimenpiteet. Se toteuttaa osaltaan kuntastrategiaa.

Sipoon kunnassa keskeisenä painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseen ja hyvinvointihaasteiden ennaltaehkäisemiseen tähtäävä Planet Youth -toiminta etenee toimintaa ohjaavan prosessin mukaisesti. Vuonna 2026 toimeenpannaan yhdessä toimialojen ja sidosryhmien kanssa määriteltäviä toimenpiteitä sekä toteutetaan seuraava 8.

ja 9. luokan oppilaille suunnattu kysely. Planet Youth -toimenpiteet on huomioitu talousarvion sitovissa tavoitteissa.

Vuoden 2026 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimialakohtaiset tavoitteet on kirjattu osaksi sitovia tavoitteita. Tämä kuvataan tarkemmin luvussa 2.1.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sitovien tavoitteiden kautta.

2.7 Taloudelliset lähtökohdat / Ekonomiska utgångspunkter

Suomen hallituksen vuoden 2026 talousarvioesitys on noin 8,7 miljardia euroa alijäämäinen. Valtion menojen ennakoidaan kasvavan vuodesta 2025. Julkisen talouden tasapainottaminen on hallituksen keskeinen tavoite. Hallitusohjelmassa on esitetty velkasuhteen vakauttamiseksi toimenpiteitä noin 9 miljardilla eurolla. Lisäksi on päätetty talouskasvun vauhdittamiseen tähtäävistä toimista ja niiden rahoittamisesta. Taloudessa on ennakoitu käännettä ja kasvun alkamista, mutta tämä käänne on viivästynyt. Työllisyystilanteen heikkeneminen ja talouden epävarmuus ovat jarruttaneet yksityisen kulutuksen kehitystä. Verotulokehitys yhdessä kustannustason kanssa haastavat kuntien taloutta. Hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne on edelleen erittäin kriittinen.

TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille vuoden 2025 alusta lukien. Tämä muutos yhdessä heikentyneen työllisyystilanteen ja nousseiden kustannusten kanssa aiheuttavat epävarmuutta kuntien talouteen. Valtion rahoitusosuuden ei arvioida kattavan kunnille siirtyitä menoja täysimääräisesti. Tämä paine heijastuu kuntien muiden palveluiden rahoitukseen.

Valtionosuudet eli valtion yleiskatteiset korvaukset kuntien tuottamista palveluista ovat muuttuneet viime vuoden aikana kuntien kannalta huomponaan suuntaan. Valtio on uudistanut TE-uudistuksen yhteydessä valtionosuuksien laskentaa. Ns. sote-erillä on kuntien valtionosuustuloja keskimäärin heikentävä vaikutus. Vaikutuksen suuruus vaihtelee merkittävästi kuntien välillä. Sote-erät ovat johtaneet negatiivisiin valtionosuuksiin osalla kunnista. Valmistelussa on valtionosuusuudistus, jonka alunperin odotettiin tulevan voimaan vuonna 2026. Uudistuksen lakiesitystä ei ole vielä annettu eduskunnalle, joten uudistuksen ennakoidaan tulevan voimaan vuonna 2027 alkaen. Uudistuksen vaikutuksista kuntien valtionosuuksiin ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Ukrainan sota aiheutti mm. nopean energiakustannusten nousun. Kustannusten nousu johti nousuun inflaatioon. Myös korkotaso nousi syksyllä 2022 jyrkästi. Kustannustaso on nyt tasaantunut kuluttajahinnoissa ja energiassa. Inflaatiotaso on

tasaantunut. Korkotaso on laskenut. Kansainvälisten markkinoiden epävarmuus voi kuitenkin edelleen aiheuttaa merkittävää kustannusten heiluntaa ja korkotasoon sisältyy epävarmuutta.

Kuntapuolella saavutetut palkkaratkaisut tuovat työrauhaa, mutta haastavat osaltaan kuntien taloutta.

Euroalueen talous on alkanut kääntyä nousuun, mutta Suomen talouden kasvu on vielä varovaista, vaikka pieniä kasvun merkkejä on jo nähtävissä.

Suomen väestön demografinen muutos tulee haastamaan sekä valtion että kuntien taloutta. Nuorten ikäluokat ovat entistä pienempiä. Väestökehityksen ennakoita kääntyvän laskuun myös maakuntakeskuksissa. Muutokset väestön ikärakenteessa tulevat vaikuttamaan palveluiden tarpeeseen.

2.7.1 Talouden kehitysnäkymät ja kunnallistalous / Ekonomiska utvecklingsutsikter och kommunalekonomi

Suomen talouskasvu on jäänyt jälkeen muusta euroalueesta. BKT:n muutos oli vuoden 2025 toisella kvartaalilla negatiivinen verrattuna ensimmäiseen kvartaaliin. Investoinneissa on nähtävillä jo pienosta nousua, mutta yksityinen kulutus on niukkaa. Työttömyysaste on noussut ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kehitys on nopeaa.

Suomen Pankin syyskuun 2025 ennusteen mukaan vuoden 2025 BKT:n kasvu on vain 0,3 prosenttia. Vuodelle 2026 ennuste on 1,3 prosenttia kasvua. Myös muiden laitosten ennusteet ovat vuoden 2026 positiivisempia kuin vuosi 2025. Talouden käännettä ennakoita jo varovaisesti.

Kuntataloutta haastaa edelleen hitaasti kehittyvät verotulot. Valtion tarve sopeuttamiselle tulee asettamaan paineita tulevien valtionosuuksien kehittymiselle. Valtionosuuksissa on noin 2,1%:n leikkaus vuodelle 2026. Indeksitarkistuksia on jäädytetty. Laskeva lapsimäärä heijastuu laskuna valtionosuuksiin.

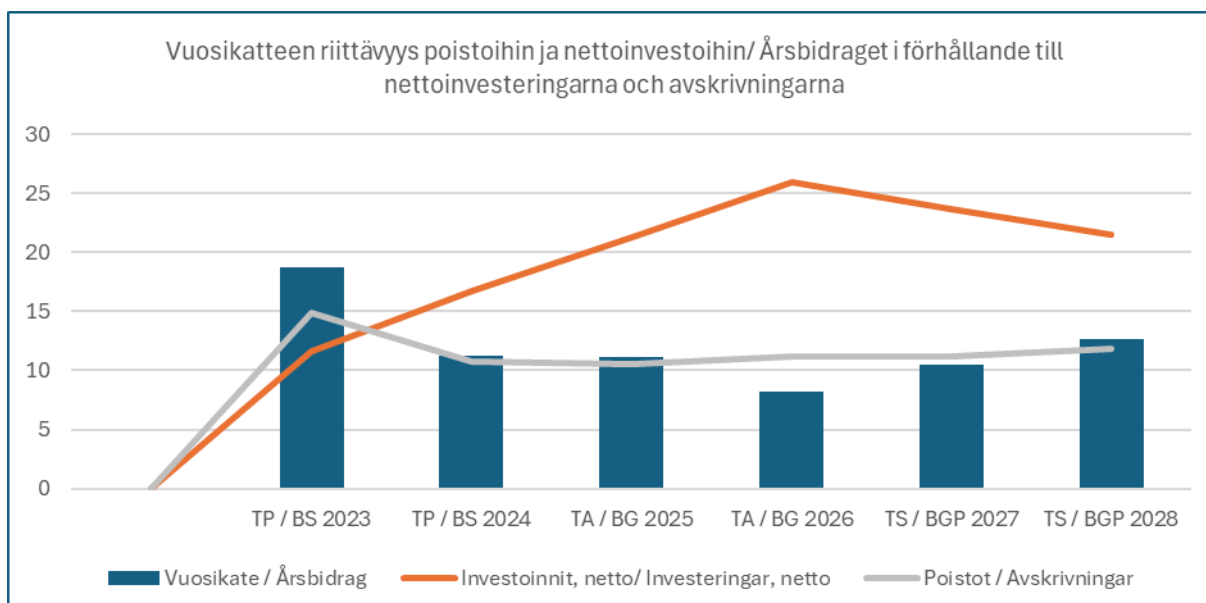
Kuntapuolen palkkaratkaisu tulee nostamaan taloussuunnitelmakaudella kuntien menoja merkittävästi samalla kuin tulojen kehittyminen on verotulojen osalta heikkoa ja valtionosuuksiin heijastuu leikkauspaineita.

TE-palveluiden kustannuksista kunnilla ei ole täysin tietoa, koska palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille vuoden 2025 alussa eikä kokonaista raportointivuotta siten ole vielä saatavilla.

Kuntaliiton syksyn 2025 kuntabarometrissä suurin osa kunnista arvioi taloudellisen tilanteensa melko huonoksi. Seuraavien 12 kuukauden aikana kuntien taloudellisen tilanteen ennakoitaan huonontuvan ja taloudellisen liikkumavaran heikentyvän. Talouden kehityksestä aiheutuu veronkorotuspaineita kuntiin.

2.7.2 Sipoon kunnan talous / Sibbo kommuns ekonomi

Keskeiset luvut 2022 - 2027 Kunta ja Sipoon Vesi, M€ / Nyckeltal 2022-2027, Sibbo kommun och Sibbo Vatten, M€	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BG 2025	TA / BG 2026	TS / BGP 2027	TS / BGP 2028
Asukasluku / Invånarantal	22 595	22 826	23 100	23 130	23 390	23 770
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 64,7	-69,9	-72,8	-74,7	-74,6	-74,5
Verotulot / Skatteinkomster	62,4	60,6	63,2	63,1	65,9	69,1
Vuosikate / Årsbidrag	18,7	11,2	11,1	7,9	11,2	11,8
Poistot / Avskrivningar	14,9	10,7	10,5	11,2	11,2	11,8
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	5,76	2,2	1,8	-2,1	1,2	1,2
Investoinnit, brutto / Investeringar, brutto	15,95	18,7	26,7	29,4	27,0	24,8
Toiminnan & investointien rahavirta / Verksamhetens & invester- ingarnas kassaflöde	3,15	-7,3	-15,6	-21,5	15,8	13,0
Lainamäärä / Länemängd	101,3	112,5	123,9	133,9	144,7	154,5
Ulkoiset toimintakulut €/asukas / Externa verksamhetsutgifter €/invånare	-3 674	-3 696	-4 000	-4 025	-3 985	-3 921
Lainamäärä €/asukas / Lån €/invånare	4 482	4 929	5 350	5 788	6 187	6 500
HTV / Personal-årsverk	881	894	869	897	897	897

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate (ml. Siipoon Vesi) oli 11,2 M€ (vuonna 2023 vuosikate oli 18,7 M€) ja tilikauden tulos 0,5 M€ (vuonna 2023 tilikauden tulos oli 3,8 M€). Poistoero- ja varausten muutoskirjausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,2 M€.

Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset, joten kunnan talous oli tasapainossa vuonna 2024. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 10,2 M€ ja arvonalentumiset 0,5 M€. Talouden liikkumavara on pienentynyt.

Kunnan velkamäärä kasvoi vuoden 2024 aikana ja lainamäärä vuoden lopussa oli 112,5 M€, mikä on 11,2 M€ enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Lainakannasta 8 M€ oli lyhytaikaisia kuntatodistusluottoja. Asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden lopussa 4 930 euroa. Nousua asukaskohtaisessa lainamäärässä oli 446 euroa per asukas edelliseen vuoteen verrattuna.

Sipoon kunnan investoinnit kasvavat talousarviovuonna 2026 vuodesta 2025 eikä vuosikateen arvioida enää riittävän ilman talouden sopeuttamista investointien rahoittamiseen, vaan kunta joutuu rahoittamaan nämä ottamalla lainaa.

Kunnanhallitus vahvisti 16.6.2025 § 7 talousarvion laatimisen kehykseksi vuoden 2026 osalta 2 milj.euroa alijäämäiseksi. Samassa yhteydessä kunnanhallitus vahvisti toimialoille talouden sopeuttamisen kehyksen, jonka avulla tavoitellaan

talouden saamista tasapainoon taloussuunnitelmavuosina 2027 ja 2028. Kunnan taloutta tasapainotetaan kehyksen pohjalta tavoitteen mukaan vuonna 2026 noin 2,1 M€:lla lisäämällä kunnan tuloja, pienentämällä menoja ja arvioimalla kriittisesti tarvittavia investointeja. Talouden sopeuttamistarve oli kehyksen laatimishetkellä noin 5 M€ vuoteen 2028 mennessä. Talouden sopeuttamistarve ei sisältänyt arviota mahdollisen valtionosuusuudistuksen vaikutuksista kunnan tuloihin. Valtionosuusuudistuksen vaikutuksen ennakoidaan kuitenkin olevan Sipoon kunnalle negatiivinen. Koska vuos-uudistuksen lakiesitystä ei ole vielä talousarvion laatimisajankohtana syksyllä 2025 annettu eduskunnalle, on mahdotonta arvioida euromääräistä vaikutusta kunnan talouteen taloussuunnitelmakaudella 2026-2028.

2.8 Riskien hallinta / Riskhantering

Riskienhallinta on kytketty vuodesta 2024 alkaen talousarvioon. Toimialueiden talousarvioesityksissä tulee olla dokumentoituna talousarviossa asetettavia tavoitteita uhkaavat riskit ja niiden hallintakeinot. Riskeistä valitaan sisäisen valvonnan kohteeksi 1–3 keskeistä valvontakohdetta, mitkä tukevat toimialan tavoitteiden toteutumista. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan seuranta on sidottu talouden ja toiminnan seurantaan osavuosisikatsauksissa. Välittömiä toimenpiteitä vaativista riskeistä tilivelvolliset viranhaltijat ja liikelaitoksen vastuuhenkilöt kuitenkin raportoivat viipymättä asianomaiselle valiokunnalle/johtokunnalle.

2.9 Henkilökunta / Personal

Kunnan henkilöstömäärän muutokset 2024–2026

Kunnan henkilöstömäärä oli vuoden 2024 lopussa 926, joista vakinaisia oli 736 ja määräaikaisia 190. Elokuussa 2025 kunnan palveluksessa oli 915 työntekijää ja viranhaltijaa. Vakinaisten määrä oli 764 ja määräaikaisia oli 151. Kokonaishenkilöstömäärä ei ole muuttunut merkittävästi vuodesta 2024, mutta vakinaisten palvelussuhteiden osuus on kasvanut merkittävästi. Määräaikaisia työntekijöitä oli elokuussa 2025 enää 17 %. Henkilöstömäärän kuukausittainen vaihtelu ei ole kovin

suuri. Jaksolla tammi-elokuu 2025 on kunnalla ollut keskimäärin 947 työntekijää. Työntekijämäärältään suurimmat toimialat ovat koulutuksen (423 työntekijää) ja varhaiskasvatuksen (288 työntekijää) toimialat.

Sipoon kunnan palvelujen tuottamiseksi varataan vuoden 2026 talousarviossa palkkamääräraha, joka vastaa 897 täyttä henkilötyövuotta vastaavaa työpanosta. Tämä luku sisältää myös arvioidun sijaistarpeen edellyttämät varaukset. Sipoon kunnan henkilöstövahvuus tulee vuonna 2026 olemaan keskimäärin noin 950 työntekijää, joista arviolta 770 on vakinaisia ja 180 määräaikaista.

Henkilöstömenojen kehitys 2025–2026

Talousarviovuodelle 2025 arvioitiin henkilöstömenojen kokonaismääräksi 49,2 miljoonaa euroa. Palkkamenojen kehittymistä ei täysin voitu ennakoida 2025 talousarvion laadinnan yhteydessä, koska kunta-alan virka- ja työehtosopimukset olivat voimassa 30.4.2025 asti, eikä uusien sopimusten mahdollisista palkkavaikutuksista siten ollut tietoa. Kunta-alan palkkoja korotettiin 1.6.2025 paikallisella kehittämiserällä, jonka suurus oli 0,4 % sekä 2,5 % yleiskorotuksella 1.10.2025 lukien.

Vuoden 2026 henkilöstömenoihin tulevat vaikuttamaan edellä mainittujen korotusten lisäksi, 1.8.2026 voimaan tuleva 2,27 % yleiskorotus sekä 1.10.2026 jaettava 0,6 % paikallinen järjestelyerä. Nämä on otettu huomioon 2026 talousarvion laadinnassa. Vuonna 2026 sovellettavat työnantajamaksut ja muiden sivukulujen määrä on budjetoitu kunnille annetun arvion perusteella ja nämä täsmentyvät vasta vuoden 2025 lopussa. Henkilöstömenojen kokonaismäärän arvioidaan olevan 51 794 335 euroa vuonna 2026.

Henkilöstösuunnittelun lähtökohdat

Henkilöstömäärä mitoitetaan lakien ja asetusten, palvelutoiminnan sekä taloudellisten resurssien edellyttämällä tavalla vastaamaan toiminnallisiin tarpeisiin. Henkilöstömäärän tulee olla tasapainossa kunnan tehtävien ja käytettävissä olevien määrärahojen kanssa. Sipoon kunnan henkilöstömäärä on kunnan väkiluvun pitkään jatkuneesta kasvusta huolimatta muuttunut vain vähän. Palve-

lutarpeen kasvuun vastataan pääasiassa tuottavuutta nostamalla ja henkilöstön oikealla kohdentamisella. Määräaikaisten työntekijöiden osuutta on pyritty vähentämään ja tehtävät hoidetaan yhä enemmän vakituisen henkilöstön toimesta.

Sipoon kunnan henkilöstösuunnittelun tavoitteena on luoda toimintatavat henkilöstöresurssien uudelleen kohdentamiseen hyödyntäen mahdollisuudet töiden uudelleen järjestelyyn esim. eläköitymisen yhteydessä. Vakinaista uutta henkilöstöä voidaan palkata vain talousarvion määrärahojen puitteissa. Ennen palkkauksia on aina selvitettävä tehtävien tarkoituksenmukaisuus ja välttämättömyys kunnan palvelutoiminnan kannalta. Lisäksi on selvitettävä, onko vaihtoehtoja tapaa hoitaa em. tehtävät sekä tästä aiheutuvat kustannukset.

Pääosa rekryointitarpeesta syntyy henkilöstön normaalista vaihtuvuudesta ja eläkepoistumasta. Sipoon kunnan työntekijöistä jäi vuonna 2024 yhteensä 15 henkilöä vanhuuseläkkeelle. Elokuuhun 2025 mennessä on 18 työntekijää jäänyt vanhuuseläkkeelle. Tällä hetkellä Sipoossa jäädään vanhuuseläkkeelle noin 65 vuoden ikäisenä. Kuntien eläkevakuutuksen (Keva) laatimien eläkepoistumaennusteiden mukaan vanhuuseläkkeelle arvioidaan jäävän jaksolla 2025–2029 vuosittain 30–35 henkilöä. Suurin osa eläkepoistumasta kohdistuu opetuksen ja varhaiskasvatuksen toimialoille. Työntekijä voi eläkeiän täyttymisen jälkeen itse päättää eläkkeelle jäämisestään, minkä vuoksi henkilöstön eläköitymistä on vaikea arvioida tarkemmin. Eläköitymisennusteita tulee siksi tarkastella enemmän suuntaa antavina.

Vuonna 2026 perustettavat uudet vakinaiset virat ja toimet

Kunnan johto ja konsernipalvelut:

Kunnanhallituksen alaisuuteen esitetään palkattavaksi sisäinen tarkastaja kehittämään sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa sekä suorittamaan kunnan johdon määräämiä tarkastustehtäviä. Henkilöstöorganisaatiossa henkilö sijoittuu kunnanjohtajan alaisuuteen. Palkkakustannus kompensoidaan vähentämällä sisäiseen tarkastukseen käytettyjä ostopalveluita ja on osa talouden sopeuttamisen toimenpiteitä.

Arjen ja vapaa-ajan toimiala:

Arjen ja vapaa-ajan toimiala esittää kuljettajan/kirjastovirkailijan tehtävän perustamista. Tehtävänä on hoitaa sekä yhteisten asiakaspalveluiden että kirjaston toimintaan liittyvä logistiikkaa. Kunnan sisäisiä kuljetuksia hoitaa tällä hetkellä määräaikaisesti palkattu työntekijä.

Koulutuksen toimiala:

Koulutuksen toimialalle ei esitetä uusien virkojen tai toimien perustamista vuonna 2026.

Varhaiskasvatuksen toimiala:

Varhaiskasvatuksen toimialalle ei esitetä uusia virkoja tai toimia vuonna 2026. Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitusta koskevat sitovat määräykset kuitenkin edellyttävät, että henkilöstöä on tarvittaessa voitava lisätä, mikäli varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä kasvaa.

Yhdyskunta- ja ympäristötoimiala:

Yhdyskunta- ja ympäristö toimialalle esitetään perustettavaksi neljä uutta vakinaista tehtävää, joiden kustannus- ja tuottovaikutus on arvioitu osana toimialan sopeuttamistoimenpiteitä.

- Kunnangeodeetti, jonka tehtävänä on koordinoita ja kehittää kunnan mittauspalveluita ja karttapalveluita, sekä vastata kunnan kiinteistötoimiuksista,
- Puistopuutarhuri hoitamaan kunnan puistoalueita ja leikkipaikkoja sekä osallistumaan katualueiden puhtaanapitoon, talvihoitoon sekä liukkauksen torjuntaan,
- Rakennus- ja ympäristövalvoja vahvistamaan kunnan ympäristövalvontaa ja rakentamisen jälki-
valvonta, sekä
- Toimialasihteeri hoitamaan laskutusta ja laskutukseen liittyvää asiakaspalvelua. Toimialasihteerin palkkakustannukset katetaan sisäisellä laskutuksella Sipoon Vedeltä, joka on huomioinut tämän omassa talousarviossaan.

Uusien virkojen ja toimien täyttömenettely 2026

Mahdollisten talousarvion ulkopuolisten uusien virkojen ja tehtävien perustamisesta vuoden 2026

aikana päätetään erikseen. Talousarvion ulkopuoliset uudet vakinaiset ja yli vuoden kestävät virat ja toimet tuodaan kunnanhallituksen käsittelyyn ennen kuin ne laitetaan hakuun. Muilta osin rekrytointilupamenettelystä päättää kunnanjohtaja.

Henkilöstö HTV / Personalen ÅRSV	TP / BS 2024	TA / BU 2025	Ennuste / Prog- nos 2025	TA / BU 2026
Konsernipalvelut / Kon- cerntjänster	33,5	32,9	35,7	37,7
Arki- ja vapaa-aika / Var- dag och fritid	105,9	104,8	114,0	109,4
Varhaiskasvatus / Små- barnspedagogik	245,0	241,4	246,7	239,8
Koulutus / Utbildning	364,7	343,0	355,4	355,9
Yhdyskunta ja ympä- ristö / Samhälle och miljö	144,5	146,9	150,9	154,1
Kunta yhteensä / Kommunen samman- lagt	893,6	869,0	902,7	896,9

3 Talousarvio ja taloussuunnitelma 2026–2028 / Budget och ekonomiplan 2026–2028

3.1 Tuloperusteet / Inkomstgrunder

3.1.1 Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter

Sipoon kunta ja Sipoon vesi, ulkoiset / Sibbo kommun och Sibbo Vatten, externa 1 000 €	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	Ero / Differens % (TA / BU2025 / TA / BU2026)
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	19 075	16 932	20 715	18 867	-100,00 %
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	6 538	7 008	7 493	7 949	-100,00 %
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 817	2 550	2 699	2 459	-100,00 %
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	1 704	1 318	775	783	-100,00 %
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	8 017	6 057	9 748	7 676	-100,00 %
Pysyvien vast. myynti / Försäljning av bestående aktiva	3 977	1 817	5 350	3 350	-100,00 %

3.1.2 Verotulot – Sipoon kunnan veroprosentit ja verotulot 2023–2026 / Skatteintäkter – Sibbo kommuns skattesatser och skatteintäkter 2023–2026

Kunnan verotulot koostuvat kunnallisverotuotoista, yhteisöverotuottojen kuntaosuuksista sekä kiinteistöverotuotoista. Kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosenteista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Vuonna 2026 kunnalle ennustetaan kertyvän verotuloja nykyisillä veroprosenteilla yhteensä 63,07 M€. Verolajikohtaiset arviot perustuvat Kuntaliiton verotulojen syyskuun ennustekehikkoon 2025. Osana kunnan talouden sopeuttamisen toimenpiteitä kunnan omin rekistereihin kohdistuvien toimenpiteiden avulla tavoitellaan nousua kiinteistöverojen kertymään.

Veroprosentit / Skattesatser	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026
Tuloveroprosentti / Inkomstskattesats	19,25	6,61	6,60	6,60	6,60
Kiinteistöveroprosentit / Fastighetsskattesatser					

Yleinen/rakennukset / Allmän/byggnader	1	1	1	1	1
Yleinen/maapohja / Allmän/mark	1	1	1,3	1,3	1,3
Vakituiset rakennukset / Stadigvarande byggnader	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset / Andra än stadigvarande bostadsbyggnader	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Rakentamattomat rakennuspaikat / Obebyggda byggplatser	6	6	6	6	6

Verotulot / Skatteintäkter, 1 000€	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Verotulot / Skatteintäkter	62 393	60 588	63 230	63 073	65 987	69 137
Kunnan tulovero / Kommunens inkomstskatt	44 788	42 659	45 072	45 843	48 547	51 504
Kiinteistövero / Fastighetsskatt	11 624	13 180	13 621	13 548	13 548	13 548
Osuus yhteisöveron tuotosta / Andelen av samfundsskatteintäkterna	5 981	4 749	4 537	3 682	3 892	4 085

3.1.3 Valtionosuudet / Statsandelar

Valtionosuusuudistusta on valmisteltu VM:n asettaman valmisteluryhmän toimesta syksystä 2023. Uudistuksen tarkoituksena on uudistaa peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmä ja lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Tavoitteena on ollut, että esitys olisi annettu eduskunnalle keväällä 2025 ja lainsäädäntö olisi tullut voimaan vuoden 2026 alusta. Tämänhetkisen tiedon mukaan uudistuksen voimaantulo lykkääntyy vuodelle 2027.

Sipoon kunnan valtionosuudet on huomioitu VM:n ennakkollisen syyskuun 2025 laskelman mukaisesti vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmavuodet lähtökohtaisesti 2027 ja 2028 samalla tasolla. Taloussuunnitelmavuosien osalta ei ole voitu arvioida uudistuksen vaikutusta kunnan valtionosuuksiin. Kunnan arvio on, että uudistuksella tulee kuitenkin olemaan merkittävästi negatiivinen vaikutus kunnan valtionosuustuloon.

Erittely valtionosuudesta / Specifikation av statsandelarna	TA / BU 2026
Valtionosuudet / Statsandelar	22 427
Peruspalvelujen valtionosuus yht. / Statsandel för basservice totalt	23 926
Verotulojen perustuva valtionosuuden tasaus / Utjämning av statsandelen på basis av skatteintäkter	- 851
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus / Statsandel för undervisnings- och kulturväsendet	- 1 989
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensation för förlorade skatteinkomster	1 341

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	22 076	22 521	22 427	23 550	21 956

3.1.4 Peruskunnan talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto / Sammanfattning av hur anslag och inkomstbudgetar har uppnåtts, primärkommunen

Käyttötalousosa / Driftsekonomidelen 1 000 €	Sitovuus / Bindande ka- raktär	Määrärahat / Anslag	Tuloarviot / Beräknade in- komster
Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden	B	11	
Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden	B	67	
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	N	1 220	12 154
Konsernipalvelut / Koncerntjänster	N	9 183	444
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	N	20 753	1 000
Koulutus / Utbildning	N	37 410	2 111
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	N	17 768	4 857
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	N	24 912	13 177
Kohderahoitteiset tehtävät / Objektfinansierade uppgifter			
Ruokapalvelut / Kostservice	N	3 735	3 811
Toimitilapalvelut / Lokalitetsförvaltning	N	12 448	10 010
Tuloslaskelmaosa / Resultaträkningsdelen	Sitovuus / Bindande ka- raktär	Määrärahat / Anslag	Tuloarviot / Beräknade in- komster
Verotulot / Skatteintäkter	B		63 073
Valtionosuudet / Statsandelar	B		22 427
Rahoitustulot ja -menot / Finansieringsinkomster och -utgifter	N	2 595	956
Investointiosa / Investeringsdelen	Sitovuus / Bindande ka- raktär	Määrärahat / Anslag	Tuloarviot / Beräknade in- komster
Laajennusinvestoinnit / Utbyggnadsinvesteringar	N	8 015	
Laajennusinvestoinnit, rakennukset / Utbyggnadsinvesteringar, byggnader	N	610	
Uudelleen investoinnit / Återinvesteringar	N	8 585	
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar	N	3 380	
Muut investoinnit / Övriga investeringar	N	720	
Maa-alueet / Markområden		2 500	3 350
Irtain omaisuus / Lös egendom		588	
Rahoitusosa / Finansieringsdelen		Määrärahat / Anslag	Tuloarviot / Beräknade in- komster
Pitkäaikaisten lainojen muutokset / Ändringar i långfristiga lån	N	15 275	27 000
Lyhytaikaisten lainojen muutokset / Ändringar i kortfristiga lån			
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga ändringar i likviditeten			
Vaikutus maksuvalmiuteen / Påverkan på likviditeten			3 044
Talousarvion loppusumma / Budgetens slutsumma			
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio / bindande karaktär till nettoanslaget/-budgeten, B = bruttomääräraha/-tuloarvio / bruttoanslaget/-budgeten		153 593	153 593

4 Käyttötalousosa 2026–2028 / Driftsekonomidelen 2026–2028

4.1 Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden

Vastuualue:

Vaalit

Ansvarsområde:

Val

Vastuuhenkilö:

Hallintopäällikkö

Ansvarsperson:

Förvaltningschef

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026**Sitovuustaso toimintakate****Bindande ekonomiska mål för år 2026****Bindningsnivå verksamhetsbidrag**

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter					
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 119	- 11	- 11		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 119	- 11	- 11		

Vuonna 2025 toimitettiin alue- ja kuntavaalit.

Vuonna 2026 ei toimiteta säännönmukaisia vaaleja. Eduskuntavaalit toimitetaan vuonna 2027.

4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden

Vastuualue:

Kunnan talouden sisäinen tarkastus

Ansvarsområde:

Intern revision av kommunens ekonomi

Vastuuhenkilö:

Lautakunnan puheenjohtaja

Ansvarsperson:

Nämndens ordförande

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026**Sitovuustaso toimintakate****Bindande ekonomiska mål för år 2026****Bindningsnivå verksamhetsbidrag**

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter					
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 56		- 67		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 56		- 67		

Sitova tavoite: talousarviossa pysyminen.

4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen

Vastuualue:

Kunnanhallitus ja kunnan johto

Ansvarsområde:

Kommunstyrelsen och kommunens ledning

Vastuuhenkilö:

Kunnanjohtaja

Ansvarsperson:

Kommundirektör

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomiska mål för år 2026

Bindningsnivå verksamhetsbidrag

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	15 406	12 154	12 154		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 1 437	- 1 120	- 1 220		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	13 969	11 034	10 934		

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026

Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026

6. Tasapainoinen talous ja tehokas kunta			
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kunnan talous on tasapainossa eikä alijäämää kerry.			Kunnanhallitus
Mittari	Kunnan tilinpäätöksen tilikauden tulos	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Kunnan talous on tasapainossa ja tilikauden tulos on nolla tai ylijäämäinen.		
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kuntalan kampuksen toiminnan muokkaaminen niin, että Yhdyskuntatalon henkilöstö on muuttanut Kuntalan tiloihin			Kunnanhallitus
Mittari	Muutto Yhdyskuntatalosta Kuntalaan on toteutunut ja Yhdyskuntatalon vuokrasopimus on irtisanottu.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Sisäisen tarkastuksen vaikuttavuuden kehittäminen, eritoten tunnistettujen parannustoimenpiteiden seurannan parantaminen			Kunnanhallitus
Mittari	Sisäinen tarkastaja on palkattu kuntaan ja ostopalvelu on tältä osin lopunut.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

TE-uudistus muutti kunnan rahoitusrakennetta vuoden 2025 alusta lukien. Uudistuksen taloudellista vaikutuksista ei ole vielä pitkäaikaista koke-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

musta. Talouden taantuma on nostanut työttömyysastetta ja luo siten paineita myös TE-kustannuksiin kunnan osalta.

Kunnassa otettiin käyttöön 1.6.2025 uusi hallintosääntö. Uuden hallintosäännön mukainen valio-kuntarakenne tulee sovellettavaksi talousarviosta 2026 lähtien.

Talousarvioon vuodelle 2026 sisältyvät talouden sopeuttamistoimenpiteet:

Kunnanhallituksen kustannuspaikan alle esitetään sopeuttamistoimenpiteitä, joiden yhteinen vaikutus vuonna 2026 on arviolta 114.000 euroa. Merkittävimmät kohdat ovat palvelujen ostojen karsiminen sekä sisäisen tarkastustoiminnan vaikuttavuuden kasvattaminen.

Riskianalyysi

Talouden kehitys ja sen kautta verotulojen kehityksen jääminen talousarviosta on suuri riski. Valtion-osuus uudistuksen arvioidaan vaikuttavan merkittävän negatiivisesti taloussuunnitelmavuosille. Korkomarkkinoiden tilanne on talousarvion laadintahetkellä tasoittunut, mutta markkinat ovat edelleen volatiilit ja korkojen nousun kautta voi aiheutua riski korkokustannuksiin ja siten kunnan talouteen.

Riskanalys

4.4 Konsernipalvelut / Koncerntjänster

Vastuualue:

Hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut, sekä digihallinto

Vastuuhenkilö:

Kunnanjohtaja

Ansvarsområde:

Förvaltnings-, ekonomi- och personaltjänster samt digital förvaltning

Ansvarsperson:

Kommundirektör

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026 Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomiska mål för år 2026 Bindningsnivå verksamhetsbidrag

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	544	444	444		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 10 151	- 9 183	- 9 183		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 9 607	- 8 739	- 8 739		

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	544	444	444			444	444
Myyntituotot / Försäljningsintäkter							
Maksutuotot / Avgiftsintäkter							
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	275	230	230			230	230
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	269	214	214			214	214
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 10 151	- 9 183	- 9 183			- 9 183	- 9 183
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 3 604	- 3 757	- 3 757			- 3 757	- 3 757
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 5 220	- 4 478	- 4 478			- 4 478	- 4 478
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 594	- 358	- 358			- 358	- 358
Avustukset / Understöd							
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 733	- 589	- 589			- 589	- 589
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 9 607	- 8 739	- 8 739			- 8 739	- 8 739

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026

Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026

1. Hyvinvointia ja turvallisuutta arjessa ja yhteisöissä

Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Uusi ICT-valvontaympäristö valmis ja tuotantokäytössä.			Konsernipalvelut
Mätare	Projekti valmis	Utgångsläge	Målbild
		0	100
Mittari	Projekti valmis	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Uusi ICT-valvontaympäristö		

6. Tasapainoinen talous ja tehokas kunta

Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Johtaminen ja työntekijäkokemus paranevat.			Konsernipalvelut
Mittari	Henkilöstökyselyn tulokset	Lähtötila	Tavoitetila
		0	
Toimenpide	Johtaminen ja työntekijäkokemus paranevat toteuttamalla henkilöstökyselystä johdettuja toimialakohtaisia kehittämistoimenpiteitä. Mittarina vuosittain toteuttavan henkilöstökyselyn tulokset. Lähtöarvo määritellään marras-kuussa 2025 toteutettavan Keva-kyselyn tulosten perusteella.		

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BU 2024	TA / BU 2025
ICT-palvelupyynnöt / ICT-servicebegäranden	6 719	6 456		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Valtuustokauden vaihtumisen yhteydessä kunnassa on päivitetty hallintosääntö. Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2025. Hallintosäännössä merkittävin muutos tapahtui valiokuntarakenteessa, joka nyt noudattaa kunnan hallinnollista organisaatiota. 1.6.2025 tuli voimaan päivitetty toimialojen toimintasäännöt.

Valmisteilla oleva Inhouse-lainsäädäntö tulee vaikuttamaan palveluostoihin ja niiden järjestämisen tapaan kaikilla toimialoilla, mutta erityisesti Konsernipalveluiden toimialalla. Toimintaympäristössä on merkittäviä muutoksia kyberturvallisuudessa, mikä korostaa organisaation muutoksetyötä. Yleinen kustannusten nousu haastaa taloutta.

Kunta on lähtenyt ottamaan omaksi toiminnaksi kunnasta ulkoistettuja IT-palveluita. Tämä näkyy muutoksina Digihallinnon henkilöstömäärässä ja -kustannuksissa.

Talousarvioon vuodelle 2026 sisältyvät talouden sopeuttamistoimenpiteet:

Konsernipalveluille esitetään useita pienempiä sopeuttamistoimenpiteitä, joiden yhteinen vaikutus vuonna 2026 on arviolta 264.000 euroa. Merkittävimmät kohdat ovat työterveyshuollon toiminnan tarkempi ohjaus sekä konsernin kassavirran käsitteilyn kehittäminen.

Riskianalyysi

Konsernipalvelut tuottaa, valvoo ja ohjaa monien lakisääteisten velvoitteiden toteuttamista, joista Sipoo kuntana on vastuussa. Talouspalvelut vastaa esimerkiksi talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä muista talouden hallintaan ja raportointiin liittyvistä tehtävistä. Hallintopalvelut vastaa asianhallinnasta, päätöksenteon dokumentoinnista, kirjaamosta sekä arkistotoimesta kaikkien toimialojen ja toimielinten osalta. Henkilöstöpalvelut tuottaa lakisääteiset palkkamateriaalit ja huolehtivat työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Digihallinto vastaa ICT-hankinnoista ja ylläpidosta ICT-infran, laitteiden, järjestelmien ja lisenssien osalta sekä vastaa tiedonhallintalain noudattami-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Riskanalys

sesta käyttöoikeushallinnan ja tietoturvan valvonnan osalta.

Konsernipalveluiden hoitaessa monia koko kuntaa koskevia velvoitteita ja hankintoja, riskit ovat osin suhdannesidonnoisia, eli mikäli yleinen hintataso nousee, nousee se myös konsernipalveluilla. Avainhenkilöriski on korkea, sillä konsernipalveluilla on ohut organisaatio. Erilaisten tietoturvariskien merkitys on korostunut muuttuneessa maailmantilanteessa. Lisääntyneet riskit vaikuttavat konsernipalveluiden kautta koko kuntaan ja vaativat valvontaa ja suojautumista.

4.4.1 Hallintopalvelut / Förvaltningstjänster

Vastuualue:

Hallintopalvelut-yksikkö tuottaa tukipalveluita koko kuntaorganisaatiolle. Hallintopalveluiden keskeiset vastuualueet ovat luottamuselinten keskitetty koushallinta, kunnan kirjaamo, asianhallinta ja arkistointi, kunnan viestintä sekä käännöspalvelut. Yksikkö vastaa kunnan hallinnon ja siihen liittyvien prosessien ohjaamisesta, kehittämisestä ja koordinoimisesta, päätöksenteon tuesta, yleisiä vaaleja koskevista tehtävistä sekä kunnan tietosuojavastaavan tehtävistä.

Vastuuhenkilö:

Hallintopäällikkö

Ansvarsområde:

Enheten Förvaltningstjänster producerar stödtjänster till hela kommunorganisationen. Förvaltningstjänsternas centrala ansvarsområden är förtroendeorganens centraliserade möteshantering, kommunens registrering, ärendehantering och arkivering, kommunens kommunikation samt översättningstjänster. Enheten ansvarar för styrning, utveckling och koordinering av kommunens förvaltning och dess processer, uppgifter i samband med allmänna val och folkomröstningar samt kommunens dataskyddsansvariges uppgifter.

Ansvarsperson:

Förvaltningschef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	6				
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 943	- 911	- 911		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 937	- 911	- 911		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Valtuustokauden vaihdos vuonna 2025 heijastui merkittävästi Hallintopalvelut-yksikön toimintaan. Tässä yhteydessä otettiin muun muassa käyttöön sähköinen CloudMeeting-kokousjärjestelmä, jota käytetään toimielinten kokouksissa. Vuonna 2026 Hallintopalvelut-yksikkö edistää edelleen järjestelmän sujuvaa käyttöä toimielimissä ja kehittää

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

toimintatapoja käyttökokemusten ja palautteen perusteella. Hallintopalvelut-yksikkö tukee luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita myös muissa päätöksentekoon ja hallintomenettelyyn liittyvissä asioissa.

Seuraavat yleiset vaalit ovat keväällä 2027 järjestettävät eduskuntavaalit. Näiden suunnittelu ja valmistelu on aloitettava syksyllä 2026, jotta varmistetaan vaaliprosessin sujuvuus, lainmukaisuus ja riittävä resursointi.

Vuonna 2026 tehdään loppuun sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin hanke yhteistyössä digihallintoyksikön kanssa. Hallintopalvelut-yksikkö osallistuu aktiivisesti myös muihin kunnan yhteisiin hankkeisiin ja prosessien kehittämiseen.

4.4.2 Talouspalvelut / Ekonomitjänster

Vastuualue:
Talouspalvelut

Ansvarsområde:
Ekonomitjänster

Vastuuhenkilö:
Talousjohtaja

Ansvarsperson:
Ekonomidirektör

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	115	87	87		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 1 089	- 953	- 953		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 974	- 866	- 866		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Talouspalveluiden johtaja vaihtuu ja talouspalveluiden asiantuntijat tekevät jonkin aikaa työtä vajaalla miehityksellä. Vuonna 2025 on jo saatu toimintaa ja ohjeistuksia kehitettyä ja työtä on tarpeen jatkaa taloussuunnitelmakautena. Toiminnan kehittämistä jatketaan esimerkiksi uudistamalla hankintaan liittyviä ohjeistuksia.

Talouden raportointia on kehitetty ja talousarvion, tilinpäätöksen ja muiden säännöllisten raporttien muotoa on yhdenmukaistettu ja taloustiedon tuottamisen automatisointia on lisätty. Seuraavina vuosina kehitystyötä tullaan jatkamaan. Uusina tiedolla johtamisen välineinä on Johdon työpöytä ja

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Investointien seurantaraportointi. Työpöytien informaatio tulee tukemaan päätöksentekoa ja valmistelua ja mahdollistamaan investointien seurannan automatisointia ja reaaliaikaisuutta. Kunnanvaltuusto vahvisti vuoden 2024 lopussa kunnan ilmastosuunnitelman. Tämän suunnitelman pohjalta tullaan rakentamaan raportointia kestävä kehityksen seurantaan ja tueksi.

4.4.3 Digihallinto / Digital förvaltning

Vastuualue:

Digihallinto vastaa kunnan digikehittämisestä ja ICT-ratkaisuista. Digihallinto kehittää, ohjaa, vastaa ja hankkii asiantuntijapalvelut ja palvelut sekä laitteet kehittämiseen, kokonaisarkkitehtuuriin, tietoturvaan, tietosuojaan, perustietotekniikkaan ja ICT-infrapalveluihin. Digihallinnon tavoitteena on mahdollistaa kaikkien toimialojen onnistuminen tuottamalla tarpeita vastaavat palvelut kustannustehokkaasti ja turvallisesti.

Vastuuhenkilö:

Chief Digital Officer

Ansvarsområde:

Digital förvaltning ansvarar för kommunens digitala utveckling och ICT-lösningar. Digital förvaltning utvecklar, styr, ansvarar för och upphandlar experttjänster samt tjänster och anordningar för utveckling, kommunens övergripande arkitektur, dataskydd, datasäkerhet, grundläggande datateknik och ICT-infrastruktur. Målet för Digital förvaltning är att möjliggöra att alla sektorer lyckas producera tjänster som motsvarar behoven på ett kostnadseffektivt och säkert sätt.

Ansvarsperson:

Chief Digital Officer

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	134	120	120		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 4 892	- 4 596	- 4 596		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 4 758	- 4 476	- 4 476		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Tietotekniikkaa hyödynnetään päivä päivältä enemmän kaikissa kunnan toiminnoissa ja kuntalaisille tarjottavien palveluiden tuottamisessa. Pääsääntöisesti kaikissa kunnan palveluprosesseissa hyödynnetään tavalla tai toisella ICT-laitteita, järjestelmiä, sovelluksia ja tietoliikennepalveluita. Tämä lisää ylläpitotyötä, tukityötä, hankintaa ja sopimusvalvontaa, jotka kuuluvat Digihallinnon vastuulle. ICT-laitteiden saatavuus on parantunut pandemian vuosien jälkeen, mutta laitteiden hinnat ovat nousseet merkittävästi.

Kunnille osoitetaan lähivuosina uusia digitaalisuuteen liittyviä vaatimuksia sekä EU:n että kansallisen

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

lainsäädännön puolelta esimerkiksi tiedonhallintaan, raportointiin, avoimeen tietoon, kansallisten tietovarastojen hyödyntämiseen, arkistointiin ja kuntalaisten palveluihin liittyen. Siirtymäajat lyhenvät koko ajan ja vaatimuksia tulee kaikkien kunnan toimialojen vastuualueille. Näiden lakisääteisten ja pakollisten hankkeiden toteuttaminen vie paljon työaikaa ja kunnan omat kehityshankkeet siirtyvät jatkossakin näiden alta eteenpäin ja pitkityvät. Uusien vaatimusten toteuttamiseen tarvittavia resursseja on vaikeaa allokoida etukäteen ja ICT-alalla vallitseva osaamispula haastaa kuntien lisäksi järjestelmien toimittajia. ICT-palveluiden ja työn hinta on tästä syystä noussut huomattavasti viime vuosina ja tulee nousemaan edelleen.

Samaan aikaan kyberturvallisuuden tilanne näyttää jäävän pysyvästi sellaiselle tasolle, että panostuksia tietoturvallisuuteen ei voida vähentää vaan niitä on pakko lisätä koko ajan.

Sipoon kunta on ollut jo useita vuosia mukana valtakunnallisissa verkostoissa vaikuttamassa lainsäädäntötyöhön, kansalliseen kokonaisarkkitehtuuriin ja kansallisiin palveluihin. Työtä tulee jatkaa edelleen ja on varmistettava, että kunta pystyy hyödyntämään kaikkia palveluita, jotka saadaan käyttöön yhteiskehittämisen tuloksena.

Uusia teknologioita syntyy ja alalle tulee uusia toimijoita koko ajan. Tällä hetkellä myös kuntasektorin tarpeisiin tehdään uusia palveluita, jotka voivat olla joko edullisempia kuin nyt käytössä olevat tai sisältää paremman palvelukokonaisuuden samaan hintaan. Järjestelmien ja palveluiden vaihtaminen vaatii paljon resursseja ja erityisesti turvallisuuteen liittyvät selvitykset on tehtävä huolellisesti.

4.4.4 Henkilöstöpalvelut / Personaltjänster

Vastuualue:

Henkilöstöpalvelut-yksikkö vastaa kunnan työnantajan velvoitteiden hoitamisesta. Toiminta pitää sisällään palvelussuhdeasioiden hoitamisen ja vastuun ulkoistetun palkkahallinnon sopimuksenmukaisesta toiminnasta sekä työsuojelun ja työhyvinvoinnin johtamiseen liittyvät tehtävät. Henkilöstöpalvelut myös koordinoi ja varmistaa kunnan rekrytointiprosessien yhdenmukaisuuden.

Ansvarsområde:

Personaltjänster ansvarar för skötsel av kommunens alla arbetsgivarens skyldigheter. Verksamheterna omfattar skötsel av ärenden som gäller anställningsförhållanden och ansvar för att den utlokaliserade lönebetalningsservicen fungerar enligt avtalet samt uppgifter inom arbetarskyddet och ledningen av arbetshälsa. Personaltjänster koordinerar och säkerställer också att kommunens rekryteringsprocesser är enhetliga.

Vastuuhenkilö:
Henkilöstöpäällikkö

Ansvarsperson:
Personalchef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	289	237	237		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 3 227	- 2 722	- 2 722		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 2 938	- 2 485	- 2 485		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Henkilöstöpalveluiden toiminnan painopiste tulee vuonna 2026 olemaan palvelussuhdeasioiden, rekrytointiprosessien ja työhyvinvoinnin tukemisen kehittämisessä. Haemme keinoja sujuvoittaa palvelussuhdeasioiden hoitamista siten, että esihenkilöiden työaikaa voidaan vapauttaa muuhun työhön. Rekrytoinnissa pyrimme yhä parantamaan hakijakokemusta ja siten vahvistamaan työnantajakuvaamme. Jatkamme henkilöstön työhyvinvoinnin tuen kehittämistä sekä työterveyshuollon vaikuttavuuden kehittämistä yhdessä Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n kanssa. Tavoitteena on pitää sairauspoissaolot enintään vuoden 2024 tasolla. Vuonna 2026 toteutamme myös koko henkilöstölle suunnatun henkilöstökyselyn.

Seuraamme ja kehitämme edelleen 1.9.2025 voimaan tullutta KVTES:n tasopalkkajärjestelmää ja jatkamme järjestelmän edellyttämää palkkojen harmonisointia vuosina 2026 ja 2027. Myös kunnan teknistä henkilöstöä koskevat virka- ja työehtosopimukset tullaan uudistamaan sopimuskaudella 2025–2029. Kunnan palkkiosäännön muuttaminen siten, että kuukausipalkkioista on luovuttu ja siirrytty kokouskohtaisiin palkkioihin, on merkittävästi kuormittanut henkilöstöpalveluja. Maksettavien kokouspalkkioiden määrä on moninkertaistunut ja niiden käsittely aiheuttaa kaikkien palvelussuhdeasioiden ruuhkautumista.

Valmisteilla oleva hankintalaki vaikuttaisi voimaan tullessaan merkittävästi palkanlaskentapalveluiden ja työterveyshuollon järjestämiseen. Henkilöstöpalvelut varautuu selvittämään vaihtoehtoisia järjestämistapoja ja tarvittaessa kilpailuttamaan palvelut uudelleen.

Henkilöstöpalveluiden henkilöstöresurssi on 6 henkilötyövuotta, mikä tällä hetkellä koetaan riittämättömäksi. Kunnan talouden edellyttämien sopeuttamistarpeiden vuoksi on myös henkilöstöpalveluiden talousarviota leikattu vuodelle 2026. Leikkauksia on jouduttu kohdistamaan kunnan henkilöstön palveluihin ja palvelussuhde-etuihin.

4.5 Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik

Vastuualue:

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Ansvarsområde:

Småbarnspedagogik och förskoleundervisning

Vastuuhenkilö:

Varhaiskasvatusjohtaja

Ansvarsperson:

Direktör för småbarnspedagogik

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomiska mål för år 2026

Bindningsnivå verksamhetsbidrag

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	1 200	1 000	1 000		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 21 146	- 20 753	- 20 753		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 19 946	- 19 753	- 19 753		

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	1 200	1 000	1 000			1 000	1 000
Myyntituotot / Försäljningsintäkter							
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	1 200	1 000	1 000			1 000	1 000
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag							
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter							
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 21 146	- 20 753	- 20 753			- 20 753	- 20 753
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 11 096	- 11 117	- 11 117			- 11 117	- 11 117
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 4 268	- 3 922	- 3 922			- 3 922	- 3 922
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 222	- 166	- 166			- 166	- 166
Avustukset / Understöd	- 1 852	- 1 744	- 1 744			- 1 744	- 1 744
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 708	- 3 804	- 3 804			- 3 804	- 3 804
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 19 946	- 19 753	- 19 753			- 19 753	- 19 753

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026

Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026

1. Hyvinvointia ja turvallisuutta arjessa ja yhteisöissä

Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Lisätään varhaiskasvatuksessa lasten liikunnan määrää (HYTE-tavoite)			Varhaiskasvatus
Mittari	Tehty kaikissa toimipaikoissa suunnitelmallisia toimenpiteitä lasten ohjatun liikunnan lisäämiseksi (kyllä/ei). Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	
Toimenpide	Vahvistetaan liikunnallista pedagogiikkaa ja ohjatun liikunnan toteutumista kaikissa toimipaikoissa		

2. Laadukkaat palvelut lapsille ja nuorille

Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionominen määrää lisätään			Varhaiskasvatus
Mittari	Kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien prosentuaalinen määrä pysyy samana tai lisääntyy verrattuna vuoteen 2025. Lähtöarvo 2.9.2025 52% kelpoisia.	Lähtötila	Tavoitetila
		52	
Toimenpide	Jatketaan rekrytoinnin, markkinoinnin ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä suunnitelmallisesti.		
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Mahdollistetaan oppimisen tuen yhdenvertainen toteutuminen esiopetuksessa			Varhaiskasvatus
Mittari	Kaikki esiopetuksen toimipaikat (100%) on varustettu esiopetussuunnitelman mukaisilla tuen järjestämisen välineillä	Lähtötila	Tavoitetila
		0	
Toimenpide	Varustetaan toimipaikat esiopetussuunnitelman tuen uudistusten mukaisilla ryhmäkohtaisen tuen järjestämiseen tarvittavilla välineillä (esim. sensoriset tiimalasit, aktiivisyynyt, kuulosuojaimet, painotuotteet kuten pehmoeläin) ja vahvistetaan henkilöstön osaamista tuen toteuttamiseen.		

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026
Kulut € per asukas / Kostnader € per invånare	824	869	779	
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, kunnallinen, lapset / Kommunal småbarnspedagogik och småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisning, antal barn	866	879	880	880
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, Sipoo, lapset / Småbarnspedagogik och småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisning, servicesedel, antal barn i Sibbo	135	129	135	120
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, muut kunnat, lapset / Småbarnspedagogik och småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisning, servicesedel, antal barn i övriga kommuner	21	22	21	25
Avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, kunnallinen, lapset / Kommunal klubbverksamhet inom öppen småbarnspedagogik, antal barn	40	34	29	30
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä, lapset / Stöd för privat vård och kommuntillägg, antal barn	72	72	63	65
Kotihoidontuki ja kuntalisä, lapset / Stöd för hemvård och kommuntillägg, antal barn	226	173	200	190
Kustannukset euroa/lapsi, kunnallinen /Kostnader euro/barn, kommun	14 101	15 548	15 046	15 258
Kustannukset euroa/lapsi, palveluseteli, Sipoossa ja muissa kunnissa / Kostnader euro/barn, servicesedel, i Sibbo och övriga kommuner	13 293	12 365	12 821	11 700
Väestön 1–6-vuotiaat 31.12. sisältäen esiopetusikäiset (Facta, kuntarekisteri) / Antal 1–6-åringar i kommunen 31.12 inklusive barn i förskoleåldern (Kommunregistret Facta)	1 379	1 337	1 360	1 350
Väestön esiopetusikäiset 31.12. (Facta, kuntarekisteri) / Antal barn i förskoleåldern i kommunen 31.12 (Kommunregistret Facta)	238	245	219	220

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Varhaiskasvatuksen toimintaympäristöön vaikuttaa väestörakenteen kehitys, jossa 0–6-vuotiaiden lasten määrän ennakoitaan kasvavan tulevina vuosina. Tämä lisää erityisesti suomenkielisen varhaiskasvatuksen kysyntää.

Kasvava kysyntä kohdistuu erityisesti Nikkilän alueelle, jossa palveluverkkoon kohdistuu paineita kapasiteetin ja laadun turvaamiseksi. Väestösuunnitteen toteutuessa alueelle tarvitaan lisäkapasiteettia, ja pitkäaikaiseksi ratkaisuksi on tunnistettu kuu-siryhmäisen uuden päiväkodin rakentaminen (nykyinen tarve 1–2 ryhmää, kielikylvyille 2 ryhmää ja tulevalle kasvulle 2 ryhmää). Tämän myötä olisi

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

mahdollista luopua Leppätien kielikylpyryhmien nykyisistä väliaikaisista vuokratiloista Päiväkoti Kaislassa. Äkilliseen tilatarpeeseen voidaan vastata ottamalla vuonna 2026 käyttöön kunnostettu Soläkerin kiinteistö.

Hankintalain muutoksen, ns. InHouse-muutoksen seurauksena Puro-tekstiilipalveluiden (lasten lakanapyykki) ja Tempore-sijaisvälityksen palveluiden hyödyntäminen nykyisellä toimintatavalla ei ole jatkossa mahdollista. Muutoksen arvioidaan aiheuttavan lisäkustannuksia varhaiskasvatuksen toimialalle. Kuluvan vuoden aikana tulee valmistella toimivat ja kustannustehokkaat korvaavat ratkaisut.

Varhaiskasvatuksen toimialan keskeisenä haasteena säilyy edelleen pätevien varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien rekrytointi. Jotta palvelujen laatu ja mitoitus säilyvät riittävinä, tulee henkilöstön saatavuuteen ja työhyvinvointiin panostaa pitkäjänteisesti myös tulevina vuosina.

Talousarvioon vuodelle 2026 sisältyvät talouden sopeuttamistoimenpiteet:

Varhaiskasvatusvaliokunta päätti kokouksessaan 8.10.2026 kohdistaa 377 000 euron sopeuttamistoimenpiteet seuraaviin kohteisiin: Etelä-Sipoon suomenkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstöresursien tehostaminen, Nikkilän alueen esiopetuksen palveluiden ja henkilöstöresurssien tehostaminen, kerhotoiminnan keskittäminen Nikkilään, kotihoitontuen kuntalisän alentaminen sekä työvaatehankinnoista luopuminen vuonna 2026.

Riskianalyysi

Varhaiskasvatuksen keskeisimmät riskit liittyvät väestöennusteiden toteutumiseen, palveluverkon riittävyyteen ja henkilöstön saatavuuteen. Väestösuunnitteen mukaan 0–6-vuotiaiden lasten määrä on kasvusuuntainen, mikä lisää painetta erityisesti suomenkieliseen varhaiskasvatukseen. Mikäli Nikkilän alueen kapasiteetin vahvistamiseen ei löydetä pysyvää ratkaisua ajoissa, vaarana on turvautuminen kalliisiin ja väliaikaisiin järjestelyihin, jotka lisäävät kustannuksia ja vaikeuttavat palvelujen ennakoitavaa suunnittelua.

Riskianalys

Henkilöstön saatavuus muodostaa merkittävän toiminnallisen ja laadullisen riskin. Kelpoisuusehdot täyttävien varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien rekrytointi on valtakunnallisestikin haastavaa, ja kilpailu työvoimasta kiristyy. Jos henkilöstöä ei ole riittävästi, kunnalla on riski, ettei se pysty täysimääräisesti toteuttamaan varhaiskasvatuslain velvoitteita. Tämä voi näkyä henkilöstön kuormituksen ja työhyvinvoinnin heikentymisenä.

Talouden näkökulmasta riskiä aiheuttavat erityisesti sijaiskustannusten kasvu, henkilöstömenojen nousu sekä asiakasmaksutuottojen mahdolliset heilahtelut. Budjetissa pysyminen edellyttää henkilöstösuunnittelun tehostamista ja talouden seurannan vahvistamista. Riskien hallinnassa korostuvat palveluverkon pitkäjänteinen suunnittelu sekä henkilöstön rekrytoinnin ja pitovoiman vahvistaminen.

4.6 Koulutus / Utbildning

Vastuualue:

Koulutuksen toimiala

Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan opetukseen. Myös Suomen ratifioima Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus lasten oikeuksista sisältää oikeuden maksuttomaan koulutukseen jokaiselle lapselle ja nuorelle. Perusopetuslain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää perusopetusta alueellaan asuville oppivelvollisuusikäisille. Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäminen perustuu järjestämislupa.

Lukio- ja ammatillinen koulutus yhdessä vastaavat perusopetuksen jälkeisestä toisen asteen koulutuksesta.

Koulutuksen toimiala vastaa perusopetuksen ja toisen asteen lukiokoulutuksen, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan, yhteisöllisen oppilashuollon ja koulukuljetusten järjestämisestä. Lisäksi koulutuksen toimiala huolehtii toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa tehtävästä yhteistyöstä, sekä oppivelvollisten valvonnasta.

Koulutoimen tuottamien palveluiden keskeisenä

Ansvarsområde:

Utbildningssektorn

Enligt grundlagen har alla rätt till avgiftsfri grundläggande utbildning. Även Förenta nationernas barnkonvention, som är ratificerat av Finland, inkluderar rätten till avgiftsfri utbildning för varje barn och ungdom. Enligt lagen om grundläggande utbildning är kommunen skyldig att ordna grundläggande utbildning för barn i läropliktsåldern som bor på kommunens område. Ordlandet av gymnasieutbildning och yrkesutbildning grundar sig på tillstånd att ordna utbildning.

Gymnasie- och yrkesutbildningen ansvarar tillsammans för utbildningen på andra stadiet efter den grundläggande utbildningen.

Utbildningssektorn ansvarar för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen på andra stadiet, morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever, den gemensamma elevvården och anordnandet av skolskjutsar. Därutöver tar utbildningssektorn hand om samarbetet med anordnare av yrkesutbildningen på andra stadiet samt uppföljer de läropliktiga.

tehtävänä on luoda ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia, tarjota mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen, itsensä kehittämiseen ja aktiiviseen kansalais-toimintaan demokraattisessa yhteiskunnassa. Samalla ne ovat yhteiskunnan keskeisimpiä syrjäytymistä ennalta ehkäiseviä palveluita. Näiden palveluiden tuottamiselle on asetettu kansainvälisiä, kansallisia ja kuntakohtaisia tavoitteita. Koulutuksen osalta näitä ovat EU-linjaukset, hallitusohjelma ja Si-poon kuntastrategia.

Vastuuhenkilö:

Koulutusjohtaja

Det centrala målet för tjänster som produceras av skolväsendet är att skapa och upprätthålla kommuninvånarnas välbefinnande samt erbjuda möjligheter till livslångt lärande, självutveckling och aktiv medborgaraktivitet i ett demokratiskt samhälle. Dessa tjänster är samtidigt samhällets mest centrala sätt att förebygga utslagning. Det finns internationella, nationella och kommunspecifika målsättningar för produktion av dessa tjänster. För utbildningens del är dessa EU-riktlinjer, regeringsprogrammet och Sibbos kommunstrategi.

Ansvarsperson:

Utbildningsdirektör

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026

Sitovuustaso toimintakate

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	1 910	2 111	2 111		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 36 587	- 37 410	- 37 410		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 34 677	- 35 299	- 35 299		

Bindande ekonomiska mål för år 2026

Bindningsnivå verksamhetsbidrag

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	1 910	2 111	2 111			2 111	2 111
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 200	1 451	1 451			1 451	1 451
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	510	410	410			410	410
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	200	250	250			250	250
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter							
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 36 587	- 37 410	- 37 410			- 37 410	- 37 410
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 20 019	- 21 884	- 21 884			- 21 884	- 21 884
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 5 401	- 5 365	- 5 365			- 5 365	- 5 365
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 944	- 837	- 837			- 837	- 837
Avustukset / Understöd		- 2	- 2			- 2	- 2
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 10 223	- 9 322	- 9 322			- 9 322	- 9 322
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 34 677	- 35 299	- 35 299			- 35 299	- 35 299

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026

Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026

1. Hyvinvointia ja turvallisuutta arjessa ja yhteisöissä	
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029	Vastuutoimiala
Koulupoissaolojen määrää pyritään vähentämään. Poissaolojen syitä erotellaan perusteellisemmin, jotta huolta herättäviin poissaoloihin voidaan kohdentaa tukitoimia. (HYTE tavoite)	Koulutus

Mittari	Huolta herättäviin poissaoloihin on puututtu ja niiden määrä on vähentynyt.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

2. Laadukkaat palvelut lapsille ja nuorille

Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Lukiolaisten hyvinvointikysely 2026 osoittaa työrauhan lukioissa parantuneen.			Koulutus
Mittari	Lukioiden hyvinvointikysely 2026	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Lukuseulan tuloksia hyödynnetään opetuksen suunnittelussa. Luokka-asteita 2, 3, 7, 8 opettavat opettajat ovat saaneet Lukuseulan tulokset ja niiden perusteella on kohdennettu toimenpiteitä oppimisen tuen toteuttamiseksi.			Koulutus
Mittari	Kysely opettajille jossa toimenpiteet selvitetään	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2022	TP / BS 2023	TA / BU 2024	TA / BU 2025
Kulut € per asukas / Kostnader € per invånare	1 496,4	1 518,4	1 539	1 534
Peruskoulun alaisten oppilaiden määrä 20.9 / Antalet elever i grundskolan 20.9	2 625	2 610	2 699	2 558
Lukio-opiskelijoiden määrä, 20.9 / Antalet gymnasieelever 20.9.	388	379	405	384
Kustannus, lukio-opiskelija / Kostnader per gymnasieelev	10 392	10 970	0	0
Kustannus, peruskoulun alainen oppilas / Kostnader per grundskoleelev	11 487	11 432	0	0
Peruskouluun valmistavan opetuksen oppilasmäärä / Antalet elever i undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen	29	22	20	18

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Koulutuksen toimialan tulosityksiköiden yhteinen perusopetus ja yhteinen toisen asteen koulutus keskeisenä tehtävänä on tukea koko toimialan käytännön toimintaa ja sen kehittämistä, johtaa tulosalueiden keskinäistä yhteistyötä ja vastata toimialan yleishallinnosta. Nämä tulosityksiköt tekevät tiivistä yhteistyötä erityisesti kunnan konsernivalveluiden sekä varhaiskasvatuksen toimialan, arjen ja vapaa-ajan toimialan ja yhdyskunnan ja ympäristön toimialan kanssa. Lisäksi tulosityksiköt yhteinen perusopetus ja yhteinen toisen asteen koulutus vastaavat kunnan ulkopuolisten tahojen kanssa

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

tehtävästä yhteistyöstä.

Toimintaympäristön muutoksista merkittävin on Sipoon kunnan väestörakenteen muutos. Väestön ikääntyessä ja kouluikäisten lasten vähentyessä suhteellisesti, valtionosuuksien väheneminen rasittaa kuntataloutta tulevana vuosina uudella tavalla.

Koulutuksen toimialan tuloslaskelman mukainen toimintakate on -34 677 096 € vuonna 2025. Tässä vaiheessa vuotta budjetista näyttää muodostuvan alijäämäinen. Budjettilylitys selittyy kevään 2025 merkittävillä palkankorotuksilla, sekä 1.8.2025 voimaan tulleilla laki- ja opetussuunnitelmauudistuksilla, joiden myötä koulutuksen tuntikehys on kasvanut. Näiden muutosten kustannusvaikutusta on ollut mahdoton arvioida ennen lakien voimaantumista. Tulosta on myös heikentänyt vuoden 2024 raamikeskusteluissa suunniteltujen kouluverkko-muutosten toteutumattomuus. Talouden tilan kehitykseen on pyritty reagoimaan tiukalla henkilöstöpolitiikalla. Määräaikaista henkilöstöä palkataan harkiten ja erityisesti koulunkäynninohjaajien määrää on aktiivisesti karsittu. Koulutuksen toimialan todelliset henkilöstökustannukset saadaan loka-kuun palkkojen laskennan jälkeen. Toimiala tullee hakemaan lisäbudjettia n. 400 000 € vuodelle 2025.

Henkilöstökustannukset kasvavat edelleen 2026–2028 n. 9 %. Koulutuksen toimialalla pyritään edelleen noudattamaan tiukkaa henkilöstöpolitiikkaa, joka tarkoittaa varoivaisuutta uusien virkojen perustamisessa, sekä taloudellisten ratkaisujen löytämistä kunnan palveluksessa olevien henkilöiden tehtävien jakamisesta yli toimialarajojen. Tällaisia malleja ovat mm. kouluvalmentajien kouluaikojen ulkopuolelle sijoittuvan työajan jakaminen yhdessä nuorisopalvelujen kanssa ja yhden kouluisännän työpanoksen siirtäminen tilapalvelujen käyttöön.

Toimialalla pyritään kehittämään kokonaistalouden tarkempaa kuvausta, jossa tuntikehys, muut henkilöstökulut ja muut toimialan kulut tulisivat läpinäkyvimmiä päätöksentekoa varten osavuosi-katsausten tasolla.

Yleinen kustannusten nousu näkyy ostopalveluiden ja erityisesti koulukuljetuskustannusten nousuna. Toimiala on tarkalla logistiikkapalvelulla ja hyvällä kilpailutuksella saanut aikaan merkittäviä säästöjä (n. 200 000 € vuonna 2025) kuljetuksissa.

Yleinen kustannustason nousu tulee kuitenkin nostamaan kuljetuskustannuksia n. 100 000 € vuonna 2026. Koulukiinteistöt muodostavat n. 60 % kunnan kiinteistömassasta. Sisäiset vuokrat ovatkin n. 1/3 toimialan kuluista.

Koulutuksen toimiala käynnistää kunnan oman kaksikielisen tutkintoon valmistavan opetuksen syksyllä 2026. Tällä toiminnalla pystytään entistä paremmin ohjaamaan jatkokoulutuksensa suhteen epävarmoja oppivelvollisia ja tehokkaasti ehkäisemään syrjäytymistä. Opetus järjestetään yhteistyössä Keudan ja Prakticumın kanssa. Toiminta on hyvin tuettua valtionosuuksien, joten kustannusvaikutus toimialan kuluihin ei ole merkittävä. Lisäksi kehittyvä yhteistyö Kerava-Sipoo työllisyysalueen työllisyyspalveluiden kanssa tarjoaa mahdollisuuden kehittää oppivelvollisuusikäisille koulutuksen ulkopuolelle jääneille nuorille palveluja, jotka valmentavat nuoria koulutukseen ja työelämään. TUVAn opetuksen käynnistämiseen ehdotetaan varattavan 30 000€ vuodelle 2026. Henkilöresursseja suunnitellaan osana kestävästä henkilöstöpolitiikkaa myös muiden toimialojen kanssa.

Keudan, Careerian ja Praktikumin kanssa tehtävää yhteistyötä tarkastellaan voimakkaammin osaomistajuuden ja strategisen kumppanuuden näkökulmasta.

Sairaalakouluopetusta selvitetään Itä-Uudenmaan kuntien välisenä yhteistyönä kevään 2026 aikana. Tarkoituksena on hahmottaa yhdessä alueen kuntien velvoitteena oleva tarpeiden mukainen polikliininen opetus, sen mahdollinen toimintamalli, vastuut ja velvoitteet sekä rahoitus. Samalla selvitetään hyvinvointialueen ja HUS:n vastuu kunnissa järjestettävästä polikliinisestä opetuksesta. Mallin toimeenpanosta päätetään erikseen.

Yhteistyö KUUMA-kuntien kanssa laajentaa vertailupohjaa toimialaa koskevien valtakunnallisten muutosten arvioinnissa ja muutosten aiheuttamien toimenpiteiden jalkauttamisessa.

Sipoon kunnan väestön kehitys ei ole toteutunut odotetulla tavalla kaavoitustilanteesta johtuen. Oppilasmäärien ennustetaan edelleen laskevan etenkin kyläkouluissa. Oppilasmäärät laskevat Joki-
puiston ja Lukkarin koulujen osalta johtuen Si-

poonjoen yhtenäiskoulun täydentymisestä yhtenäiskouluksi vuosiluokka kerrallaan ja sitä varten vuonna 2020 tehtyjen oppilaaksiottoalueiden muutosten vuoksi. Alueiden välille muodostuu oppilasmäärien suhteen eroa riippuen siitä, muuttaako alueelle uusia asukkaita. Kasvua odotetaan lähinnä Nikkilän ja Söderkullan taajama-alueille.

Demografisesta muutoksesta ja sen vaikutuksesta oppilasmääriin tuodaan ajantasaista tietoa päättäjille. Kouluverkkosuunnittelu osana kunnan palveluverkkosuunnittelua ennakoii alueellisia muutospaineita ja tuottaa muutosehdotuksia päätöksentekoon vuosittain. On palvelun laadun ja kustannustehokkuuden kannalta ensisijaisen tärkeää, että kouluverkko on optimaalinen oppilasmäärään ja oppilasmäärän kehitykseen nähden.

Lukioiden opiskelijamäärät tulevat pysymään nykyisen suuruisina. Molemmat lukiot ovat sipoolaisille haluttuja ja perusopetuksesta siirtyy tasainen opiskelijavirta omiin lukioihin. Sipoon lukio houkuttelee opiskelijoita myös muista kunnista. Noin puolet opiskelijoista on ulkopaikkakuntalaisia.

Tilavuokrat ovat nousseet ja koulutuksen toimialan taloutta rasittavat vajaakäytöllä olevat tilat, joista maksetaan vuokraa. Hajanainen palveluverkko ja oppilasmäärän pieneneminen haja-asutusalueilla lisää oppilaskohtaista kustannusta. Oppilasmääräennusteet osassa ruotsinkielisiä kyläkouluja osoittavat huomattavaa oppilasmäärän vähentymistä lähivuosina.

Merkittäviä toimitiloihin liittyviä muutoksia ei ole odotettavissa vuonna 2026. Tavoitteena on varmistaa, että Gumbostrandin koulu pystyy jatkossakin käyttämään Gumbotaloa liikunnan opetukseen ja kouluruokailuun.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädäntö uudistui 1.8.2025 alkaen. Saman aikaisesti valtakunnallista perusopetuksen opetussuunnitelmaa päivitetään vuosiluokkien 1–6 tuntikehyksen osalta. Tuntikehykseen lisätään 1 vuosiviikkotunti (vvh) äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä 1 vvh matematiikkaa vuosiluokille 1 tai 2. 1 vvh äidinkieltä ja kirjallisuutta lisätään vuosiluokille 3–6 siten, että yksi vuosiviikkotunti kohdentuu jollekin näistä vuosiluokista. Sipoossa on päätetty kohdentaa lisätunnit äidinkielen ja kirjallisuuden osalta vuosiluokille

1 ja 3 sekä lisätunti matematiikkaa vuosiluokalle 2. Kokonaistuntimäärä lisääntyy 3 vvh.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tiedottanut kuntia, että muutoksen aiheuttamat pysyvät lisäkustannukset korvataan osana kuntien peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaista kuntien peruspalveluiden valtionosuutta.

Näiden lakisääteisten muutosten taloudellinen vaikutus on n. 570 000 € vuodessa koulutuksen toimialan budjettiin. Vaikutus toteutuu kokonaisuudessaan vuonna 2026.

Valtio leikkaa lukiokoulutuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta 996,13 euroa opiskelijaa kohti vuonna 2025. Tämä merkitsee kunnan omavastuun kasvua vastaavalla summalla. Lisäksi lukiolain opiskelun tukeen liittyvä lainsäädäntö uudistui 1.8.2025 alkaen. Sen taloudelliset vaikutukset ovat n. 40 000 €/vuosi.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä kehitetään ja lisätään edelleen. Esiopetuksen erityisopetus toteutetaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyöllä. Kuntakohtaiset linjaukset joustavan esi- ja alkuopetuksen toteuttamiseksi ohjaavat yhteistyötä edelleen.

IT- ja tietoturvatointaympäristön muutos vaativat lisäinvestointeja. Koulujen yhteiset linjaukset opetuslaitteistossa ja -ohjelmissa ovat talouden hallinnan kannalta välttämätöntä. Koulutoimi ja digihallinto tekevät yhteistyötä optimaalisen tuloksen saavuttamiseksi.

Miilin ja Nikkilän sydämen koulukeskuksiin asennetaan kulunvalvontaa tehostava kameravalvonta. Laitteiston vuotuinen kustannus on 19 000€.

Koulutuksen toimiala on saanut useita Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen myöntämiä hankerahoituksia, joiden käyttöaika ulottuu vuodelle 2026. Tällaisia ovat mm. Lukutaitostrategia-hanke ja kielikylpyopetuksen kehittämishanke. Lisäksi kunta on saanut hankerahoitusta kiusaamisen vastaisen työn kehittämiseen vuosille 2025-2027.

Talousarvioon vuodelle 2026 sisältyvät talouden sopeuttamistoimenpiteet:

Koulutusvaliokunta päätti kokouksessaan 23.9.2025, ettei 600 000 € säästöjä voida saavuttaa vuodelle 2026. Säästöjä haetaan sen sijaan 400 000 € ehdotetun arvion mukaisesti kouluverkon muutoksella jo vuonna 2026. Tämä kouluverkon muutos tarkoittaa Salparin koulun lakkauttamisen aikaistamista ja tuomista päätöksentekoon heti talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Riskianalyysi

Tämänhetkinen väestösuunnite esittää kouluikäisten lasten määrän vähenevän aina vuoteen 2040 saakka. Lasten määrän väheneminen haastaa erityisesti kyläkouluja, joissa opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestäminen tulee vaatimaan enemmän resursseja kuin oppilasmäärään perustuva tasapuolinen resurssien jako edellyttää, mikäli nykyiseen opetusryhmärakenteeseen ei tehdä muutoksia.

Pienenevät ikäluokat aiheuttavat haasteita iltapäivätoiminnan järjestämiseen, sillä toiminnasta perittävät asiakasmaksut eivät kata toiminnasta aiheutuvia kuluja.

Kouluverkon kiinteistöjen kapasiteetti ylittää oppilasmäärän kehityksessä käytetyt arviot varsinkin ruotsinkielisten kyläkoulujen osalta. Koulukiinteistöjen määrää vähentämällä voidaan saavuttaa 200 000–450 000 euron säästö sisäisissä kuluissa vuosittain vuosina 2026–2028. Säästöjen toteutuminen edellyttää kiinteistöstä luopumista.

Tiettyihin ammattiryhmiin on erittäin haastavaa rekrytoida työntekijöitä, joilla on säädöksissä työtehtävään/virkaan määritelty kelpoisuus. Oppimisen tuen uudistunut lainsäädäntö johtaa alueellisesti siihen, että kilpailu kelpoisesta henkilöstöstä kiristyy. Yleisen taloustilanteen mahdollinen heikkeneminen aiheuttaa talouden tasapainottamistarpeita, jolloin palveluiden määrää joudutaan vähentämään ja/tai toiminnan laadun tasoa alentamaan.

Riskanalys

Kunta-alalle on laadittu kolmivuotinen sopimus ajalle 1.5.2025–30.4.2028. Uuden sopimuksen myötä kunnan henkilöstökulut nousevat sopimusjaksolla 9,5 % . Tällä on suuri vaikutus koulutuksen toimialalle, jossa henkilöstömäärä on kunnan toimialoista suurin. Henkilöstökulut muodostavat yli 2/3 toimialan kuluista. Henkilöstökulujen kasvu luo paineita talouden kehityksen tavoitteissa pysymiselle opetuksen laadusta tinkimättä.

Valtuuston päättämän talouden kehityksen 2026-2028 mukaiset toimialaan kohdentuvat talouden sopeuttamistoimet edellyttävät vuodelle 2026 n. 600 000 € säästöjä ja lisäksi vuodelle 2027 n. 1,1, milj säästöjä. Nämä toimet edellyttävät rakenteellisia muutoksia kouluverkkoon, sillä palvelun tasoa ei voida supistaa alle lakisääteisten mitoitusten.

Koulukuljetusten kustannukset saattavat edelleen nousta, mikäli energian ja kuljetusalan hinnoissa tapahtuu jyrkkiä muutoksia.

4.7 Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid

Vastuualue:

Arjen ja vapaa-ajan toimiala edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa sekä järjestää asukkaiden palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Toimiala ja-kaantuun kolmeen vastuualueeseen:

- Hyvinvointipalvelut
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Työ-, elinkeino- ja maahanmuuttajapalvelut.

Arjen ja vapaa-ajan toimiala huolehtii lakisääteisten vaikuttamistoimielinten käytännön toiminnasta.

- Nuorisovaltuusto
- Vammaisneuvosto
- Vanhusneuvosto

Sipoon kunta ostaa lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon palvelut Porvoon kaupungilta. Arjen ja vapaa-ajan toimiala vastaa Porvoon ja muiden itä-uusmaalaisien kuntien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Ansvarsområde:

Sektorn för vardag och fritid främjar invånarnas välfärd och kommunens livskraft samt ordnar kommuninvånarnas tjänster på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Sektorn fördelas i tre ansvarsområden:

- Välfärdstjänster
- Kultur- och fritidstjänster
- Sysselsättnings- och näringstjänster.

Ansvarsperson:

Sektordirektör, vardag och fritid

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomiska mål för år 2026

Bindningsnivå verksamhetsbidrag

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	4 815	4 857	4 857		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 17 693	- 17 888	- 17 768		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 878	- 13 031	- 12 911		

Toimintakate tulosalueittain

Verksamhetsbidrag enligt resultatområde

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 7 028	- 7 035	- 7 089		
Hyvinvointipalvelut / Välfärdstjänster					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1 386	- 1 441	- 1 397		
Työllisyys- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringstjänster					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 4 464	- 4 666	- 4 425		

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	4 815	4 857	4 857			4 857	4 857
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	458	488	488			488	488
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	364	419	419			419	419
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	279	283	283			283	283
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	3 714	3 666	3 666			3 666	3 666
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 17 693	- 17 888	- 17 768			- 17 768	- 17 768
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 5 691	- 5 514	- 5 514			- 5 514	- 5 514
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 4 308	- 4 812	- 4 692			- 4 692	- 4 692
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 2 019	- 2 008	- 2 008			- 2 008	- 2 008
Avustukset / Understöd	- 2 070	- 2 079	- 2 079			- 2 079	- 2 079
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 605	- 3 474	- 3 474			- 3 474	- 3 474
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 878	- 13 031	- 12 911			- 12 911	- 12 911

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026

Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026

1. Hyvinvointia ja turvallisuutta arjessa ja yhteisöissä

Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kunta edistää senioreiden yhteisöllisyyden edellytyksiä. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Tehty selvitys senioreiden yhteisöllisyyttä edistävän sovelluksen käyttöönotosta.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Tehdään selvitys senioreiden yhteisöllisyyttä edistävistä toimenpiteistä.		
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä vertaistoiminnalla. (hyte-kerroin; hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Valittu käytäntö on käynnistetty ja kuvattu kunnan verkkosivuille.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Kuvataan käytäntö ja viestitään siitä kuntalaisille.		
Toimenpide	Käynnistetään pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuurin osallistumisen kynnystä mataltavaa vertaistoimintaa.		
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kunta parantaa senioreille suunnattujen palveluiden saavutettavuutta. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Palvelukuvaus laadittu ja palvelut kuvattu kunnan verkkosivuille.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Käytäntö kyliin suuntautuvaan toimintaan laadittu ja kuvattu kunnan	Lähtötila	Tavoitetila

	verkkosivuille.	0	100
Mittari	Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Kehitetään kyliin suuntautuvaa toimintaa niin, että esim. liikuntavälineet ovat kylien asukkaiden käytettävissä. Kuvataan käytäntö kunnan verkkosivuille ja tehdään markkinointia.		
Toimenpide	Laaditaan senioreille suunnattujen hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden kuvaus. Kootaan senioreille suunnatut palvelut kunnan verkkosivuille ja viestitään niistä.		
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kunta parantaa työikäiselle väestölle suunnattujen hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden saavutettavuutta. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Palvelukuvaus laadittu ja palveluita koskevat tiedot on viety kunnan verkkosivuille.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Kootaan työikäisille suunnatut terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut kunnan verkkosivuille ja markkinoidaan niitä.		
Toimenpide	Laaditaan työikäisille suunnattujen palveluiden kuvaus.		
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä yhteistyössä kunnan eri toimialojen sekä hyvinvointialueen, järjestöjen, vaikuttamistoimielinten ja muiden tahojen kanssa. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Yhteistyörakenteet on käynnistetty ja kuvattu.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Planet Youth -toimintaa koskeva verkosto on tarkistettu.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Käynnistetään yhteistyörakenteet kaikkien ikä- ja väestöryhmien hyvinvoinnin edistämiseksi.		
Toimenpide	Tarkistetaan Planet Youth -toiminnan yhteistyöverkosto ja täydennetään sitä tarpeen mukaan.		

2. Laadukkaat palvelut lapsille ja nuorille

Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Kannustetaan perheitä viettämään aikaa yhdessä sekä lisätään lasten ja nuorten osallistumista harrastuksiin Planet Youth -prosessin vaiheen 9 mukaisesti (hyte-tavoite).			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Toimenpiteet toteutuneet	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Hobari-toiminnan kurssitarjontaa laajennetaan 75 tarjottavaan kurssiin lukuvuodeksi 2026-2027.		
Toimenpide	Kunnan myöntämiin avustuksiin periaate, jonka mukaan harrastustoiminnan ohjaajan tulee käydä kunnan määrittelemä verkkokurssi.		

Toimenpide	Kunta järjestää Sipoo-viikon yhteydessä Harrastusmessut.		
Toimenpide	Sipoon kunnan olemassa olevan tapahtumakalenterin aktivoiminen kunnan kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tiedottamisessa sekä yhdistysten omien tapahtumien ja toiminnan tiedottamisessa.		
Toimenpide	Vanhempainkahveista tulee säännöllinen osa nuorisopalveluiden toimintaa.		
Toimenpide	Viestintäkampanja perheiden yhteisen ajan merkityksestä ja tavoitteista toteuttaa yhteistä aikaa. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut toteuttavat kampanjan.		
Toimenpide	Wilma-palvelussa lähetetään kaikille vanhemmille ja lapsille yhteinen uutiskirje, jossa kerrotaan ajankohtaisista lasten ja nuorten palveluista ja harrastusmahdollisuuksista Sipoossa.		
Strateginen toimenpide vuosille 2026-2029			Vastuutoimiala
Toteutetaan syksyllä 2026 toinen kysely Planet Youth -prosessin mukaisesti Planet Youth -prosessin vaiheiden 3 ja 4 mukaisesti. (hyte-tavoite)			Arki ja vapaa-aika
Mittari	Vuoden 2026 Planet Youth -kyselyn toteuttaminen	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Mittari	Raportointi vastaavalle toimielimelle.	Lähtötila	Tavoitetila
		0	100
Toimenpide	Kyselyn suunnittelu ja yhteisön osallistaminen siihen.		
Toimenpide	Kyselyn toteuttaminen.		

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026
Kustannus euroa/asukas / Kostnader euro/invånare	395	420		
Sipoon opiston opetustunnit / Sibbo instituts undervisningstimmar	10 017	9 641	10 000	9 900
Hobari-toimintaan osallistuvien lasten määrä / Antal barn i Hobari-verksamhet	1 107	1 491	1 400	1 200
Hobari-toiminnan kerhojen määrä / Antal klubbar i Hobari-verksamhet	97	111	102	100
Kirjaston kävijämäärät / Bibliotek, antal besökare	203 938	207 658	230 000	230 000
Kirjaston lainausten määrä/asukas / Antalet lån/invånare	13,15	13,81	13,5	13,5
Taiteen perusopetuksen piirissä olevat lapset / Grundläggande konstutbildning, antal barn	863	796	870	880
Kohtaamiskertojen määrä nuorisotyössä / Antalet möten i ungdomsarbete	58 600	54 300	65 000	65 000
Kouluruokailuun osallistujat / Antal elever som deltar i skolbespisningen	618 708	612 238	588 064	583 120
Kouluruokailuun osallistujat keskimäärin/päivä / Antal elever som deltar i skolbespisningen i genomsnitt/dag	3 291	3 274	3 128	3 152
Koululounaan kustannus, euroa / Skollunchens kostnad, euro	2,89	2,95	2,96	2,98
Päiväkotilounaan kustannus, euroa / Daghemlunchens kostnad, euro	2,89	2,95	2,96	2,98
Puistoruokailussa tarjoiltujen ateroiden määrä / Antal måltider serverade vid parkservering	4 812	4 912	4 500	5 000
Myönnettyjen nuorten työllistymistä tukevien kesäsetelien määrä / Antal sedlar som erbjudits	96	100	112	100
Nuorten työllistymistä tukevan kesäsetelin arvo / Värdet per sedel i euro åren	300	300	300	300
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneiden määrä / vuosi		10	17	24

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Arjen ja vapaa-ajan toimialan toimintaympäristöön vaikuttavat väestönkasvu, ikääntymisen kiihtyminen ja väestön monimuotoistuminen. Lapsimäärän ennustetaan pysyvän vakaana, kun taas ikääntyneiden määrä kasvaa, mikä lisää hyvinvointia ja osallisuutta tukevien palveluiden kysyntää. Toimialan palveluissa painottuvat yhteisöllisyyden vahvistaminen, saavutettavuus, digitaalisuus ja kestävä kehitys.

Suomen taloustilanteen haasteet vaikuttavat Sipoon arjen ja vapaa-ajan toimialaan sekä rahoituksen että palvelukysynnän kautta. Valtionosuuksien

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

muutokset ja kustannusten nousu asettavat paineita toimialan resurssien käytölle. Tämä edellyttää palveluiden tehostamista ja priorisointia. Samalla taloudellinen epävarmuus voi lisätä kuntalaisten palveluntarvetta, erityisesti hyvinvointia, työllisyyttä ja osallisuutta tukevilla palveluilla. Toimialan kehityksessä korostuvat kustannustehokkuus, asiakaslähtöisyys ja yhteisöllisyyttä vahvistavat palveluratkaisut.

Työllisyys- maahanmuuttajapalveluissa kehitetään rakenteita vastaamaan TE-uudistuksen tuomiin vastuihin. Elinkeinopalveluiden keskeisenä tavoitteena on varmistaa Sipoon kunnan ja elinkeinotoiminnan elinvoimaisuus. Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, Sipoon opisto ja hyvinvointipalvelut edistävät kuntalaisten arjen hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista yhteistyössä kunnan muiden toimialojen, järjestöjen ja asukkaiden kanssa.

Talousarvioon vuodelle 2026 sisältyvät talouden sopeuttamistoimenpiteet:

Riskianalyysi

Suurimmat toiminnalliset riskit arjen ja vapaa-ajan toimialalla liittyvät kasvavaan palveluiden kysyntään ja resurssipulaan erityisesti valtionrahoituksen pienentyessä. Tämä voi johtaa henkilöstövajaukseen ja palveluiden laadun ja saatavuuden heikentymiseen.

Keravan ja Sipoon työllisyysalue vastaa alueen lakisääteisistä työvoimapalveluista. Vaarana on, että palveluiden kustannukset kasvavat nopeammin kuin niiden perusteena olevat valtionosuudet. Sipoon kunta järjestää ennaltaehkäiseviä ja työllisyyttä tukevia työllisyyspalveluita, joita kehitetään yhteistyössä työllisyysalueen, hyvinvointialueen, kunnan elinkeinon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Mikäli näihin palveluihin ei panosteta riittävästi, Sipoon lakisääteiset työllisyysmenot kasvavat.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousvaikeudet ja sen myötä palveluihin tehtävät muutokset voivat aiheuttaa haasteita ennalta ehkäisevien hyvinvointipalveluiden koordinaatioon.

Riskianalyys

4.7.1 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster

Vastuualue:

Kirjastopalvelut
Kulttuuripalvelut
Liikuntapalvelut
Nuorisopalvelut
Vapaa sivistystyö

Ansvarsområde:

Bibliotekstjänster
Kulturtjänster
Idrottstjänster
Ungdomstjänster
Det fria bildningsarbetet

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Ansvarsperson:

Sektordirektör, vardag och fritid

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	746	779	779		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 7 775	- 7 868	- 7 868		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 7 028	- 7 089	- 7 089		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Kulttuuri ja vapaa-aikapalveluihin kuuluvat Sipoon opiston lisäksi kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Palvelut tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen. Ne edistävät hyvinvointia ja tarjoavat mahdollisuuden kokea yhteisöllisyyttä. Toiminnalla on merkittävä vaikutus yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ovat keskeisiä aikuisväestölle suunnattuja hyvinvointia edistäviä palveluita. Kunnan asukasmäärän kasvaessa palvelujen kysyntä kasvaa.

Lasten ja nuorten palveluita kehitetään huomoiden valmisteilla oleva Sipoon malli, joka pohjautuu Planet Youth-toimintamalliin. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on, että aikaisempaa useampi lapsi ja nuori osallistuu ohjattuun harrastustoimintaan. Hobari-toiminnan valtionrahoitus pienenee vuonna 2026. Sen seurauksena kunnan omarahoitusosuus kasvaa, mikä puolestaan kasvattaa opiston toimintakuluja.

Wessmantalo on parantanut nuorisopalveluiden mahdollisuuksia kehittää ja monipuolistaa palveluita ja toimintaa yhteistyössä kulttuuri-, ruoka- ja työllisyyspalveluiden kanssa. Talo tarjoaa aikaisempaa paremmat lähtökohdat kolmannen sektorin

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

kanssa tehtävälle yhteistyöllle.

Kulttuuripalveluiden toiminnassa painotetaan kuntalaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa. Kulttuuripalvelut luovat edellytyksiä sekä paikallisten että vierailevien taiteilijoiden ja kuntalaisten luovalle vuorovaikutukselle.

Kirjaston toimintaa kehitetään palautelähtöisesti. Lukutaitotyön rakenteet on uudistettu ja lasten- ja nuorten toimintaa vakiinnutetaan. Ikäihmisten palveluita kehitetään yhteistyössä liikuntapalveluiden ja yhteisten asiakaspalveluiden kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden uudistetut avustuseriaatteet otetaan käyttöön vuonna 2026.

Liikuntapalvelut / Idrottstjänster

Kunnan vastuulla on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla, mm. järjestämällä liikuntapalveluja, sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tuemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikuntapalvelut tekee aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulutuksen sekä yhteiskunta ja ympäristön toimialojen kanssa.

Lasten ja nuorten liikuntaneuvonta on käynnistynyt yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä koulutuspalveluiden kanssa valtion hankeapurahalla. Lasten, nuorten ja perheiden liikuntaneuvonnan tuloksia arvioidaan sekä mahdollisuuksien mukaan vakinaistetaan osaksi kunnan toimintaa. Aikuisten ja seniorien liikuntaneuvonta on toiminut kunnassa vuodesta 2017 alkaen.

Liikuntapalveluiden ylläpidettävien liikuntapaikkojen määrä kasvaa vuoden 2025 aikana, sillä Söderkullan urheilupuiston alueelle rakennetaan tekojää, joka on kesäisin tennis- ja pesäpallokenttänä. Tämä lisää liikuntapalveluiden henkilöstö- ja ylläpitokustannuksia. Kerava-Sipoon liikuntahalli valmistuu tammikuussa 2026.

Nuorisopalvelut / Ungdomstjänster

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistointia.

Kunnan tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävä on parantaa sipoolais-ten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisopalvelut huolehtii kunnanhallituksen alaisen. Nuorisovaltuuston käytännön toiminnasta.

Nuorisopalveluiden toimintaa kehitetään entistä asiakaslähtöisemmäksi asiakasryhmät huomioiden. Tavoitteena on nuorten osallisuuden vahvistaminen kaikessa toiminnassa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on ehkäistä 17–29-vuotiaiden nuorten syrjäytymistä kohtaamalla ja ohjaamalla heitä yksilöllisten tarpeiden mukaisten palveluiden piiriin. Sipoossa etsivä nuorisotyö jou-uu usein olemaan myös tuo jatkopalvelu, koska mm. mielenterveys- ja päihdehuoltopalveluja sekä asumisen ohjaukseen liittyviä palveluja on heikosti saatavilla. Etsivä nuorisotyö tekee tiivistä yhteistyötä eri kumppaneiden kanssa sekä kunnan sisällä että ulkopuolisten tahojen kanssa, jotta nuoret saisivat tarvitsemansa palvelut.

Erityisnuorisotyössä tuetaan nuorta erilaisissa ongelmatilanteissa ja ehkäistään suurempien ongelmien syntymistä. Erityisnuorisotyön pääkohde-ryhmä on 12–16-vuotiaat nuoret. Erityisnuorisotyöntekijän työtehtäviin kuuluvat muun muassa yksilö- ja ryhmätoiminnan ohjausta, päihde- ja seksuaalikasvatusta, elämäntaitojen vahvistamista ja jalkautumista nuorten pariin.

Vapaa Sivistystyö / Det fria bildningsarbetet

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjes-

tettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista.

Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Vapaan sivistystyön toimintaperiaatteeseen kuuluu, että sillä ei ole tutkintotavoitteita eikä sen sisältöjä säädellä lainsäädännössä. Sipoon opiston toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta ja vastaa alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin. Opinto-ohjelma tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi sekä lähiopetuksena että etäopetuksena. Sipoon opisto järjestää lukuvuosittain noin yhteensä 470 kurssia joihin osallistuu noin 6200 opiskelijaa.

Sipoon opiston vastuulla on myös järjestää harrastamisen Suomen mallin mukaista kerhotoimintaa Sipoossa (Hobari-kerhot). Sipoossa järjestetään lukuvuosittain noin 55 Hobarikerhoa joihin osallistuu noin 860 lasta.

Sisäiset vuokrat muodostavat suuren osan Sipoon opiston talousarviosta. Taloustilanteen kohentamiseksi pyritään nostamaan tilojen käyttöastetta ja kasvattamaan kurssien osallistujamääriä.

Kulttuuripalvelut / Kulturtjänster

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista. Kulttuuripalveluiden toiminnan painopisteet ovat kulttuurisuunnitelman mukaisesti kaksikielisyys, luonto ja rakennettu ympäristö, monipuolinen kulttuuritarjonta sekä niiden hyvä saavutettavuus ja viestintä, yhteistyö ja yhteisöllisyys.

Kulttuuripalvelut toteuttavat yhdessä paikallisten yhdistysten ja muiden yhteistyötahojen kanssa em. painopisteisiin liittyvää toimintaa. Topelius-sali mahdollistaa monipuolisen tapahtumatarjonnann. Kulttuurisalin kävijämäärä on kasvanut salin aktiivisen markkinnoin seurauksena. Wessman-salin kulttuuritarjonta keskittyy lasten ja nuorten kulttuuriin.

Söderkullan kartanon makasiini toimii kesäisin kotiseutumuseon näyttelytilana. Sen yläkertaan on perustettu taidegalleria. Pesula Galleria ja K17-taidetila Artborgin kupeessa tarjoavat kotimaisille ja kansainvälisille taiteilijoille mahdollisuuden esitellä teoksiaan.

Kunta järjestää taiteen perusopetusta yhteistyössä opetusta antavien oppilaitosten kanssa. Koska kiinnostus ja halu taiteen harrastamiseen ja tavoitteelliseen oppimiseen on suurempi kuin tarjolla olevan opetuksen määrä, oppilaspaikkoja lisätään. Kuva-aidetta ja musiikkia yhdistävän iltapäivätoiminnan perustamismahdollisuuksia Sipoossa kartoitetaan.

Tiedottamista eri taidealojen opetus- ja harrastusvaihtoehtoista kehitetään. Yhteistyössä Porvoon kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa toteutettava Skapa-hanke loppuu elokuussa 2026. Sen konkreettisia jatkotoimenpiteitä luodaan yhteistyössä varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden kanssa. Tavoitteena on juurruttaa hankkeen hyvät käytännöt osaksi kunnan omaa monialaista taidekasvatustyötä.

Vuonna 2026 Kulttuuripalvelut jatkavat kulttuurisen osallisuuden, saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamista Sipoon kunnan strategisten tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia luoda toimintamalli, jolla mahdollistetaan kansainvälisten taiteilijoiden työskentelyä Sipoossa.

Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster

Kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Sipoon kunnan kirjastot sijaitsevat Nikkilässä ja Söderkullassa.

Kunta ostaa kirjastoautopalvelut Porvoon kaupungilta. Kirjastoauto vierailee säännöllisesti kyläkouluilla ja päiväkodeissa. Kirjastopalvelut ylläpitävät koulukirjastoja. Esiopetusryhmillä on oma eteiskirjastopalvelu. Kirjastojen kotipalvelut edistävät yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja elämänlaatua tarjoamalla kirjaston aineistot ja palvelut henkilöille, jotka eivät pääse itse kirjastoon.

Kirjastojen tapahtumatoiminta on rikastaja digineuvonta osaavaa. Kirjasto tarjoaa lapsille ja nuorille ilmaista kerhotoimintaa.

Kirjastot tekevät aktiivista lukutaitotyötä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulutuspalveluiden kanssa. Tulevana budjettikautena varmistetaan lasten- ja nuorten uusien palveluiden sujuvuus ja kehitetään ikääntyvän väestön palveluita yhteistyössä liikunta- ja yhteistesten asiakaspalveluiden, kolmannen sektorin ja asiakkaiden kanssa.

Sipoon kirjastopalveluita kehitetään kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti edistämällä yhdenvertaisuutta, elinikäistä oppimista ja ympäristövastuuta. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä kunnan muiden palveluiden ja toimialojen, kolmannen sektorin ja asiakkaiden kanssa.

4.7.2 Hyvinvointipalvelut / Vålfärdstjänster

Vastuualue:

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
Ruokapalvelut
Yhteiset asiakaspalvelut

Ansvarsområde:

Serviceområdet Främjande av välfärd
Kostservice
Gemensamma kundtjänster

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Ansvarsperson:

Sektordirektör, vardag och fritid

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	3 814	3 747	3 747		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 5 200	- 5 244	- 5 144		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1 386	- 1 497	- 1 397		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue vastaa lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:n mukaisista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuista sekä lain ehkäisevän päihdetyön (523/2015) 5 §:n mukaisista kunnan ehkäisevän päihdetyön vastuista. Lisäksi palvelualue vastaa Planet Youth-toiminnasta, veteraanien tukemisesta, varattomien hautaamisesta, vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnasta sekä ympäristöterveydenhuollosta.

Palvelualueen toiminnassa painotetaan entistä systemaattisempaa otetta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Tämä näkyy erityisesti tiedolla johtamisessa, toimintamalleissa, arjen käytännöissä sekä koko kunnan ja sidosryhmien välisessä yhteistyössä.

Toiminnassa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin, jonka mukaisesti osa valtionosuuksista määräytyy kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön perusteella.

Valtuustokauden 2025 - 2029 koko kunnan hyvinvointityön painopisteet, tavoitteet ja keskeisimmät toimenpiteet määritellään laajassa hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa, joka valmistuu alkuvuodesta 2026. Suunnitelma toteuttaa kuntastrategiaa ja pyrkii vastamaan sipoolaisten tunnistettuihin hyvinvointihaasteisiin. Niitä on kuvattu Sipoon kunnan laajassa hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa vuosilta 2021 - 2024. Erityisenä haasteena on lasten ja nuorten hyvinvointi, joka on heikentynyt laaja-alaisesti viimeisten vuosien aikana. Tähän kehityskulkuun pyritään vaikuttamaan.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintasäännöt on uusittu. Neuvostojen toimintaa ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään neuvostojen ja kunnan toimialojen yhteistyöllä.

Heikkenevä taloustilanne haastaa kunnan hyvinvoinnin edistämistyötä etenkin, jos talouden leikkaukset kohdistuvat keskeisiin, kuntalaisten hyvinvointia tukeviin palveluihin.

Ruokapalvelut

Koulujen ja päiväkotien ruokailijamäärät pysyvät tasaisina. Maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa jatkossakin elintarvikkeiden, sähkön ja polttoaineiden saatavuuteen ja hintaan ja hintakehitys on vaikeasti ennustettavissa. Ruokalistan kehitystyö jatkuu ottaen huomioon ravitsemussuositukset, asiakastoiveet, kustannukset ja tuotantotapa.

Yhteiset asiakaspalvelut

Yhteiset asiakaspalvelut vastaa Sipoon info-pisteiden palveluista Nikkilässä ja Söderkullassa sekä kunnan vaihteen, chatin ja info@sipoo.fi -sähköpostin toiminnasta yhteistyössä kunnan tiedottajan kanssa. Palvelupisteet sijaitsevat kirjastojen yhteydessä. Yhteiset asiakaspalvelut hoitaa kunnan sisäistä ja ulkoista postitusta, Kuntalan vastaanoton toimintoja ja muita kunnan sisäisiä tukitoimintoja, kuten matkavakuutuskorttien ja DVV-varmennekortin luominen sekä henkilöstölahjojen jakaminen. Kunnan hallintorakennuksessa Kuntalassa Lukkarinmäentiellä yhteisten asiakaspalveluiden rooli on näkyvä ja tulee olemaan entistä merkittävämpi Yhdyskuntatalosta luovuttaessa.

Yhteisen asiakaspalvelun tavoitteena on taata kuntalaisille joustavat, ajantasaiset ja matalan kynnyksen mahdollisuudet asioiden hoitamiseen kunnan kanssa kaksikielisesti. Yhteiset asiakaspalvelut toimii HSL-asiamiehenä Sipoossa ja tarjoaa etäyhteysmahdollisuuden asioida Kelan palveluihin. Yhteiset asiakaspalvelut tukee kunnan sisäistä toimintaa kehittäen postituspalveluita, vaihteen toimintoja ja palveluneuvonnan asiakaspolkuja yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Yhteisten asiakaspalveluiden kuljettaja vastaa kahvitukseen ja puistoruokailuun liittyvästä logistiikasta.

Yhteiset asiakaspalvelut

Asiakaspalvelun palvelupisteiltä saatavat palvelut SipooInfoissa Nikkilässä ja Söderkullassa pysyvät ennallaan. Fyysisissä pisteissä tai niiden sijoittelussa tulee vuoden 2026 aikana muutoksia. Kirjaston kanssa yhteisten tilojen toimintoja ja palveluiden tarjoamista muotoillaan yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa.

Vuoden 2026 aikana kehitetään mm. kunnan postituspalveluiden toimivuutta, vaihteen toimintaa ja muita asiakaspalvelun palveluneuvonnan tehokkuutta lisääviä toimintoja. Yhteisten asiakaspalveluiden tarjoama puistoruokailun logistiikka jäänee pois mikäli puistoruokailu päätetään säästötoimenpiteenä lopettaa.

Vid kundservicens serviceställen SibboInfo i Nickby och Söderkulla skedde inga förändringar. Tjänsterna förblev oförändrade.

Förnyelsen av HRT:s biljettsystems bakgrundssystem har skjutits upp flera gånger under året, enligt den nuvarande informationen sker den i september 2025.

Under år 2026 utvecklas bl.a. kommunens posttjänsters funktion, växelns verksamhet samt andra funktioner som ökar effektiviteten i kundservicens rådgivning.

Ruokapalvelut / Kostservice

Ruokapalvelut valmistavat päivittäin yhteensä noin 4000 ateriaa päiväkodeille, kouluille, oppilaitoksille

ja Kuntalan henkilöstöravintolaan. Erityisruokavalioiden osuus on 5-8 %. Ruokapalvelut vastaavat myös kunnan tilaustarjoiluista ja puistoruokailun ruokatuotannosta. Ateriat valmistetaan kahdessa valmistuskeittiössä (Lukkari koulun keittiö ja Wessman-talon keittiö) Cook&chill - tuotantotavalla. Jäkelukeittiöitä on yhteensä x.

Palvelualueen toiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin (540/2018), perusopetuslakiin (628/1998), lukiolakiin (714/2018) ja lakiin ammatillisesta koulutuksesta (531/2017). Lisäksi toimintaa ohjaavat valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018), joka antaa tarkempia säännöksiä ravinnon terveellisyydestä ja ruokailun toteuttamisesta. Lisäksi Opetushallituksen määräykset ja ravitsemussuositukset täsmentävät ruokapalveluiden käytännön toteutusta.

-

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue vastaa koko kuntaa koskevan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisesta ja koordinaatiosta. Tämä käsittää hyvinvoinnin edistämistä koskevan strategisen johtamisen, tiedolla johtamisen, yhteistyön johtamisen sekä toimenpiteiden suunnittelun yhteistyössä toimialojen ja sidosryhmien kanssa. Kunnan hyvinvointityön painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet määritellään valtuustokauden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa. Valtuustokauden 2025 - 2029 hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2026.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue vastaa lisäksi ehkäisevän päihde-, mielenterveys- ja väkivaltatyön koordinaatiosta, Planet Youth -toiminnan koordinaatiosta, vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnasta, kunnan ei-lakisääteisistä veteraaniavustuksista sekä varattomien hautaamisesta. Palvelualueen vastuulla on myös lakisääteinen ympäristöterveydenhuolto, joka toteutetaan ostopalveluna Porvoon kaupungilta.

Palvelualueen toiminnasta vastaa hyvinvointipäällikkö. Hyvinvoinnin edistämisen tiimiin kuuluvat lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija ja Planet Youth -koordinaattori.

Palvelualueen toimintaa määrittää seuraava lainsäädäntö: kuntalaki § 1, § 27 ja § 28, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä § 6, laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä § 5 ja hautausmilaki § 23.

4.7.3 Työ- ja elinkeinopalvelut / Sysselsättnings- och näringstjänster

Vastuualue:

Työllisyyspalvelut (maahanmuuttopalvelut)
Elinkeinopalvelut (matkailupalvelut)
Maahanmuuttajapalvelut

Ansvarsområde:

Näringstjänster (turismtjänster)
Sysselsättningstjänster (invandrartjänster)

Vastuuhenkilö:

Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Ansvarsperson:

Sektordirektör, vardag och fritid

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	255	330	330		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 4 719	- 4 775	- 4 755		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 4 464	- 4 445	- 4 425		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Työllisyys-, elinkeino- ja maahanmuuttajapalvelut ovat muodostaneet 1.6.2025 alkaen Sipoossa yhden kokonaisuuden, joka keskittyy Sipoon kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen. Palveluiden yhdistyminen mahdollistaa entistä vaikuttavampien palveluiden kehittämistä ja toteuttamista sekä tehostaa tiedon ja osaamisen vaihtoa.

1.1.2025 voimaan astunut uudistus julkisten työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirtymisestä valtiolta kuntiin on lisännyt merkittävässä määrin Sipoon kunnan yhteistyötä Keravan kaupungin kanssa.

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluiden osalta tärkeä yhdyspinta on myös Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, jossa asiakkaan saamat palvelut ja palveluiden välillä kulkeminen ovat yhdyspintatyöskentelyn ytimessä.

Elinkeinopalvelut kehittävät yhteistyötä Itä-Uudenmaan matkailutoimijoiden ja Vantaan Kaupungin

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

kanssa elinkeinojen ja matkailun edistämiseksi. Yhteistyötä tehdään tiiviisti myös Keravan kaupungin elinkeinotoimijoiden kanssa.

Lainsäädännön muutokset toimintaympäristöön vaikuttavat myös kunnan mahdollisuuksiin toimia. Muutoksia on oletettavissa ainakin kotoutumiskorvauksiin sekä toimeentulotuen muodostamaan kokonaisuuteen.

Elinkeinopalvelut / Näringsjänster

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on edistää kunnan elinvoimaa. Elinkeinopalvelut luo yrityksille edellytyksiä menestyä Sipoossa. Suotuisat toimintaolosuhteet luovat perustan kunnan elinvoimalle, yritysten kilpailukyvyille, työllisyydelle, kuntalaisille tarjottaville palveluille ja hyvinvoinnille.

Elinkeinopalvelut tekee tiivistä yhteistyötä verkostossa, johon kuuluun muun muassa yrittäjäjärjestöt, paikalliset yrittäjät, Sipoon kunnan sisäiset toimijat, Kehittämisyhtiö Keuken ja Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keudan kanssa.

Elinkeinopalveluiden toiminnan painopisteet keskittyvät elinkeino-ohjelman mukaisen toiminnan toteuttamiseen sekä tavoitteiden saavuttamiseen. Sipoon kunnan uuteen elinkeino-ohjelmaan perustuvassa matkailuohjelmassa tullaan määrittelemään keskeiset kehittämistoimet, joilla vahvistetaan kuntaan suuntautuvaa matkailua ja luodaan menestymisen edellytyksiä kunnassa toimiville matkailualan yrityksille.

Elinkeinopalvelut on aktiivisesti mukana sekä Kuuma-kuntien että Uudenmaan liiton elinkeino-yhteistyössä. Matkailua kehitetään yhteistyössä erityisesti Itä-Uudenmaan kuntien kanssa. Sipoon korven kestävä matkailua edistetään järjestämällä Hop On - Hop Off -bussilinjaa yhteistyöyhteistyössä Vantaan kaupungin ja HSL:n kanssa.

Elinkeinopalvelut kehittävät yhteistyössä yhteiskunta ja ympäristötoimialan kanssa kunnan yritystonttimarkkinointia elinkeino-ohjelman mukaisesti. Toimenpiteillä panostetaan kunnan veto- ja pitovoiman sekä yrittäjämönteisyyden kehittämiseen.

Keski-Uudenmaan Kehittämisyhtiö Keuke tarjoaa Yritysneuvontapalvelut sipoolaisille yrityksille ja yrittäjyyttä suunnitteleville. Elinkeinopalvelut tukee ja edistää alueellisten yhteistyöverkostojen ja yritysekosysteemien syntymistä.

Elinkeinopalvelut tapaa sipoolaisia yrityksiä säännöllisesti. Yhteistyössä Keuken ja työllisyyspalveluiden kanssa järjestetään kaksi kertaa vuodessa Yritysturnee, jossa kunnan ja kehittämissyhtiön palvelut sekä neuvonta viedään suoraan yrityksiin. Tapahtuman tavoitteena on myös kerätä yrityksiltä palautetta kunnan toiminnan kehittämiseksi.

Työllisyyspalvelut / Sysselsättningstjänster

Työllisyyspalvelut vastaa Sipoon kunnan työllisyyttä edistävien palvelujen järjestämisestä. Näitä ovat mm. nuorille suunnattu työpaja- ja ohjaamotoiminta, työvalmennus, kesätyöllistämisen koordinointi, kesätyösetelit sekä ennaltaehkäisevä kesätyöllistäminen.

1.1.2025 alkaen voimaan astunut työllisyys- ja elinkeinopalveluita koskeva uudistus siirsi työllisyys- ja elinkeinoviranomaiset valtiolta (työllisyys- ja elinkeinotoimistot, TE-toimistot) kuntiin. Sipoo ja Kerava ovat sopineet yhteisen työllisyysalueen muodostamisesta 1.1.2025 alkaen ja Sipoo on luovuttanut järjestämisvastuunsa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Keravalle.

Työvoimaviranomaisen toiminnan käynnistymisen Keravan ja Sipoon työllisyysalueella myötä Sipoon kunnan työllisyyspalvelut tekevät tiivistä yhdyspintatyötä työllisyysalueen kanssa. Tavoitteena on saada asiakas ohjattua oikeiden palveluiden piiriin ja edistettyä hänen työllistymistään. Työvoimaviranomainen laskuttaa Sipoon kuntaa yhteistoimintasopimuksen laskutusperiaatteiden mukaisesti.

Sipoon kunta maksaa työttömyysetuuksien kuntaosuutta. Kuntaosuusmalli uudistui 1.1.2025 alkaen, ja se kattaa nyt maksuosuudet työmarkkinatukea, peruspäivärahaa sekä ansiosidonnaista päivärahaa saavien sipoolaisten asiakkaiden työttömyysetuuksista.

Maahanmuuttopalvelut / Invandrartjänster

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut laki kotoutumisen edistämisestä kasvatti kuntien vastuuta maahanmuuton koordinaatiosta ja lisäsi kotouttamispalveluiden asiakasmääriä. Sipoon kunnan maahanmuuttajapalvelut vastaavat maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämisestä ja kokonaiskoordinaatiosta.

Sipoon kunta järjestää kotoutujille ensivaiheen palveluna monikielistä yhteiskuntaorientaatiota yhteistyössä Keravan kaupungin, Sipoon opiston ja Keravan opiston kanssa.

Maahanmuuttajapalvelut tarjoaa kotoutumiseen ja maahanmuuttoon liittyvää matalankynnyksen ohjausta ja neuvontaa kerran viikossa sekä Söderkullassa että Nikkilässä.

4.8 Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö

Vastuualue:

Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan tehtävänä on tarjota kuntalaisille viihtyisää, turvallista ja toimivaa elinympäristöä suunnittelemalla, toteuttamalla, ylläpitämällä ja vaalimalla sipoolaista yhdyskuntaa ja rakennettua sekä rakentamatonta ympäristöä.

Vastuuhenkilö:

Yhdyskuntajohtaja

Ansvarsområde:

Sektorn för samhälle och miljö har som uppgift att erbjuda kommuninvånarna en trivsam, trygg och fungerande livsmiljö genom att planera, genomföra, underhålla och värna om samhället samt den byggda och obebyggda miljön i Sibbo.

Ansvarsperson:

Samhällsdirektör

Sitovat taloustavoitteet vuonna 2026

Sitovuustaso toimintakate

Bindande ekonomiska mål för år 2026

Bindningsnivå verksamhetsbidrag

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	12 799	13 177	13 177		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 24 993	- 24 912	- 24 912		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 194	- 11 735	- 11 735		

Toimintakate tulosalueittain

Verksamhetsbidrag enligt resultatområde

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Kaavoitus / Planläggning					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 4 694	- 5 103	- 5 103		
Mittaus- ja kiinteistö / Mätning och fastighet					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1	130	130		
Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stödtjänster					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 820	- 950	- 950		
Rakennusvalvonta / Byggnadstillsyn					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 495	- 520	- 520		
Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Tillstånd för byggande i glesbygden					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 71	- 124	- 124		
Ympäristövalvonta / Miljöövervakning					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 602	- 634	- 634		
Katu- ja viheralueet / Gator och grönområden					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 2 349	- 2 096	- 2 096		
Toimitilat / Lokalitetsförvaltning					
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 3 160	- 2 437	- 2 437		

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	12 799	13 177	13 177			13 177	13 177
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	60	150	150			150	150
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	625	630	630			630	630
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	20	20	20			20	20
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	12 094	12 378	12 378			12 378	12 378
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 24 993	- 24 912	- 24 912			- 24 912	- 24 912
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 7 851	- 8 210	- 8 210			- 8 210	- 8 210
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 8 636	- 9 074	- 9 074			- 9 074	- 9 074
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 3 230	- 3 045	- 3 045			- 3 045	- 3 045
Avustukset / Understöd	- 80	- 80	- 80			- 80	- 80
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 5 196	- 4 503	- 4 503			- 4 503	- 4 503
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 194	- 11 735	- 11 735			- 11 735	- 11 735

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2026

Genomförande av strategin, bindande mål för år 2026

5. Elinvoima - osaaminen, työllisyys ja yrittäminen			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025			Vastuutoimiala
Esimerkkিতavoite Yhdyskunta ja ympäristö			Yhdyskunta ja ympäristö
Mittari	Esimerkkimittari	Lähtötila	Tavoitetila
		0	

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026
Kulut € per asukas / Kostnader € per invånare	465	450		450
Vuokrattavat asuinhuoneistot, kpl / Uthyrningsbara bostadslägenheter, st.	49	44	47	
Rakennusluvat, kpl / Bygglov, st.	141	144	100	
Toimenpideluvat, kpl / Åtgärdstillstånd, st.	42	36	15	
Poikkeamiset ja suunnittelutarveratkaisut, kpl / Undantagsbeslut och avgöranden som gäller planeringsbehov, st.	60	94	40	
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelpoisuudesta, kk / Genomsnittlig handläggningstid för undantagsbeslut och avgörande om planeringsbehov räknat från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord, mån.	8,2	3,7	4	
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä laskien, kk / Genomsnittlig handläggningstid för undantagsbeslut och avgöranden som gäller planeringsbehov räknat från det att ansökan bestäms vara	13	7,9	7	
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelpoisuudesta, kk / Genomsnittlig handläggningstid för ett bygglov räknat från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord, mån.	0,4	0,3	1,5	
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä, kk / Genomsnittlig handläggningstid för bygglov från det datum när ansökan lämnats in, mån.	3,4	2,8	4	
Käyttöön otetut tai valmistuneet asunnot (uudisrakennukset), kpl / Ibruktagna eller färdigställda bostäder (nybyggnader), st.	546	132	100	
Asuinrakentamiseen myönnetty luvat (uudisrakennukset), kpl / Tillstånd som beviljats för bostadsbyggande (nybyggnader), st.	62	51	50	
Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä (uudisrakennukset), kpl / Bostäder som de beviljade tillstånden för bostadsbyggande innehåller (nybyggnader), st.	139	57	120	
Osastojen käytössä olevat toimitilat, htm ² / Lokaler som används av sektorerna, lägenhetsyta m ²	75 000	78 500	76 000	77 000
Ei käytössä olevat toimitilat, htm ² / Lokaler som inte är i bruk, lägenhetsyta m ²	17 000	10 000	10 000	11 500
Ympäristövalvonta, luvat ja päätökset, kpl / Miljöövervakning, tillstånd och beslut, st.	30	20	30	
Ympäristövalvonta, haittailmoitukset, kpl / Miljöövervakning, skadeanmälningar, st.	90	81	90	
Ympäristövalvonta, lausunnot, kpl / Miljöövervakning, utlåtanden, st.	47	65	40	
Kunnan kunnossapitämät kadut, km / Vägar som underhålls av kommunen, km	88	90	100	
Kunnan kunnossapitämät erilliset jalankulun ja pyöräilyn väylät, km* / Separata gång- och cykelvägar som underhålls av kommunen, km*	64	65	66	

Kunnossapidettävät linja-autopysäkit* / Busshållplatser som ska underhållas*	46	52	50	
Katuvalaistuspisteet, kpl / Vägbelysningspunkter, st.	4 700	4 900	5 045	
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha / Bygga och underhållna parker, ha	79	83	85	
Vuokratut muut kiinteistöt, kpl / Övriga uthyrda fastigheter, st.	21	20	21	18

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Yhdyskunnan ja ympäristön toimiala vastaa kunnan strategisesta suunnittelusta ja investoinneista, kaavoituksesta, infra, toimitiloista, kiinteistöistä sekä rakentamisen & ympäristön viranomaistoinnasta. Kunnan liikelaitos Sipoon Vesi on osa toimialan henkilöstöorganisaatiota.

Sipoon asukasmäärän ennustetaan kasvavan. Kestävän kasvun mahdollistaminen ja tukeminen sekä kunnan elinvoiman vahvistaminen ovat keskeisiä toimialan toiminnan tavoitteita samalla kun pidetään huolta sipoolaisten elinympäristöstä.

Sipoo haluaa olla yritysten silmissä houkutteleva sijoittumispaikka. Yritystonttien tarjonnan vahvistaminen sekä yritysten tarpeiden entistä parempi huomiointi yhdyskuntasuunnittelussa ovat toimialan työn ytimessä taloussuunnitelmakauden aikana. Hyvin suunnitelluilla ja toteutetuilla investoinneilla mahdollistetaan kunnan kehittyminen, riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta sekä varmistetaan olemassa olevan infraomaisuuden ja rakennuskannan ajantasaisuus, turvallisuus ja soveltuvuus käyttöön.

Toimialarajat ylittävä palveluverkkotyö edesauttaa yhdyskunnan ja ympäristön toimialan toiminnan suunnittelua. Palveluverkkotyön myötä Yhdyskunnan ja ympäristön toimiala pystyy entistä paremmin ennakoimaan omien toimintojensa kohdistamista ja yhdyskuntasuunnittelun tarpeita.

Uusien kaava-alueiden suunnittelua ohjaa suurelta osin kaavatalous. Kunta kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamaa maata ja priorisoi kaavataloudeltaan kannattavimpia kaavoja. Kaavoitusohjelman kaavahankkeiden ennakkovaikutusten arviointia kehitetään edelleen.

Yhdyskunnan ja ympäristön toimintaan vaikuttaa

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

lähivuosina lainsäädännön muutokset. Maankäytön suunnittelua ja rakentamista ohjaavan lainsäädännön uudistuminen vaikuttaa niin kaavoitukseen, infran suunnitteluun kuin rakentamisen valvontaan. Lainsäädännön tulevista vaikutuksista laaditaan toimialan sisällä vaikutustenarviointi.

Kunnan kasvu ja kuntatalouden paineet korostavat henkilöstön hyvinvoinnista huolehtimisen tarkeyttä. Henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöistä huolehtiminen on tärkeää myös teknisten alojen asiantuntijoiden pahenevan osaajapulan vuoksi.

Kärkihankkeita, jotka vaikuttavat toimialaan aikavälillä 2026–2028, ovat NG8 Nikkilän kartanon asema-kaavan rakentaminen, Miilin liikuntahallien valmistuminen ja Stormossan yritysalueen kehittyminen. Söderkulla Skolanin rakentamispäätös ja uimahallin suunnittelun jatkaminen vaikuttavat olennaisesti toimialan resurssisuunnitteluun.

Talousarvioon vuodelle 2026 sisältyvät talouden sopeuttamistoimenpiteet:

Kunnanhallituksen toimialalle osoittama sopeuttamistarve on n. 0,5 milj. €. Talousarviota laadittaessa on aktiivisesti käyty läpi mahdolliset sopeuttamistoimet jokaisen toimialan yksikön osalta. Talouden sopeuttamista tavoitellaan lisäämällä tuloja ja pienentämällä menoja. HSL:n veloituksen nousu aiheutti 300 000 euron lisäpaineen kaavoituksen käyttötalouteen.

Toimintamenojen nousua on pyritty tasaamaan yksiköiden ostopalveluita sopeuttamalla. Toimitilojen puolella kustannuksia nostavat kunnalle valmistuvat uudet kiinteistöt sekä mm. kameravalvonnan lisääminen. Kustannusten vähennystä tavoitellaan esim. energiaohjelmalla, talvikunnossapidon kautta ja myymällä kunnalle tarpeettomia kiinteistöjä nopeutetusti.

Toimintatuottojen kertymistä pyritään tehostamaan laskutuksen lisäresurssein ja lisäämällä jälki-valvontaa sekä ottamalla käyttöön hulevesimaksut. Kunnan hinnoittelua ja taksoja tarkistetaan. Kiinteistöverotuottojen lisäystä tavoitellaan rekisterin ylläpitotoimenpitein. Geodeetin vakanssin kautta tavoitellaan kunnalle lisätuloja.

Riskianalyysi

Toimialan tunnistamat pääriskit liittyvät kolmeen pääaiheeseen.

Riskanalys

Toimialan toimintaa ohjaava lainsäädäntö on laajasti päivittymässä. Rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025, alueidenkäytön lainsäädäntö on uudistumassa ja kaavojen toteuttamisen ja katujen kunnossapidon säädösten uudistus on käynnistymässä.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on jatkossakin kunnalle keskeistä. Hyvinvointialueen kanssa on käyty neuvotteluja rakennusten jatkokäytöstä ja neuvottelujen ennustetaan jatkuvan. Mahdollisia muutoksia pyritään ennakoimaan laatimalla vaihtoehtotarkasteluja.

Yleiskustannusten nousu vaikuttaa toimialan käytötalouteen ja investointeihin. Talouden seuranta kehitetään edelleen jatkuvasti. Investointihankkeiden seuranta on kehitetty ja toimiala tavoittelee uuden seurantatyökalun laajempaa käyttöönottoa vuonna 2026.

Kunnan vahvuudet tulee riskeistä huolimatta edelleen tunnistaa. Kunnan vahvuudet toimialan näkökulmasta liittyvät sijaintiin ja onnistuneisiin kehityshankkeisiin. Kunnan hallinnoimat ja omistamat rakennukset ovat yleisellä tasolla hyväkuntoisia ja yritysalueet ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana kehittyneet suotuisasti. Toimiala vahvistaa edelleen vahvuuksiaan: yritystonttien kaavoittamiseen ja myyntiprosessiin panostetaan sekä rakennettua ympäristöä kehitetään kestävästi ja pitkäjänteisesti.

4.8.1 Kaavoitus / Planläggning

Vastuualue:

Kaavoitus

Ansvarsområde:

Planläggning

Vastuuhenkilö:

Kaavoituspäällikkö

Ansvarsperson:

Planläggningschef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	40	40	40		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 4 734	- 5 143	- 5 143		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 4 694	- 5 103	- 5 103		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren

2026–2028

Sipoon kunnan kaavoitusyksikkö vastaa kunnan asema- ja yleiskaavoituksesta ja koko kunnan liikennesuunnittelusta. Kaavoitusyksikkö vastaa myös kaavoitukseen liittyvistä lausunnoista ja osallistuu seudulliseen kehitystyöhön.

Vuonna 2026 strategisesti tärkein hanke on koko kunnan kattavan yleiskaavan edistäminen vähintään ehdotusvaiheeseen. Vastaavasti on tarkoitus panostaa yritystonttien kaavoittamiseen, esim. E5 Hangelbyn työpaikka-aluetta edistetään aktiivisesti. Yritysyhteistyön aktiivisuudesta riippuen arvioidaan mahdollisuuksia edistää Boxin työpaikka-alueen asemakaavoituksen käynnistämistä. Kaavoitusyksikkö varautuu myös priorisoimaan elinkeinolämän mahdollisia, tulevia hankkeita.

Vuonna 2026 voimaan tullut rakentamislaki ja digitalisaation eteneminen lakisääteisesti tulee vaikuttamaan kustannuksia lisäävästi varsinkin lain voimaantulon ensimmäisinä vuosina. Kaavoituksessa jo siirtymäajalla 2026–2028 uudet hankkeet tulee pystyä aloittamaan tietomallilla. Tätä muutosta on alettu Sipoossa jo valmistelemaan. Tässä tietomallipohjaisessa kaavoituksen aloittamisessa on erittäin tärkeää tehdä tiivistä yhteistyötä vastaavan kokoisten verokkikuntien, erityisesti KUUMA-kuntien kanssa. Uusien suunnittelutyökalujen käyttö edellyttää koulutusta ja perehdytystä paitsi kaavoituksessa, myös muissa toimialan yksiköissä. Uusi alueidenkäyttölaki on arvioitu tulevan voimaan vuoden 2026 alussa, jonka vaikutukset kaavoituksen tulee myös arvioida, eteenkin huomoiden muiden voimaan tulleiden ja valmistelussa olevien lakien yhteisvaikutukset.

2026–2028

4.8.2 Mittaus- ja kiinteistöt / Mätning och fastighet

Vastuualue:
Mittaus ja kiinteistö

Vastuuhenkilö:
Tonttipäällikkö

Ansvarsområde:
Mätning och fastighet

Ansvarsperson:
Tomtchef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	871	1 003	1 003		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 872	- 873	- 873		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1	130	130		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Mittaus ja kiinteistöt -yksikön tehtäviin kuuluu maaomaisuuden hallintaan sekä maan hankintaan ja luovuttamiseen liittyvät tehtävät. Yksikkö huolehtii maanhankinnasta kunnan maapoliittisia tarpeita ajatellen ja luovuttaa pääosin valmiita asemakaavatontteja liike-, teollisuus- ja asumistarkoituksiin. Yksikössä hallinnoidaan myös kiinteistöjaotukseen, käyttöoikeuksiin ja omistusoikeuksiin liittyvät kiinteistötekniset asiat. Yksikössä tuotetaan ja ylläpidetään kunnan paikkatietoaineostoa koko kuntaorganisaation sisäiseen käyttöön ja julkaistavaksi myös mm. ulkoisessa karttapalvelussa. Merkittävimpiä yksikössä ylläpidettäviä aineistokokonaisuuksia ovat kantakarttaan, kaavoitukseen, rakennusvalvontaan ja infrastruktuuriin liittyvät paikkatietoaineistot. Yksikössä tehdään edellä mainittujen paikkatietoaineistojen ylläpitämisen lisäksi maastossa tehtäviä mittauksia organisaation sisäisille ja ulkopuolisille sidosryhmille.

Rakentamista ja maankäyttöä ohjaavan lainsäädännön uudistuminen aiheuttaa työtä ja muutostarpeita myös mittaus- ja kiinteistöyksikölle. Lainsäädännön reunaehtojen muuttuessa toimintatapoja ja toiminnan periaatteita on tarpeen päivittää. Samalla moniin paikkatietosidonnaisiin tietojärjestelmiin kohdistuu kehitystarpeita. Muun muassa tietomallipohjaisuuteen siirtyminen maankäytön suunnittelussa edellyttää mittavan muutosprojektin läpivientiä. Yksikkö kehittää paikkatietopohjaisia ja maankäytön suunnittelun työkaluja yhdessä digihallinnon ja muiden tulosityksiköiden kanssa.

Taloussuunnitelmakauden aikana uudistetaan kunnan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset. Linjaukset luovat raamin kunnassa harjoitettavalle maapolitiikalle sekä kunnan asumisen ratkaisuille. Pitkjänteinen ja strateginen maa- ja asuntopoliitiikka on kunnan kestävä kasvun perusedellytys. Kunnan asukaskasvu luo painetta myös strategiseen maanhankintaan. Vaikka maanhankintaa on viime vuo-

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

sina tehostettu ja maita kyetty hankkimaan strategisesti tärkeiltä alueilta, on kunnan omistamien maa-alueiden osuus edelleen verrattain alhainen. Suunnitelmalliseen ja tehokkaaseen maanhankintaan on tarpeellista panostaa jatkossakin.

Syksyllä 2025 päivittyvät yritysten sijoittumisen periaatteet antavat entistä paremman alustan yritysten houkuttelemiseksi Sipooseen. Yhdessä päivittyvän yleiskaavan kanssa periaatteet luovat reunaehdot yksikön päivittäiselle työlle, jolla pyritään varmistaan Sipoon houkuttelevuus yritysten sijoittumispaikkana. Samalla kuntaan pyritään saamaan yrityksiä, jotka vahvistavat kunnan vetovoimaa parhaiten – kyse on siis määrän lisäksi myös laadusta. Viime vuosien hankkeet yhdessä merkittävien kansallisten ja kansainvälisten yritysten, viimeksi Stormossan alueelle hanketta suunnittelevan Fortumin, kanssa kertovat onnistumisista, mutta kovassa kilpailussa pärjääminen edellyttää toiminnan jatkokehittämistä. Laaja ja monipuolinen yritystonttitarjonta muodostaa toiminnan peruskiven. Yksikön yhteistyötä kunnan elinkeinotoiminnan kanssa on tiivistetty ja yhteisiä tavoitteita ja toimintamalleja tullaan selkeyttämään talousarviodauden aikana.

Lähivuodet näyttävät pientalotonttien tarjonnan osalta edeltäjiään valoisammilta, kun 2023–2024 hyväksyttyjen asemakaavojen rakentaminen on päässyt vauhtiin. Kerrostalotonttien suhteen varanto on jo valmiiksi varsin hyvällä tasolla. Samalla rakentamisen suhdanteen odotetaan elpyvän viime vuosien suhdannekuopasta. Entistä laajempaa ja monipuolisempaa tonttitarjontaa varten myös tontinmyyntiin ja markkinointiin panostetaan. Tontinmyynnin merkitys tasapainoisen kuntatalouden kannalta kasvaa entisestään. Kaavataloudeltaan edullisten alueiden toteutus mahdollistaa sen, että tontinmyynnistä kertyviä varoja voidaan ohjata niin uusia kuin nykyisiäkin asukkaita tukeviin palveluihin.

Taloussuunnitelmakauden aikana kunnan mittaus- ja paikkatietopalveluiden kehittäminen vaatii lisäresursseja, mutta avaa samalla mahdollisuuden siirtää tuottavia toimintoja kunnan järjestettäväksi. Omalla työllä tuomme säästöjä, sekä luomme lisäarvoa kuntalaisille ja kunnan talouteen. Lisäksi lisäresurssit antavat mahdollisuuden kehittää yksikön ja kunnan kiinteistötekniistä toimintaa tulevaisuudessa.

4.8.3 Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stöd

Vastuualue:
Kehittäminen ja tuki

Ansvarsområde:
Utveckling och stödtjänster

Vastuuhenkilö:
Kehityspäällikkö

Ansvarsperson:
Chef för tillväxt och utveckling

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	976	829	829		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 1 797	- 1 779	- 1 779		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 820	- 950	- 950		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Tulosityksikkö huolehtii yhdyskunnan ja ympäristön toimialan kehittämisestä, tukipalveluista ja toimialan strategisesta suunnittelusta. Yksikkö vastaa investointien hallinnasta sekä väestösuunnitteen laatimisesta. Yksikkö hallinnoi toimialan edunvalvontaa. Lisäksi toimialan hanke- ja kehittämistyö sekä aktiivinen vuoropuhelu ja tiedottaminen asukasrajapinnassa ovat keskeisiä yksikön tehtäviä. Yksikkö huolehtii myös tilojen lyhytaikaisesta vuokrauksesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Vuonna 2026 Kehittäminen ja tuki -yksikkö tukee toimialan strategisten kärkihankkeiden, kuten Nikkilän kartanon keskuksen, toteutusta niin investointien suunnittelun, väestösuunnitteen laatimisen, hankintojen tuen, viestinnän ja osallistamisen, palveluverkkotyöhön osallistumisen kuin hallinnon tukipalvelujenkin kautta.

Investointihankkeiden ja niiden talouden hallintaa sekä hankeprosessin ja väestösuunnitteen kehittämistä jatketaan. Tavoitteena on hankkeiden talouden parempi suunnittelu, seuranta ja läpinäkyvyys sekä investointien priorisointi. Investointiohjelma ja väestösuunnite on tarkoitus kytkeä myös yhä tiiviimmin palveluverkkotyöhön sekä kaavoitusohjelmaan ja muodostaa em. asiakirjoista yhtenäinen, toisiaan tukeva kokonaisuus. Investointihankkeiden muutosten hallintaa käyttäjien näkökulmasta kehitetään edelleen.

Yhdyskunta ja ympäristö -toimialan pitkän aikavälin toiminnan sekä edunvalvonnan suunnittelua ja toteutusta jatketaan yhteistyössä muiden yksiköiden ja toimialojen sekä sidosryhmien kanssa. Suunnittelu kytketään vahvasti kuntastrategiaan sekä kunnan poikkihallinnollisiin ohjelmiin. Työhön linkitetään Yhdyskunta ja ympäristö -toimialan ydintehtävien lisäksi tiedolla johtaminen ja tilastojen seuranta, suunnitelmallinen sidosryhmä- ja vaikuttamistyö, aktiivinen viestintä ja osallistaminen sekä toimialan ulkopuolisen hankerahoituksen aktiivisempi hyödyntäminen kunnan kärkihankkeissa.

Tukipalvelujen osalta yksikkö jatkaa edelleen toimialan kehitystyötä mm. julkisten hankintojen ja hankintaprosessin suunnitelmallista sekä huolellista toteuttamista ja kehittämistä. Toimialan prosesseja selkeytetään ja tehostetaan esimerkiksi laskutuksen ja tilavuokrauksen osalta. Sipoon Veden asiakas- ja laskutustyömäärä on kasvanut, joten laskutukseen perustetaan uusi toimi. Lisäksi Koulutuspalvelujen toimialalta siirtyy Kehittäminen ja tuki -yksikköön lyhytaikaiseen tilavuokraukseen liittyvä toimi. Kunnan asuntojen myyntiä jatketaan asuntostrategian tavoitteiden mukaisesti.

Kehittäminen ja tuki -yksikkö on päävastuussa kunnassa poikkihallinnollisesti tehtävän kestävä kehityksen työn kokonaisuuden koordinoinnista. Tulosyksikön valmisteluvastuussa oleva koko kunnan kestävä kehityksen (keke) tiekartta viedään kunnanvaltuuston käsiteltäväksi alkuvuodesta 2026. Tämän jälkeen asiakirjan poliittisen hyväksynnän jälkeen tullaan panostamaan tiekartan jalkautukseen yksikön koordinoimana. Tiekartan jalkautukseen osallistetaan niin kunnan sisäisiä kuin ulkoisia sidosryhmiä. Keke-tiekartan toimeenpanon ohella tulosityksikkö panostaa vuoden 2026 aikana myös hiljattain kunnanvaltuustossa hyväksytyn Sipoon kunnan ensimmäisen ilmastosuunnitelman jalkautamisen koordinointiin.

Osallistamiselle ja viestinnälle sekä rakentavalle vuoropuhelulle on kunnassa kasvava tarve. Viestinnän ja asukasvuorovaikutuksen osalta yksikön johdolla kehitetään toimialan viestintää ja kokeillaan uusia osallistamisen keinoja, kuten esimerkiksi kuntalaispaneelia. Osallistuvan budjetoinnin menettelyä jatketaan.

Yksikön henkilöstön osalta panostetaan työhyvinvointiin painottaen työssä jaksamista ja hyvän yhteishengen säilyttämistä sekä osaamisen lisäämistä ja monipuolista hyödyntämistä.

4.8.4 Rakennusvalvonta / Byggnadstillsyn

Vastuualue:
Rakennusvalvonta

Ansvarsområde:
Byggnadstillsyn

Vastuuhenkilö:
Rakennusvalvontapäällikkö

Ansvarsperson:
Byggnadstillsynschef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	465	465	465		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 960	- 985	- 985		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 495	- 520	- 520		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Rakennusvalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Rakennusvalvonnan tehtävänä on tuottaa terveellistä ja turvallista rakentamista ja hyvää kuntakuvaa sekä viihtyisää elinympäristöä. Rakennusvalvonnan päätehtäviin kuuluvat rakentamista koskeva ohjaus, neuvonta ja lupakäsittely sekä rakentamisaikainen valvonta – näiden lisäksi myös jatkuva rakennetun ympäristön valvonta. Rakennusvalvonnan toiminta on asiakaslähtöistä ja myönteistä.

Rakennusvalvonnan toimintaa ohjaavat pääasiassa 1.1.2025 voimaan tullut rakentamislaki (ennen uuden lain voimaantuloa vireille tulleiden hankkeiden osalta maankäyttö- ja rakennuslaki), Ympäristöministeriön asetukset, Sipoon kunnan rakennusjärjestys sekä eriaisteiset kaavat ja niihin liittyvät tarkemmat ohjeistukset. Rakentamislaki on muokannut rakennusvalvonnan prosesseja ja toimintaa. Rakentamislupa edellyttää olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelun lisäksi useimmiten myös alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelun – nämä alueidenkäytöllisten edellytysten tarkastelut tehdään Haja-asutusalueen rakentamisen luvat – yksikön toimesta. Lain tavoitteena on myös saada

voimaan 1.1.2026 lähtien lupien käsittelyaikatakuu: 3 kk käsittelyaika käsittelykelpoisesta hakemuksesta (vastaava vaatimus 6 kk käsittelystä poikkeuksellisen vaativien hankkeiden osalta).

Tietomallimuotoinen lupaprosessi kehittyy vähitellen. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) käyttöönotosta syntyy lisäksi velvoitteita kunnille. Lakiuudistuksella tavoitellaan byrokratian keventämistä; sääntelyn väheneminen ennakoi jälkivalvonnan lisääntymistä. Lakiin on jäänyt tulkinvaraisuutta - ja vasta hallinto-oikeuden päätökset osoittavat lain mukaisen linjan.

Rakennusrekisterin laadunparannusprojekti etenee kokeneen projektityöntekijän voimin. Rekisterin oikeellisuus tehostaa rakennusvalvonnan työtä ja tarjoaa asiakkaille luotettavan pohjan rakentamisen nykytilanteesta ja tulevaisuuden mahdollisuuksista. Täydentyvä rakennusrekisteri myös kasvattaa pysyvästi kunnan vuosittaisia kiinteistöverotuloja kertaluonteisen työn seurauksena.

Päätearkiston sähköistäminen toteutetaan käyttöarkiston digitoinnista saatua kokemusta hyödyntäen. Aineistojen sähköistäminen vähentää merkittävästi fyysistä arkistotilaa. Kattava sähköinen arkisto tehostaa edelleen rakennusvalvonnan yhteistyömahdollisuuksia, lupakäsittelyä ja asiakaspalvelua.

Yhteistyön kehittämistä sekä ulkoisten että sisäisten sidosrymien kanssa jatketaan. Kehitystyö ja yhteistyö korostuvat entisestään rakentamislain voimaantulon myötä.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2026

Rakennusvalvonnan toiminnasta syntyvät tuotot muodostuvat pääosin lupa- ja valvontamaksuista; pääosin väestönkasvusta ja sen mahdollistavasta lisääntyvästä rakentamisesta. Pientalojen osalta rakentamisen määrän ennustetaan pysyvän vakiona. Suurempien rakennushankkeiden osalta voimakkaampaa kasvua hillitsee rakentamisessa vuonna 2023 alkanut ja edelleen jatkuva poikkeuksellinen aika. Merkittävät vaihtelut rakennusvalvonnan tuottoihin syntyvät kuitenkin neliöperusteisen taksan myötä kerrostalohankkeista sekä yritysten toimitilojen ja tuotantorakennusten hankkeista. Em. toimitilojen ja tuotantorakennusten hakemusten

määrää on vaikea ennustaa, minkä vuoksi tuottoarvio on edelleen varovainen. Myös laajemmin kunnan kaavavarannolla sekä varannon myyntiin avaimisella on oma vaikutuksensa rakennusvalvonnan tuottojen ajalliseen syntymiseen.

Rakennusvalvonnan menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista. Sitova tavoite, koskien lupakäsittelyn kestoa, sekä uuteen lakiin kirjattu enimmäiskäsittelyaika asettavat omat vaatimuksensa riittäville resursseille. Sipoon rakennusvalvonnan henkilöstö muodostaa tehokkaan ja asiansa osavan yksikön; nykyisen henkilöstön pysymiseen tulee panostaa.

4.8.5 Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Tillstånd för byggande i glesbygden

Vastuualue:

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat

Ansvarsområde:

Tillstånd för byggande i glesbygden

Vastuuhenkilö:

Lupavalmistelu päällikkö

Ansvarsperson:

Lovberedningschef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	54	54	54		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 125	- 178	- 178		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 71	- 124	- 124		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Toiminta-ajatus

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat yksikkö vastaa asemakaava-alueiden ulkopuolella käsiteltävistä sijoittamis- ja poikkeamisluvista. Yksikkö toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena.

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat yksikön päätehtäviin kuuluvat sijoittamis- ja poikkeamislupien valmistelu sekä niihin liittyvä asiakkaiden ohjaus ja neuvonta. Lupien valmistelua ohjaa voimassa oleva yleis- tai osayleiskaava, rakennusjärjestys sekä rakentamislaki (RakL) ja alueidenkäyttölaki (AKL).

Taloudellinen tulos

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön toi-

minnasta syntyvät tuotot muodostuvat lupakäsittelymaksuista saatavista tuloista. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista sekä konsulttikuluista. Lupien ruuhkautumisen vuoksi, on valmistelutyötä jouduttu hankkimaan ostopalveluna kuntaorganisaation ulkopuolelta.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa sekä analyysi tavoitteiden ja tunnuslukujen toteutuksesta

Saapuneiden lupahakemusten määrää ja niiden käsittelyaikaa tilastoidaan rakennus- ja ympäristövaliokunnalle. Tilastojen avulla rakennus- ja ympäristövaliokunta voi seurata saapuneiden lupahakemusten määrää ja niiden käsittelyyn kulunutta aikaa.

Uuden rakentamislain (voimaantulo 1.1.2025) myötä sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella voidaan ratkaista joko rakentamisluvan yhteydessä tai hakijan halutessa erillisellä sijoittamisluvalla. Mikäli rakennushankkeessa halutaan poiketa voimassa olevasta yleiskaavasta, osayleiskaavasta, rakennusjärjestyksestä tai rakennuskiellosta niin silloin on käsiteltävä poikkeamislupa. Erillisten sijoittamis- ja poikkeamislupien kanssa tavoitteena on päästä 4 kuukauden käsittelyaikaan.

Rakentamisluvat käsitellään rakennusvalvonnassa. Rakentamislupa voi toisinaan edellyttää olennaisen teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelun lisäksi alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelua. Rakentamislupahakemuksien käsittelyaikatakuu tulee voimaan 1.1.2026. Käsittelyaikatakuu rakentamislueille on normaaleissa hankkeissa 3 kuukautta ja poikkeuksellisen haastaville hankkeille 6 kuukautta. Jos kunta ei ratkaise lupahakemusta määräajassa, hakijalle on palautettava 20 % lupamaksusta kultaakin viivästyneeltä kuukaudelta, ellei viivästys ole hakijasta johtuva. Rakentamisluvan yhteydessä käsiteltävien alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) kanssa haja-asutusalueen rakentamisen luvat yksikön tavoitteena on saada lausuttua hankkeesta 1 kuukauden sisällä saapuneesta lausuntopyynnöstä.

4.8.6 Ympäristövalvonta / Miljöövervakning

Vastuualue:
Ympäristövalvonta

Ansvarsområde:
Miljöövervakning

Vastuuhenkilö:
Ympäristövalvontapäällikkö

Ansvarsperson:
Miljötillsynschef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	45	5	5		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 647	- 639	- 639		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 602	- 634	- 634		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Ympäristövalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena ympäristönsuojeluviranomaisena. Lisäksi yksikölle on annettu hoidettavaksi leirintäalueviranomaisen tehtävät. Ympäristövalvonnan tulee ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan kautta huolehtia siitä, että ympäristönsuojelusta annettua lainsäädäntöä ja määräyksiä noudatetaan. Ympäristövalvonnan toimintaa ohjaavat mm. ympäristönsuojelulaki, maa-aineslaki, vesilaki, jätelaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, vesihuoltolaki, luonnonsuojelulaki, merenkulun ympäristönsuojelulaki, ulkoilulaki, ns. naapurussuhdelaki, rakennuslaki ja edellä mainittujen lakien nojalla annetut lukuisat asetukset sekä kunnan antamat määräykset, kuten ympäristönsuojelumääräykset, jätehuoltomääräykset, määräykset kaavoissa ja rakennusjärjestys. Yksikön määrärahaan sisältyy myös alueellisesti hoidetun maaseutuhallinnon tehtäviä varten varattu määräraha.

Ympäristövalvonta pyrkii resurssiensa puitteissa edelleen suunnitelmakaudella 2026–2028 sujuvoittamaan työprosesseja sisäisillä ohjeistuksilla sekä tehostamaan lupa- ja valvontaprosesseja. Tehokas ja sujuva toiminta edellyttää edellä mainittujen lisäksi huolellisesti sekä optimaalisesti suunnitellun ja toteutetun tiedonhallinnan järjestämisen. Tiedonhallinnan kehittämiseen tulee myös panostaa tulevana suunnitelmakautena; keskeisiä ovat paperisen aineiston digitointi ja sähköisen asiointijärjestelmän ajantasaisuus. Sähköinen asiointi yhdessä toistaiseksi vielä paperisena ylläpidettävää arkistoa

aiheuttavat lisätyötä, koska kaikki sähköisenä tuleva aineisto on yksikössä tulostettava arkistointia varten sekä arkistoitava manuaalisesti. Yksikkö pyrkii omalta osaltaan edistämään siirtymistä sähköiseen arkistointiin.

Muutokset lainsäädännössä tuo lähes aina tullessaan uusia lisätehtäviä viranomaiselle ja hyvin usein muutokset aiheuttavat tarvetta tehtävien uudelleenpriorisointiin sekä voivat toisinaan luoda painetta toiminnan uudelleenorganisointiin. Viime vuosina ympäristölainsäädännön painopiste on entisestään siirtynyt voimakkaammin jälkivalvontaan. Suunnitelmakaudella 2026-2028 jälkivalvonnan resursseja tulee vahvistaa.

Yksiköllä on jälkivalvonnan osalta tavoitteena suorittaa viranomaisen erikseen hyväksyttävän valvontasuunnitelman mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset sekä muita tarkastuksia priorisoinnin mukaisesti ja resurssiensa puitteissa. Tavoitteena on myös aloittaa hajajätevesilainsäädännön toimeenpanon suunnitelmalliset tarkastukset suunnitelmakaudella 2026–2028, mikäli resurssit sen mahdollistavat. Lisäksi yksikkö jatkaa hevostallien tarkastusprojektia koko suunnitelmakauden 2026–2028.

Ympäristönsuojelun edistämiseksi pitkään käynnissä ollut työ Sipoonjoen osalta jatkuu yksikön omasta toimesta sekä yhteistyössä kunnan muiden yksiköiden kanssa että kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lisäksi ympäristövalvonta pyrkii lisäämään ja tiivistämään yhteistyötä kunnan muiden toimialojen ja yksiköiden kanssa ympäristönsuojelun edistämiseksi sen eri osa-alueilla. Viranomaisen selvilläolovelvollisuus kunnan ympäristön tilasta toteutetaan mm. osallistumalla alueelliseen ilmanlaadunseurantaan ja bioindikaattoritutkimukseen, kansalliseen leväseurantaan kahden järven osalta, tarkastamalla tai tutustumalla velvoitetarkailun piirissä olevien toimintojen seurantatuloksiin sekä tarvittaessa näytteenotoin ja viranomaisen teettämin selvityksin.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2025

Viime vuosina ympäristölainsäädännön painopiste on entisestään siirtynyt voimakkaammin jälkivalvontaan. Koska jälkivalvonnan prosessit ovat hyvin pitkäkestoisia, kankeita ja työläitä, ne ovat erittäin

resurssi-intensiivisiä. Ympäristövalvonnan näkökulmasta tämä edellyttää riittävien resurssien allokoimisesta jälkivalvontaan. Talousarvioon 2026 sisältyy uusi rakennusvalvonnan kanssa yhteinen jälkivalvontaan keskittyvä henkilöstöresurssi.

4.8.7 Katu- ja viheralueet / Gator och grönområde

Vastuualue:
Katu- ja viheralueet

Ansvarsområde:
Gator och grönområden

Vastuuhenkilö:
Kuntatekniikan päällikkö

Ansvarsperson:
Kommunteknisk chef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	303	771	771		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 2 652	- 2 868	- 2 868		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 2 349	- 2 096	- 2 096		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

Katu- ja viheralueet -yksikön työt koostuvat asiakaspalvelusta, kunnan hallinnoimien katujen ja yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapitotöistä, viranomaispäätöksistä ja yhteistyöstä eri sidosryhmien kanssa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuonna 2026–2027

Katu- ja yleisten alueiden suunnitelmien laatimisen lähtökohtana on kadun esi- ja yleissuunnittelu sekä kaavatalouden kehitys. Suunnittelun tavoitteena on luoda, toimiva, turvallinen, kestävä ja viihtyisä asuin ympäristö. Vuorovaikutus, kuntalaisten toiveiden ja näkemysten kuunteleminen on tärkeässä osassa suunnitteluprosessia. Ympäristön viihtyvyys ja siisteys lisää osaltaan hyvinvointia.

Katu- ja viheralueet-yksikkö on viime vuosina edistänyt omaisuudenhallintaprosessia, jossa on huomioitu eri osa-alueet ja toiminnot. Omaisuudenhallintaprosesseja jatketaan päivittämällä tietoja muun muassa liikennemerkeistä, kaduista, kuntainfrasta, katuvalaistuksesta, sekä viheralueista. Tiedot tallennetaan sähköisiin järjestelmiin ja rekisteriin. Rekisteröidyn omaisuudenhallinnan

kautta pystytään suunnittelemaan tulevia peruskorjaustarpeita ennakoidusti ja suunnitelmallisesti.

Katu- ja viheralueet -yksikkö on kehittänyt viime vuosina sähköistä asiointia helpottaakseen kunta-laisten yhteydenottoa sekä työn sujuvuutta. Kehitystyötä jatketaan talousarviokauden aikana.

Katuvalaistuksessa jatketaan energiatehokkuuden parantamista muun muassa valaisimien vaihtamisella led-valaisimiin. Katualueiden nopeusrajoituksia sekä väistämisvelvollisuuksia tullaan tarkastelemaan ja vaadittavat päivitykset tullaan toteuttamaan talousarviokauden aikana.

Rakennetun ympäristön määrän lisääntyminen edellyttää luonnon monimuotoisuuden huomioimista puistosuunnittelussa ja metsänhoidossa.

Katu- ja viheralueet -yksikön vastuulle kuuluu myös merellisiä kohteita. Yksikkö huolehtii muun muassa Sipoon vesillä olevista merimerkeistä, tiettyjen satamien rakenteista ja toiminnoista.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2026

Sipoon kunnan kasvu ja uusien alueiden rakentaminen vaativat katu- ja viheralueet yksiköltä oikea-aikaista suunnittelua ja rakentamista. Tulevien vuosien suunnittelukohteita ovat muun muassa Nikkilän kartanon keskus ja Talmankaaren asemakaava-alueet.

Kuntastrategian mukainen Sipoon kehittyminen ja asuinalueiden laajeneminen asettavat paineita Katu- ja viheralueet -yksikön kunnossapidon resurssien järjestelyyn. Yksikössä arvioidaan parhaita keinoja järjestää palvelut ja tehtävät laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Kuntastrategian mukaisen kestävä kehityksen, kiertotalousajattelun ja energiaratkaisujen myötä on Katu- ja viheralueet -yksikön kunnossapitolustoa päivitettävä vastaamaan nykyisiä suosituksia.

Yksikön henkilöstövakanssit on täytetty. On mahdollista, että ostopalvelut tulevat kasvamaan talousarviokauden aikana.

4.8.8 Toimitilat / Lokalitetsförvaltning

Vastuualue:

Tulosityksikkö suunnittelee, rakennuttaa, kunnossapitää ja vuokraa toimitiloja kunnan omien yksiköiden tarpeisiin sekä turvaa rakennuskannan arvon säilymistä ennakoivalla ja kestäväällä kiinteistönpidolla.

Vastuuhenkilö:

Tilapalvelupäällikkö

Ansvarsområde:

Resultatenheten planerar, låter bygga, underhåller och hyr ut lokaler för kommunens egna enheters behov samt säkrar att byggnadsbeståndets värde bevaras genom en proaktiv och hållbar fastighetsförvaltning.

Ansvarsperson:

Lokalservicechef

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000€	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE / BUF 2026	TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	10 045	10 010	10 010		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 13 205	- 12 448	- 12 448		
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 3 160	- 2 437	- 2 437		

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2026–2028

Toimitilat yksikössä jatketaan pitkäjänteisesti sekä suunnitelmallisesti oman toiminnan tehostamista. Suunnitteluttamisessa ja rakennuttamisessa jokainen investointikohde nähdään toimintaa uudistavana kehittämistoimenpiteenä. Operatiivisen toiminnan tavoitteet on jaettu kolmeen kokonaisuuteen: palvelujen tehostaminen, kiinteistökannan tehostaminen sekä omaisuuden hallinnan optimointi.

Palvelujen tehostaminen jatkuu toimitilojen operatiivisen työn suunnitelmallisuuden lisäämisellä sekä hankintojen optimoinnilla. Operatiivisen työn suunnitelmallisuus näkyy huollon ja siivouksen toiminnoissa - työ on pitkäjänteistä ja automaation määrä lisääntyy asteittain. Vuoden 2026 aikana erityisesti tehostetaan siivouksen ja ruokahuollon kanssa yhdessä ulkopuolisia hankintoja ja niiden tehokkuutta. Vuoden 2025 aikana uusittu kamera-valvonnan järjestäminen kunnan kiinteistöissä tulee kunnolla käyttöön 2026 aikana. Lisäksi kehitetään rakennusten PTS suunnitelmien ajantasaistamista sekä systematisoidaan talotekniikassa kiinteistöjen ilmanvaihtojen puhdistusta, tarkastusta ja säätöjä.

Kiinteistökannassa luovuttiin vuoden 2025 aikana ns. vanhan kuntalan alueen Artturi-paviljonkikennuksesta, joka myös omistajan toimesta haettiin pois. Lisäksi siirrettiin uuden pelastusaseman

Verksamhetsmiljön och dess förändringar åren 2026–2028

vuokraus kokonaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen haltuun.

Omaisuuksien hallinnan optimointi käsittää kiinteistöjen käytön tehostumisen kautta turhiksi jäävien kiinteistöjen myynnin ja vuokraamisen. Tätä hallinnoidaan kiinteistöstrategian ja erikseen hyväksyttyjen toimenpiteiden mukaisesti. Suunnittelukaudella 2026–2028 omaisuuden hallintaan kohdistuvat toimenpiteet toimitilojen osalta liittyvät pääsääntöisesti yllä mainittuihin muutoksiin ja niistä vapautuneisiin tiloihin. Vapautuneiden tilojen käytötavat tullaan selvittämään. Näitä ovat esimerkiksi myynti, uudelleen käyttö tai purku.

Kuntien ja hyvinvointialueiden varsinaiset määräaikaiset sopimukset päättyivät vuoden 2025 lopussa. Vuoden 2026 alusta alkaen on tullut käyttöön uudet sopimukset, joka on tarkoittanut myös tilamuutoksia, jolloin hyvinvointialue on jättänyt vuokraamatta joitakin vuokralla olleita tiloja. Näiden tilojen jatkokäytön suunnittelu tapahtuu vuoden 2026 aikana. Yhtenä tarkastelun ja muutoksen kohteena on Kuntalan kampusalue.

Henkilömäärään ei odoteta merkittäviä muutoksia. Odotettavissa on joukko eläköitymisiä, joiden seurauksena tulee eteen uusien henkilöiden rekrytoinnit tai toiminnan uudelleenjärjestelyt kilpailutuksia hyväksikäyttäen. Uutena nimikkeenä on suunnitteilla hankepäällikön toimi.

Investointien toteuttaminen

Toimitilojen investointikohteet perustuvat talousarvion investointisuunnitelmaan. Investointisuunnitelman kohteet määritetään hallintokuntien yhteistyönä perustuen kunnan kasvuun ja käytön tarpeisiin sekä niiden keskinäiseen priorisointiin. Keskeisenä työkaluna on 10 vuoden investointiohjelma.

Investointisuunnitelmassa määritetään kaikki laajennus- ja uudelleeninvestoinnit, joilla kasvatetaan palveluiden kapasiteettia tai rakennetaan uusi rakennus korvaamaan nykyistä kapasiteettia. Myös merkittävimmät peruskorjausinvestointihankkeet määritellään investointisuunnitelmassa. Sen sijaan rakennusten ylläpitämiseksi tehtävät pienet investointihankkeet (investointi suurempi kuin kunnan aktivointiraja 10 000 euroa) määrittää tekninen va-

liokunta investointiohjelmassa esitettyjen periaatteiden ja määrärahan puitteissa.

Uusinvestointikohteiden (laajennus- ja uudelleeninvestoinnit) osalta keskeisin hanke on Miilin siivistyskeskuksen liikuntahallin rakentaminen. Investoinnin odotetaan valmistuvan vuoden 2026 loppuun menessä. Söderkulla Skolan suunnittelu jatkuu vuoden 2026 alussa. Tämän jälkeen seuraa vuoden aikana rakentamisen kilpailuttaminen sekä itse rakentamistöiden alkaminen.

Peruskorjausinvestoinneissa teknisen valiokunnan päätöksellä kohdennettaviin hankekokonaisuuksiin on oma määrärahansa - niin rakennuskannan peruskorjauksiin kuin myös energiahankkeiden toteuttamiseen. Määrärahojen avulla on tarkoitus suunnittelukautena pitää rakennusten kunto hyvällä tasolla.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2026

Tilamuutokset, niin valmistuvat tai vuokrattavat uudet toimitilat ja vastaavasti purettavat, pois myytävät tai ulosvuokrattavat tilat, ovat toimitilojen talouteen eniten vaikuttava tekijä. Suunniteltuna on Söderkullan vanhan terveysaseman sekä nuorisotalon purkaminen, jos rahoitus siihen järjestyy.

Vuoden 2022 lopulla kunnanhallituksessa hyväksyttiin Sipoon kunnan energiaohjelma 2023-2025, jonka tavoitteena on 5 % energiansäästö ohjelman aikana. Toimenpidelistauksessa on lämpötilarajojen säätäminen, tyhjien rakennusten säästötoimet, aurinkovoiman lisääminen sekä erityiset investointiluontoiset toimet, kuten lämmitysratkaisujen muutokset rakennuksissa. Näillä toimenpiteillä saadaan energiamäärää pienennettyä. Uuden energiaohjelman käynnistäminen kuuluu vuoden 2026 tavoitteisiin. Sipoon kunnan sähköenergiatoimittaja vaihtuu myös vuoden 2026 alussa Kokkolan Energiaan ja sähköenergia toimitetaan uusiutuvien energioiden alkuperäistodistuksilla.

Sisäiset vuokrissa on tehty maltillinen indeksikorjaus ja vuoden 2024 aikana tehty rakennusten teknisten arvojen ja jälleenhankinta-arvojen päivitys on tarkoitus saada vietyä sisäisiin vuokriin vuosien 2026 ja 2027 aikana.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen uudet vuokrasopimukset ja sen tuomat tilamuutokset vaikuttavat vuokratuloihin, samoin kuin uuden pelastusase-
man siirtyminen kokonaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintaan. Menopuolella myös Artturi-paviljongin vuokrauksen loppuminen säästää osaltaan ulkoisia vuokrakuluja.

4.9 Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous / Driftsekonomin för uppgifter med specifik finansiering

Kuntaliiton julkaiseman talousarviosuosituksen mukaan kohderahoitteisten tehtäväalueiden käyttötalous tulee erottaa budjettirahoitteisista tehtävistä. Kohderahoitteisella tehtävällä tarkoitetaan palvelun tuottajia, jotka rahoittavat toimintansa kokonaan tai osittain korvauksista palvelun tilaajilta.

Seuraavassa on esitetty Toimitilapalveluiden ja Ruokapalvelujen tehtäväalueet erillisinä. Yksiköt sisältyvät myös ao. toimialojen talousarvioesityksiin. Liikelaitoksena toimivan Sipoon Veden talousarvio on esitetty kokonaan erillään kunnan talousarviosta, koska liikelaitoksen johtokunta päättää itsestä omasta talousarviostaan.

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000 €	Kunta yhteensä / Kommunen sammanlagt TP / BS 2024	Kohderahoitteiset yhteensä / Uppgift med specifik finansiering TA / BU 2025	Budjettirahoitteiset tehtävät / Budgetfinansierade uppg. TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	14 176	13 856	13 752
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	94	215	280
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	1		
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	14 081	13 641	13 472
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	64		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 15 964	- 16 941	- 16 086
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 4 027	- 4 332	- 4 087
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 3 723	- 3 546	- 3 686
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 3 872	- 4 246	- 4 129
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 4 341	- 4 817	- 4 185
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1 787	- 3 085	- 2 334

Toimitilat

Lokalitetsförvaltning

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000 €	Yhteensä / Sammanlagt TP / BS 2024	Yhteensä / Sammanlagt TA / BU 2025	Yhteensä / Sammanlagt TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	10 550	10 045	10 010
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	2		80
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	10 548	10 045	9 930
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 12 470	- 13 205	- 12 448
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 2 919	- 3 083	- 2 996
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 3 281	- 3 061	- 3 177
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 2 346	- 2 727	- 2 573
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 924	- 4 335	- 3 702
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 1 919	- 3 160	- 2 437

Ruokapalvelut

Kostservice

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000 €	Yhteensä / Sammanlagt TP / BS 2024	Yhteensä / Sammanlagt TA / BU 2025	Yhteensä / Sammanlagt. TA / BU 2026
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	3 626	3 811	3 742
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	91	215	200
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	1		
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	3 533	3 596	3 542
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	64		
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 3 494	- 3 735	- 3 638
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 1 108	- 1 249	- 1 090
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 442	- 485	- 509
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 1 526	- 1 519	- 1 556
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 418	- 483	- 483
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	132	75	104

4.10 Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto / Driftsekonomin enligt organ, sammanfattning

Sisäiset ja ulkoiset erät / Interna och externa poster 1 000 €	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Keskusvaalilautakunta / Centralvalnämnden							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter							
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 119	- 11	- 11			- 11	- 11
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 119	- 11	- 11			- 11	- 11
Tilintarkastuslautakunta / Revisionsnämnden							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter							
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 56		- 67				
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 56		- 67				
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	15 406	12 154	12 154			12 154	12 154
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 1 437	- 1 120	- 1 220			- 1 220	- 1 220
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	13 969	11 034	10 934			10 934	10 934
Konsernipalvelut / Koncerttjänster							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	544	444	444			444	444
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 10 151	- 9 183	- 9 183			- 9 183	- 9 183
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 9 607	- 8 739	- 8 739			- 8 739	- 8 739
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	1 200	1 000	1 000			1 000	1 000
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 21 146	- 20 753	- 20 753			- 20 753	- 20 753
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 19 946	- 19 753	- 19 753			- 19 753	- 19 753
Koulutus / Utbildning							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	1 910	2 111	2 111			2 111	2 111
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 36 587	- 37 410	- 37 410			- 37 410	- 37 410
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 34 677	- 35 299	- 35 299			- 35 299	- 35 299
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	4 815	4 857	4 857			4 857	4 857
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 17 693	- 17 888	- 17 768			- 17 768	- 17 768
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 878	- 13 031	- 12 911			- 12 911	- 12 911
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö							
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	12 799	13 177	13 177			13 177	13 177
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 24 993	- 24 912	- 24 912			- 24 912	- 24 912
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 12 194	- 11 735	- 11 735			- 11 735	- 11 735

Sipoon vesi / Sibbo vatten	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	6 075	6 160	6 160			6 220	6 280
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 3 206	- 3 285	- 3 285			- 3 366	- 3 366
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	2 869	2 875	2 875			2 854	2 914

Yhteensä / Totalt 1 000 €	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BUF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	42 749	39 903	39 903			39 963	40 023
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 115 388	- 114 562	- 114 609			- 114 623	- 114 623
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 72 639	- 74 659	- 74 706			- 74 660	- 74 600

4.11 Sisäiset erät / Interna poster

Sisäiset tuotot

Interna intäkter

1 000 €	TA / BU 2025	TA / BU 2026
Sipoon kunta / Sibbo kommun		
Sis.vuokratuot.ylläpitoveloit. / Int. Hyror uppehälle	7 987	8 013
Sis.vuokratuotot, maanvuokrave / Int. Hyror mark	260	232
Sisäiset vuokrat, pääomaveloit / Int. Hyror, kapital	10 081	9 154
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	110	95
Sis. ruokapalvelutuotot / Kostservice	3 596	3 542
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Sisäiset vuokrat, pääomaveloit / Int. Hyror, kapital	10 081	9 154
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Sis. ruokapalvelutuotot / Kostservice	3 596	3 542
Ruokapalvelut / Kostservice		
Sis. ruokapalvelutuotot / Kostservice	3 596	3 542
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Sis.vuokratuot.ylläpitoveloit. / Int. Hyror uppehälle	7 987	8 013
Sis.vuokratuotot, maanvuokrave / Int. Hyror mark	260	232
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	110	95

Sisäiset kulut

Interna kostnader

1 000 €	TA / BU 2025	TA / BU 2026
Sipoon kunta / Sibbo kommun		
Sis. ruokapalveluveloitukset / Kostservice	- 3 596	- 3 542
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 7 987	- 8 013
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 10 081	- 9 154
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 260	- 232
Sis. veloituks.muut toimintaku / Int. Hyror, övriga	- 110	- 95
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 75	- 70
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 1	- 37
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark		- 1
Konsernipalvelut / Koncerttjänster		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 233	- 158
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 38	- 33
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 1	- 1
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik		
Sis. ruokapalveluveloitukset / Kostservice	- 1 556	- 1 529
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 1 990	- 2 174
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 1 675	- 1 590
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 43	- 41
Koulutus / Utbildning		
Sis. ruokapalveluveloitukset / Kostservice	- 2 039	- 2 013
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 3 522	- 3 590
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 6 443	- 5 589
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 168	- 143
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 1 453	- 1 349
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 1 883	- 1 857
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 47	- 46
Ruokapalvelut / Kostservice		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 163	- 154
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 290	- 306
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 8	- 8
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Sis.vuokraveloitukset ylläpito / Int. Hyror uppehälle	- 705	- 661
Sis.vuokraveloitukset pääoma / Int. Hyror, kapital	- 41	- 47
Sis.vuokraveloituks.maanvuokra / Int. Hyror mark	- 1	- 1
Sis. veloituks.muut toimintaku / Int. Hyror, övriga	- 110	- 95

5 Sipoon Vesi-liikelaitos / Affärsverket Sibbo Vatten

Vastuuhenkilö:
Liikelaitosjohtaja

Ansvarsperson:
Affärsverkets direktör

Tuloslaskelma

Resultaträkning

	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Liikevaihto / Omsättning	5 296	5 775	5 860	5 920	5 980
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	5 278	5 775	5 860	5 920	5 980
Liiketoiminnan muut tuotot / Affärsverksamhetens övriga in-täkter	289	300	300	300	300
Materiaalit ja palvelut / Material och tjänster	- 2 070	- 2 306	- 2 376	- 2 436	- 2 436
Ostot tilikauden aikana / Köp under räkenskapsperioden	- 1 048	- 1 162	- 1 197	- 1 227	- 1 227
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 1 022	- 1 144	- 1 179	- 1 209	- 1 209
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 696	- 750	- 759	- 780	- 780
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	- 582	- 617	- 623	- 641	- 641
Henkilösivukulut / Lönebikostnader	- 114	- 134	- 135	- 139	- 139
Eläkekulut / Pensionskostnader	- 97	- 110	- 111	- 114	- 114
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	- 17	- 24	- 24	- 25	- 25
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och värdeminskningar	- 1 302	- 1 200	- 1 200	- 1 200	- 1 200
Suunnitelman mukaiset poisto / Planenliga avskrivningar	- 1 302	- 1 200	- 1 200	- 1 200	- 1 200
Liiketoiminnan muut kulut / Affärsverksamhetens övriga kostna-der	- 175	- 150	- 150	- 150	- 150
Liikelyijäämä (-alijäämä) / Rörelseöverskott (-underskott)	1 342	1 669	1 675	1 654	1 714
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 729	- 982	- 982	- 982	- 982
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	7	3	3	3	3
Korkokulut / Räntekostnader		- 250	- 250	- 250	- 250
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	- 735	- 735	- 735	- 735	- 735
Ylijäämä(alijä)enn.satunn.eriä / Överskott (underskott) före ext-raordinära poster	613	686	693	672	732
Tilikauden ylijäämä(alijäämä) / Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	613	686	693	672	732

Olennaiset muutokset toiminnassa

Centrala förändringar i verksamheten

Sipoon Vesi toimii kuntalain tarkoittamana kunnan omistamana liikelaitoksena. Sipoon Vesi vastaa kunnan vesihuoltolaitokselle kuuluvista tehtävistä. Sipoon Vesi varmistaa ja turvaa sipoolaisille korkea-laatuiset vesihuollon peruspalvelut. Sipoon Vesi toimii kunnan strategian ja sen toteuttamisohjelmien mukaisesti. Sipoon Vedellä on oma johtokunta ja se toimii kunnanhallituksen alaisena liikelaitoksena.

Sipoon Veden toimintaympäristöön saattaa tulla muutoksia vuoden 2026 aikana, riippuen siitä, kuinka neuvottelut Östersundomin alueen vesi-huolto-omaisuuden ja liiketoiminnan myynnistä edistyvät sekä Helsingin kaupungin että Helsingin

seudun ympäristöpalveluiden kanssa. Mikäli kauppa syntyy, liikevaihto pienenee asiakkaiden siirtymisen myötä noin reilulla 335 000 eurolla. Toisaalta myös menot pienenevät, joskin vähemmän – arviolta noin 150 000 euroa. Koska Östersundomin alueen vesihuoltojärjestelyä ei tällä hetkellä tiedetä talousarviovuoden 2026 tai taloussuunnitelmakausien 2027–2028 osalta, on tämä talousarvio kirjoitettu ja taloudelliset laskelmat laadittu nykytilanteen mukaisesti.

Sipoon Veden myymän veden määrän arvioidaan kasvavan läpi koko talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien maltillisesti johtuen liittyjämäärien kasvusta. Yleinen taloustilanne näyttää aavistuksen paremmalta vuoden takaiseen verrattuna, mutta muiden tuottojen ei odoteta kasvavan edellisvuosista juurikaan.

Yleisesti ottaen vesihuolto on hyvin vakaata toimintaa Suomessa eikä suuria muutoksia vuositasolla tapahtu. Mahdollisiin muutoksiin varaudutaan koulu- ja valmiussuunnitelmia päivittämällä sekä yhteistoiminnalla naapurilaitosten kanssa.

Olellaiset muutokset taloudessa

Centrala förändringar i ekonomin

Liikevaihto

Sipoon Vesi korotti vuoden 2024 heinäkuussa sekä jäteveden että talousveden käyttö- ja perusmaksuja 8 prosenttia ja lisäksi vastaavat korotukset tehtiin 1.1.2025. Taksankorotusten myötä kaikki vesihuoltolaitoksen kustannukset olisi tarkoitus kattaa kerätyillä maksuilla, kuten vesihuoltolaki edellyttää. Vuoden 2026 liikevaihdon ennustetaan kasvavan noin 95 000 euroa vuoden 2025 arvioidusta toteutuvasta liikevaihdosta. Vuosina 2027–2028 liikevaihdon ennustetaan kasvavan reaalisesti noin 60 000 euroa vuosittain. Vuosien 2026–2028 liikevaihdon kasvu muodostuu lisääntyvän asutuksen tuottamasta lisäliikevaihdosta. Liikevaihdon arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 5,86 miljoonaa euroa ja kokonaistuotot noin 6,16 miljoonaa euroa.

Kulut

Yhteistyökumppaneista Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä (Kuvesi) korottaa vedenmyynnin hintaa 4,4 % vuonna 2026. Korotus aiheuttaa noin 30

000 euron lisäkustannuksen Sipoon Vedelle. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä (KUVES) korottaa vuonna 2026 jätevedestä perittävää maksua noin 6,6 %. Tästä aiheutuu noin 11 000 euron vuosittainen lisäkustannus. Kun huomioidaan myös HSY:n korotukset jäteveden hintaan voidaan myös jäteveden käsittelyn ja johtamisen osalta odottaa yhteensä noin 30 000 euron lisäkustannuksia vuodelle 2026.

Muiden kustannusten arvioidaan säilyvän talousarviovuoden aikana lähes ennallaan. Sähkön hinnan ailahtelevuus aiheuttaa epävarmuutta kulurakenteeseen. Vuosille 2027 ja 2028 on kaavailtu samansuuruisia korotuksia veden ja jäteveden hintaan tukkuyhtiöiden toimesta, mikä tarkoittaa em. vuosille edelleen noin 60 000 euron lisäkustannusta. Kustannusten nousu aiheuttaa painetta ja tarvetta tarkastella myös Sipoon Veden taksoja lähitulevaisuudessa.

Lisäksi korkea investointitaso näyttää jatkuvan myös pitkälle tulevaisuuteen. Suurimmat investointikokonaisuudet ovat sekä Nikkilän kartanon että Taasjärven itäpuolen toteuttaminen sekä Metsärinteen kaava-alue. Saneerausinvestointeihin on sisällytetty turvallisuuden ja varautumisen nostoon tähtääviä määrärahoja. Vuoden 2026 investointitaso on noin 4,9 miljoonaa euroa, mikäli kaikki suunnitellut asemakaava-alueet toteutuvat kunnan investointiohjelman mukaisesti.

Poistot ja arvonalenemiset sekä rahoitustuotot ja -kulut

Suunnitelmapoistojen ennustetaan säilyvän koko taloussuunnitelmakauden ajan noin 1 200 000 eurossa vuosittain. Suunnitelmapoistojen ennustetaan pienenevän aavistuksen suunnitelmakauden jälkeen, vaikka investoinnit ovat taloussuunnitelmakauden aikana tavanomaista korkeammat. Vuoden 2025 poistotasoa nostaa viemärikapasiteetin nostamiseen tarvittavat siirtoviemäri-investoinnit Nikkilän ja Keravan välillä. Rahoitustuottojen ja kulujen osalta korvaus peruspääomasta säilyy samalla tasolla kuin aikaisemmin. Talousarviovuosina ei ole arvonalenemisiä tiedossa.

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Vuoden 2026 osalta ennustetaan noin 690 000 euron tilikauden ylijäämää. Vuonna 2027 ennustetaan, että tulos on noin 670 000 euroa ylijäämäinen ja vuonna 2028 noin 730 000 euroa ylijäämäinen.

Olennaiset muutokset henkilöstössä

Henkilöstössä on ammattimiespuolella edelleen vajausta, joka on näkynyt toimintaan nähden liian alhaisina henkilöstökuluina. Vuoden 2026 alussa on tavoitteena täyttää avoinna oleva ylläpitoryhmän vesihuoltoasentajan vakanssi. Kaikkiaan vakansseja Sipoon Vedellä on 11. Henkilöstön koulutuksessa käytetään lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja. Vuoden 2026 aikana on eläköitymässä ylläpitoryhmän lähiesimies, jonka paikan täyttämiseen varaudutaan kevään/kesän aikana. Varautumiskoulutusta henkilöstölle tullaan järjestämään vuoden 2026 aikana.

Centrala förändringar i personalen

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Sipoon Veden riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Talousveden saastuminen on toiminnallinen riski, mutta myös taloudellinen riski, koska siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimitamiseen liittyvät asiat. Toiminnallisiin riskeihin on varauduttu mm. naapurilaitoksien kanssa yhteisesti sovituilla käytännöillä, joita ovat avun ja laitteiden sekä kaluston lainaaminen erityistilanteissa. Näihin on saatavana apua myös esim. pelastuslaitokselta.

Bedömning av de viktigaste riskerna

Toiminnallisena ja taloudellisen riskinä voidaan pitää myös rankkasateiden tai viemäreiden sortumisen aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. tekemällä jätevesipumppaamoille varavirransyöttöpistokkeita, kehittämällä pumppaamojen kaukovalvontaa ja systemaattisilla viemäriverkoston kuvauksilla ja verkoston kunnon seurannalla sekä saneerauksilla.

Taloudellinen riski ovat vesihuoltoverkostojen yllättävät korjaukset sekä vesijohto-/viemäriverkoston tulvimiset. Yllättävät putkirikot tulevat merkittä-

västi kalliimmiksi kuin suunnitellut korjaukset. Riskien pienentämiseksi on tehty selvityksiä ja parannuksia. Aikaisemmin on selvitetty pumppaamoiden automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmän nykytila sekä laadittu etenemistapa järjestelmän kehittämiseksi. Tämän jälkeen valmistui myös Sipoon Veden varautumissuunnitelma, jossa kartoitettiin vesihuoltolaitoksen häiriötilannetoimintaa ja tehtiin toimintakortit siitä, kuinka eri häiriötilanteissa tulee toimia. Vuonna 2017 hankittiin töidenhallintajärjestelmä, jonka avulla huoltotoiminnasta saadaan entistä suunnitelmallisempaa ja järjestelmällisempää. Tämän jälkeen hankittiin verkkotietojärjestelmä, jonka avulla omaisuudenhallintaan saadaan merkittävä parannus aikaan. Verkkotietojärjestelmän avulla esim. saneerausinvestointien kohdentaminen tehostuu. Edelleen vuosien 2021–2022 aikana Sipoon Vesi on tunnistanut toimintaan sisältyvät vaarat, riskit sekä valinnut toimenpiteet riskien vähentämiseksi WSP (Water Safety Plan) ja SSP (Sanitation Safety Plan) riskienhallintatyökaluilla. Työkalujen avulla vesihuoltolaitos voi luoda seurantaohjelman riskienhallinnan tehokkuuden monitoroimiseksi sekä oman toimenpideohjelman riskienhallinnan parantamiseksi. Vuoden 2025 aikana toteutettiin laitoksen turvallisuusinventaario, jonka avulla Sipoon Veden kriittisten kohteiden turvallisuutta tullaan parantamaan.

Lisäksi henkilöstön vesihuollon koulutukset esim. vesityökorttikoulutus, vähentävät riskitilanteita. Kriisi-tilanneharjoituksia ja -koulutuksia järjestetään säännöllisesti yhteistyössä Keski-Uudenmaan Vesi vesilaitoskuntayhtymän, naapurikuntien vesihuoltolaitoksien, pelastuslaitoksen, puolustusvoimien ja viranomaisten kanssa.

Tavoitteet

Mål

Sipoon Veden vuoden 2026 vuositavoitteet perustuvat kunnan vuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Alla on esitetty valtuuston asettamat sitovat tavoitteet Sipoon Vedelle:

- Toteuttaa ja tukee kunnan strategiaa ja sen valtuustokauden tavoitteita yhdessä kunnan muun organisaation kanssa
- Vuosikate kattaa poistot ja kun-

nan päättämät pääomakustannukset päätetyillä taksankorotuksilla sekä kasvun tuomien lisätulojen avulla pitkällä aikavälillä vesihuoltolain mukaisesti

7. Laatii investointiohjelman ja -suunnitelman yhteensopivaksi kunnan investointien kanssa

Lisäksi Sipoon Veden johtokunta asettaa Sipoon Vedelle tavoitteeksi:

- Sipoon asiakkaiden tiedottamisen kehittäminen yhteistyössä kunnan ja kumppanien kanssa
- Raportoi talouden toteutumisesta ja toteumaennusteesta johtokunnan kokousten yhteydessä

Toiminnan tunnusluvut

Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Vesihuollon hintatasoa kuvaavat tunnusluvut / Nyckeltal för vattentjänsternas prisnivå						
Talousveden käyttömaksu (€/m ³) sis. alv / Bruksavgift för hushållsvatten (€/m ³) inkl. moms	1,67	1,8	1,97	1,97	1,97	1,97
Jäteveden kättömaksu (€/m ³) sis. alv / Bruksavgift för avloppsvatten (€/m ³) inkl. moms	2,38		2,81	2,81	2,81	2,81
Vesihuoltomaksujen vertailuhinta (€/m ³) sis. alv / Jämförelsepris för vattenavgifter (€/m ³) inkl. moms	6,4		6,96	6,96	6,96	6,96
Vesihuollon kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut / Nyckeltal för vattentjänsternas lönsamhet						
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut (%) / Verksamhetens intäkter/verksamhetens kostnader (%)	196,7		189,5	187,5	184,8	186,6
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon (%) / Kreditering i relation till omsättningen (%)	13,7		12,1	11,9	11,8	11,7
Investoinnit/poistot / Investeringar/avskrivningar	2,1		4,9	4,1	2,6	3,7
Investointien tulo-rahoitus (%) / Investeringarnas inkomstfinansiering (%)	75,3		32,1	38,1	55,8	44
Vesihuollon laatua kuvaavat tunnusluvut / Nyckeltal för vattentjänsternas kvalitet						
Terveysperustaiset laatuvaatimukset täytävä veden laatu (%) / Andelen vatten som uppfyller hälsoskyddsmyndighetens kvalitetskrav (%)	100		100	100	100	100
Putkirikojen määrä (kpl/km/vuosi) / Antal ledningsbrott (st./km/år)	0,001		0,005	0,005	0,005	0,005
Hinnanalennukseen oikeuttavien virheiden määrä (kpl) / Antal fel som berättigar till prisrabatt (st.)	0		0	0	0	0
Vesihuollon tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut / Nyckeltal för vattentjänsternas effektivitet						
Laskuttamattoman talousveden osuus (%) / Andelen ofakturerat hushållsvatten (%)	15,4		9	9	9	9
Laskuttamattoman jäteveden osuus (%) / Andelen ofakturerat avloppsvatten (%)	25,8		20	20	19	19

Investoinnit 2025

Investeringar 2025

	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Investointitulot / Investeringsintäkter			
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 4 965	- 3 355	- 4 390
Netto	- 4 965	- 3 355	- 4 390

	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, nya planområden			
Yhteensä / Totalt	- 2 915	- 1 855	- 2 890
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet / Utvidgningsinvesteringar, existerande områden			
Yhteensä / Totalt	- 50		
Haja-asutusalueet / Glesbygden			
Yhteensä / Totalt	- 500	- 500	- 500
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar			
Yhteensä / Totalt	- 1 500	- 1 000	- 1 000

Kaava-alueiden laajennusinvestoinnit ovat uusia alueita, joita kaavoitetaan ja joille toteutetaan vesi- huolto, kadut, viheralueet ja muu infra. Näillä alueilla ei ole aikaisemmin ollut asemakaavaa. Samaan investointijakeeseen kuuluvat olemassa olevat kaava-alueet, jotka on kaavoitettu jo aiemmin ja joissa kaavaa nyt uusitaan. Kun esim. puistometsät kaavoitetaan asuinalueiksi, muistuttaa toteutus uusien alueiden toteutusta. Mikäli alueilla on toteutettuna kadut, viheralueet, vesihuolto ja muu infra, tarkoittaa tämä nykyisen kaavan tehostamista ja lisärakentamista verrattain pienin infrainvestointeihin.

Runkoverkoston laajennusinvestoinneilla lisätään joko viemärin tai vesijohdon kapasiteettia tai turvataan ja parannetaan toimintavarmuutta. Nämä investoinnit sisältyvät olemassa olevien alueiden laajennusinvestointeihin.

Peruskorjausinvestointi on korjaustoimenpide, jolla palautetaan olemassa oleva omaisuus enintään alkuperäiseen kuntoon ja joka perustuu kuntotutkimusten perusteella tehtyyn priorisointiin investointijärjestykseksi.

Harvaan asutut alueet ovat vesihuollon kehittämissuunnitelmaan pohjautuvia investointeja, joilla laajennetaan asemakaava-alueiden ulkopuolella olevaa vesihuoltoverkostoa kyliin. Samalla määrärahalla vesihuoltolaitos laajentaa verkostoaan erillisten hakemusten ja johtokunnan päätösten perusteella vesihuollon kehittämissuunnitelman toteuttamisohjelman ulkopuolelle jääneille alueille.

Nämä alueet ovat tyypillisesti hyvin pieniä, mutta kustannustehokkaita.

Muissa investoinneissa käsitelty investointitarpeet, jotka syntyvät kolmannen osapuolen vaatimuksesta (esim. ELY-keskus) tai jotka tehdään paikallisen synergiaedun hyödyntämiseksi taikka toiminnan kehittämiseksi.

Investointisuunnitelman hankkeet on laadittu yhteensopivaksi kunnan investointiohjelman kanssa. Jaksolla 2026–2028 kokonaisinvestoinnit ovat vuosittain noin 3,4–4,9 milj. euroa.

Vuonna 2026 talousarvion mukaiset vesihuollon investoinnit ovat yhteensä noin 4,96 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talousarviossa merkittävimmät bruttoinvestoinnit kohdistuvat Nikkilän kartanon ja Taasjärven itäpuolen alueisiin sekä perusparannuksiin.

Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet

Vuoden 2026 merkittävimmät laajennusinvestoinnit ovat NG8 Nikkilän kartanon kokoojakadun ja kokoojakadun radan alituksen rakentamisen yhteydessä toteutettava vesihuolto-, Metsärinteen kaava-alueen toteutuksen aloittaminen sekä Taasjärven Itäpuolen toteuttamisen jatkaminen. Vuonna 2026 Söderkulla skolanin rakentaminen käynnistyy, jonka yhteydessä tulee varautua putkisiirtoihin.

Taloussuunnitelmavuosissa 2027–2028 näkyy merkittävimpänä investointina NG8 Nikkilän kartanon keskuksen, Metsärinteen sekä Taasjärven itäpuolen hankkeiden jatkuminen. Talman kehittämistä käynnistetään kunnallistekniikan suunnittelulla, mutta varsinainen toteutus ajoittuu taloussuunnitteluvuosien jälkeisille vuosille. Talman toteutus tulee ajoittaa NG8 ja Taasjärven itäpuolen hankkeiden kanssa.

Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet

Viemärikapasiteetin lisäys Massby–Mellunmäki

Varataan suunnittelua varten pieni määräraha, mikäli neuvottelut Östersundomin alueen osalta etenisivät siten, että suunnittelu on järkevä aloittaa.

Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden

Utvidgningsinvesteringar, existerande områden

Nikkilä–Söderkulla välin kevyenliikenteenväylän hankkeeseen varataan määrärahoja ELY-keskuksen vaatimien putkisiirtojen vuoksi.

Haja-asutusalueet

Sipoon Vesi jatkaa harvaan asuttujen alueiden vesihuollon sekä pienten jakelujohtojen laajennusten rakentamista kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelman ja johtokunnan erillisten päätösten mukaisesti.

Peruskorjausinvestoinnit

Vesijohtoverkon sekä jätevesiverkoston ja -pumppaamojen saneerauksia Sipoon Vesi jatkaa kuntotutkimusten tulosten perusteella. Vesijohtosaneerauksissa keskitytään niihin osuuksiin, joissa on todettu putken kunnosta johtuvia putkirikkoja.

Sipoon Vesi vastaa Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laajennusinvestoinneista ja peruskorjausinvestoinneista 1,5 %:n omistusosuutta vastaavalla osuudella.

Lisäksi saneerausinvestointimäärärahalla on tarkoitus toteuttaa varautumiseen ja turvallisuuteen liittyviä investointeja.

Glesbygden

Saneringsinvesteringar

Rahoituslaskelmaosa

Finansieringskalkyldelen

	TP / BS 2024	TA / BG 2025	TA / BG 2026	TS / BGP 2027	TS / BGP 2028
TULORAAHOITUS / INTERNT TILLFÖRDA MEDEL					
Liikeyljäämä / Rörelseöverskott	1 342	1 669	1 675	1 654	1 714
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	1 302	1 200	1 200	1 200	1 200
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-729	-982	-982	-982	-982
	1 915	1 886	1 893	1 872	1 932
INVESTOINNIT / INVESTERINGAR					
Käyttöomaisuusinvestoinnit / Investeringar i anläggningstillgångar	-2 714	-5 870	-4 965	-3 355	-4 390
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	0	0		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto / Internt tillförda medel och investeringar, netto	-799	-3 984	-3 072	-1 483	-2 458
Rahoitustoiminta netto / Finansieringsverksamhet netto	627	0	0	0	0
Kassavirta / Kassaflöde	-172	-3 984	-3 072	-1 483	-2 458

6 Tuloslaskelmaosa / Resultaträkningsdelen

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkokuluihin ja muihin rahoituskuluihin sekä pitkävaikutteisiin omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin sekä tarvittaviin uusinvestointeihin.

Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot. Tämä tarkoittaa, että sisäiset erät, ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan menoihin ja tuloihin.

Tuloslaskelmassa esitetään myös valtuustoon nähdessä sitovat määrärahat ja tuloarviot toimintakateen jälkeisistä eristä, jotka ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja korkokulut sekä rahoitustuotot ja rahoituskulut. Talousarvion tuloslaskelmaan sisällytetään myös suunnitelmat tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toimintakate osoittaa, paljonko toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla.

Vuosikate kuvaa kunnan rahoitustulosta ja se osoittaa muun muassa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden laskennalliset poistot.

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot ja lisätään satunnaiset tulot, saadaan tilikauden budjetoitujen menojen ja tulojen erotus, eli tilikauden tulos, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä.

6.1 Tuloslaskelma, kunta ilman Sipoon Vesi -liikelaitosta / Resultaträkning, kommunen utan affärsverket Sibbo Vatten

Ulkoiset erät ja sisäiset erät / Interna och externa 1 000 €	TP / BS 2024	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BGF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	32 493	36 674	33 743	33 743			33 743	33 743
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 852	1 718	2 089	2 089			2 089	2 089
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 550	2 699	2 459	2 459			2 459	2 459
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	1 318	775	783	783			783	783
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	26 773	31 482	28 412	28 412			28 412	28 412
Pysyvien vast. myynti / Försäljning av bestående aktiva	1 817	5 350	3 350	3 350			3 350	3 350
Muut toimintatuotot sisäiset / Övriga verksamhetsintäkter, interna	20 697	22 034	21 036	21 036			21 036	21 036
Sisäiset toimintatuotot, muut / Int. Hyror, övriga	142	110	95	95			95	95
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	1							
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 105 050	- 112 182	- 111 277	- 111 324			- 111 257	- 111 257
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 47 321	- 48 468	- 51 036	- 51 049			- 51 036	- 51 036
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 25 666	- 29 075	- 28 074	- 28 008			- 27 954	- 27 954
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 6 512	- 7 016	- 6 414	- 6 414			- 6 414	- 6 414
Avustukset / Understöd	- 3 704	- 4 032	- 3 940	- 3 940			- 3 940	- 3 940
Muut toimintakulut, ulkoiset / Övriga verksamhetskostnader, externa	- 4 618	- 5 151	- 4 319	- 4 419			- 4 419	- 4 419
Muut toimintakulut, sisäiset / Övriga verksamhetskostnader, interna	- 17 229	- 18 439	- 17 494	- 17 494			- 17 494	- 17 494
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 72 556	- 75 507	- 77 534	- 77 581			- 77 514	- 77 514
Verotulot / Skatteintäkter	60 588	63 230	63 073	63 073			65 987	69 137
Valtionosuudet / Statsandelar	22 076	22 521	22 427	22 427			23 550	21 956
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 827	- 923	- 1 640	- 1 916			- 2 753	- 3 769
Korkotuotot / Ränteintäkter	193	50	70	70			70	70
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	881	875	886	886			880	880
Korkokulut / Räntekostnader	- 1 889	- 1 817	- 2 563	- 2 839			- 3 671	- 4 687
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	- 12	- 31	- 33	- 33			- 33	- 33
Vuosikate / Årsbidrag	9 281	9 320	6 326	6 003			9 270	9 810
Suunnitelman mukaiset poistot / Planenliga avskrivningar	- 8 936	- 9 300	- 10 000	- 10 000			- 10 000	- 10 600
Satunnaiset erät / Extraordinära poster								
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	- 147	20	- 3 674	- 3 997			- 730	- 790
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivningsdifferens	1 781	1 200	1 200	1 200			1 200	1 200
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver								
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	1 635	1 220	- 2 474	- 2 797			470	410

Toimintakate vastualueittain, ulkoiset
Verksamhetsbidrag enligt ansvarsområde, externa

Toimintakate vastualueittain / Verksamhetsbidrag per resultatenheter, ulk./ext. 1 000 €	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	Muutos / Ändring, t eur 2024 / 2025	Muutos / Ändring, % 2024 / 2025
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	284	3 964	1 888	- 3 964	-100,00 %
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	- 7 964	- 9 335	- 8 547	9 335	-100,00 %
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	- 14 571	- 14 681	- 14 420	14 681	-100,00 %
Koulutus / Utbildning	- 21 980	- 22 505	- 23 964	22 505	-100,00 %
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	- 10 146	- 13 091	- 13 200	13 091	-100,00 %
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	- 18 311	- 19 694	- 19 271	19 694	-100,00 %

Toimintatuotot
Verksamhetsintäkter

Ulkoiset tuotot / Externa intäkter 1 000 €	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	1 575	5 325	3 001	3 001	3 001
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	362	544	444	444	444
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	1 127	1 200	1 000	1 000	1 000
Koulutus / Utbildning	2 321	1 910	2 111	2 111	2 111
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	1 374	1 220	1 315	1 315	1 315
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	4 597	4 441	4 837	4 837	4 837

Toimintakulut
Verksamhetskostnader

Ulkoiset kulut / Externa kostnader 1 000 €	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	- 1 291	- 1 361	- 1 112	- 1 112	- 1 112
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	- 8 327	- 9 879	- 8 991	- 8 991	- 8 991
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	- 15 699	- 15 881	- 15 420	- 15 420	- 15 420
Koulutus / Utbildning	- 24 301	- 24 415	- 26 075	- 26 075	- 26 075
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	- 11 520	- 14 310	- 14 515	- 14 515	- 14 515
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	- 22 910	- 24 136	- 24 108	- 24 108	- 24 108

6.2 Tuloslaskelma Sipoon kunta ja Sipoon Vesi / Resultaträkning, Sibbo kommun och Sibbo Vatten

Ulkoiset erät ja sisäiset erät / Interna och externa 1 000 €	TP / BS 2024	TA / BU 2025	VK / UF 2026	KJ / KD 2026	TAE/BGF 2026	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	38 078	42 749	39 903	39 903			39 963	40 023
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	7 137	7 493	7 949	7 949			8 009	8 069
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 550	2 699	2 459	2 459			2 459	2 459
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	1 318	775	783	783			783	783
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	27 073	31 782	28 712	28 712			28 712	28 712
Pysyvien vast. myynti / Försäljning av bestående aktiva	1 817	5 350	3 350	3 350			3 350	3 350
Muut toimintatuotot sisäiset / Övriga verksamhetsintäkter, interna	20 697	22 034	21 036	21 036			21 036	21 036
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	1							
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	- 107 991	- 115 538	- 114 562	- 114 609			- 114 623	- 114 623
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 48 017	- 49 369	- 51 794	- 51 807			- 51 816	- 51 816
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 26 688	- 30 220	- 29 253	- 29 187			- 29 163	- 29 163
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 7 560	- 8 178	- 7 611	- 7 611			- 7 641	- 7 641
Avustukset / Understöd	- 3 704	- 4 032	- 3 940	- 3 940			- 3 940	- 3 940
Muut toimintakulut, ulkoiset / Övriga verksamhetskostnader, externa	- 4 793	- 5 301	- 4 469	- 4 569			- 4 569	- 4 569
Muut toimintakulut, sisäiset / Övriga verksamhetskostnader, interna	- 17 229	- 18 439	- 17 494	- 17 494			- 17 494	- 17 494
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	- 69 912	- 72 789	- 74 659	- 74 706			- 74 660	- 74 600
Verotulot / Skatteintäkter	60 588	63 230	63 073	63 073			65 987	69 137
Valtionosuudet / Statsandelar	22 076	22 521	22 427	22 427			23 550	21 956
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 1 556	- 1 905	- 2 622	- 2 899			- 3 736	- 4 752
Korkotuotot / Ränteintäkter	193	50	70	70			70	70
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	888	878	889	889			883	883
Korkokulut / Räntekostnader	- 1 889	- 2 067	- 2 813	- 3 089			- 3 921	- 4 937
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	- 747	- 766	- 768	- 768			- 768	- 768
Vuosikate / Årsbidrag	11 196	11 057	8 219	7 896			11 141	11 741
Suunnitelman mukaiset poistot / Planenliga avskrivningar	- 10 237	- 10 500	- 11 200	- 11 200			- 11 200	- 11 800
Satunnaiset erät / Extraordinära poster								
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	467	557	- 2 981	- 3 304			- 59	- 59
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivningsdifferens	1 781	1 200	1 200	1 200			1 200	1 200
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver								
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	2 248	1 757	- 1 781	- 2 104			1 141	1 141

6.3 Sipoon Veden vaikutus tilikauden tuloksen muodostumiseen / Sibbo Vattens inverkan på räkenskapsperiodens resultat

Sipoon kunta ja Sipoon vesi, ulkoiset / Sibbo kommun och Sibbo Vatten, externa	Talousarvio / Budget 2026		Eliminoinnit / Elimineringar		
	Sipoon kunta / Sibbo kommun	Sipoon Vesi / Sibbo Vatten	Sipoon kunta / Sibbo kommun	Sipoon Vesi / Sibbo Vatten	Tuloslaskelma-osa yhteensä / Resultaträkningssdelen totalt
1 000 €					
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter					
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	2 089	5 860		-145	7 804
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 459				2 459
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	783				783
Muut tuotot / Övriga intäkter	7 376	300	-319		7 357
Toimintatuotot yhteensä / Verksamhetsintäkter totalt	12 707	6 160	-319	-145	18 403
Toimintakulut / Verksamhetskostnader					
Henkilöstökulut / Personalkostnader	-51 049	-759			-51 807
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-24 466	-1 179	75	224	-25 347
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-6 414	-1 197	70		-7 541
Avustukset / Understöd	-3 940				-3 940
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	-4 419	-150		95	-4 474
Toimintakulut yhteensä / Verksamhetskostnader totalt	-90 288	-3 285	145	319	-93 109
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	-77 581	2 875	-174	174	-74 706
Verotulot / Skatteintäkter	63 073				63 073
Valtionosuudet / Statsandelar	22 427				22 427
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-1 640	-982	0	0	-2 622
Korkotuotot / Ränteintäkter	70				70
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	886	3			889
Korkokulut / Räntekostnader	-2 563	-250			-2 813
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-33	-735			-768
Vuosikate / Årsbidrag	6 279	1 893	-174	174	8 172
Suunnitelmanmukaiset poistot / Planenliga avskrivningar	-10 000	-1 200			-11 200
Satunnaiset tuotot ja kulut / Extraordinära intäkter och kostnader	0	0			0
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	-3 721	693	0	0	-3 028
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) / Avskrivningsdifferensens ökning (-) eller minskning (+)	1 200	0	0	0	1 200
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) / Avsättningarnas ökning (-) eller minskning (+)	0	0			
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	-2 521	693	0	0	-1 828

7 Investointiosa / Investeringsdelen

Vastuuhenkilöt ja määritelmät:

Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	Tehtävän mukainen tulosityksikön päälikkö / Resultatenhetschefen enligt uppgift
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	tonttipäälikkö / tomtchef
Rakennukset / Byggnader	tilapalvelupäälikkö / lokalservicechef
Kiinteät rakenteet ja laitteet sekä koneet ja kalusto / Fasta konstruktioner och anordningar samt maskiner och inventarier	tehtävän mukainen vastualueen päälikkö / ansvarsområdeschefen enligt uppgift
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	tehtävän mukainen vastualueen päälikkö / ansvarsområdeschefen enligt uppgift

Investointiosaan sisältyvät määrärahat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä käyttöomaisuusosakkeiden ja osuuksien hankintamenoihin. Investointien aktivointiraja on 10 000 euroa.

Määrärahat sitovat teknistä valiokuntaa bruttoinvestointien eli kiinteistö- ja infra- investointien osalta. Vesihuollon investoinneista päättää Sipoon Veden johtokunta.

Teknisellä valiokunnalla on oikeus muuttaa investointityypin sisäistä määrärahanjakoa rakennuskohteiden kesken. Teknisellä valiokunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Peruskorjaushankkeiden osalta on osoitettu määrärahat "Valiokunnan kohdentamat hankkeet", "Energiatehokkuushankkeet" ja "Katuojen peruskorjaus", jossa kohteiden lopullisen valinnan tekee tekninen valiokunta hankkeiden vaikuttavuus- ja kiireysarvioinnin pohjalta.

Määräraha kiinteistöjen ensikertaista kalustamista varten sisältyy laajennus- ja uudelleenrakennushankkeen kokonaismäärärahaan ja on eritelty omaksi kokonaisuudekseen hyväksytyn hankesuunnitelman jälkeen. Asianomaiset käyttäjäyksiköt vastaavat kuitenkin näistä määrärahoista sekä päättävät ko. hankinnoista.

Kunnan omistamien kiinteistöosakeyhtiöiden investointien toteuttamisesta vastaavat ko. yhtiöiden hallitukset. Mikäli investoinnit tilataan kunnalta, näkyvät samansuuruiset tulot ja menot kunnan käyttötaloudessa. Investointien määrärahoista päättää näidenkin yhtiöiden osalta kunnanvaltuusto. Täten investointiesitys on hyväksyttävä valtuustolla.

Käsitteet ja investointien rahoittaminen

Laajennusinvestointi:

- infran laajentaminen, joka mahdollistaa lisääntyvän asutuksen;

- uudisrakentaminen, joka lisää kunnan rakennusten palvelukapasiteettia ja kiinteistöjen pinta-alaa;
- väyläinvestoinnit.

Uudelleeninvestointi: uuden rakennuksen rakentaminen, joka korvaa aikaisempia rakennuksia ja niissä annettavaa palvelua.

Peruskorjausinvestointi: korjaustoimenpide, jolla palautetaan olemassa oleva omaisuus alkuperäiseen kuntoon tai lähemmäksi sitä.

Yleiset investoinnit: erityiskohteiden rakentaminen, joita tarkastellaan omana kokonaisuutenaan mm. ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä toteutettavat hankkeet.

Uudelleeninvestoinnit, peruskorjausinvestoinnit ja yleiset investoinnit rahoitetaan verotuloilla. Laajennusinvestoinnit on tarkoitus rahoittaa tontinmyynnistä saatavilla tuloilla, jolloin kasvun ei tulisi aiheuttaa lisäkustannuksia nykyisille kunnan asukkaille. Tämä edellyttää kokonaisvaltaista yhdyskuntakehitysprosessia, jota johdetaan kokonaisuutena siten, että kaavatalous ja toimiva sekä toivottu yhdyskuntarakenne saadaan aikaiseksi. Kokonaisuudessaan investoinnit mahdollistavat kunnan kehittymisen.

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Bruttoinvestoinnit yhteensä Infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar sammanlagt till infra och byggnader						
Yhteensä / Totalt	- 10 464	- 11 967	- 16 050	- 21 310	- 21 145	- 17 925
Bruttoinvestoinnit Sipoon Vesi / Bruttoinvesteringar Sibbo Vatten						
Yhteensä / Totalt	- 2 537	- 2 714	- 5 870	- 4 965	- 3 355	- 4 390
Maanosto / Markköp						
Yhteensä / Totalt	- 2 337	- 2 387	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500
Irtain omaisuus / Lösegendom, sammanlagt						
Yhteensä / Totalt	- 462	- 1 432	- 2 060	- 588		
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen						
Yhteensä / Totalt		- 771	- 1 140	- 200		
Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet						
Yhteensä / Totalt	- 389	- 647	- 500			
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik						
Yhteensä / Totalt				- 55		
Koulutuspalvelut / Utbildning						
Yhteensä / Totalt				- 107		
Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet						
Yhteensä / Totalt	- 73	- 13	- 420	- 100		
Arki- ja vapaa-aika / Vardag och fritid						
Yhteensä / Totalt				- 126		
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar, netto						
Yhteensä / Totalt	86	15				
Bruttoinvestoinnit infraan						
Yhteensä / Totalt	- 5 588	- 6 030	- 10 765	- 10 485	- 11 505	- 14 945
Yhteensä / Totalt	- 4 745	- 5 937	- 5 285	- 10 825	- 9 640	- 2 980

7.1 Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar i infrastruktur och byggnader

Vuosien 2026–2028 bruttoinvestointien yhteenveto

Taulukossa on esitetty investointien bruttomäärärahat Sipoon kunnan osalta ja eriteltynä investoinnit rakennuksiin ja infraan. Liikuntapaikkarakentaminen sisältyy infraan. Sipoon Veden bruttoinvestoinnit on esitetty omana rivinä.

Kaikki esitetyt investointikustannukset ovat esitetty alv 0 %.

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Bruttoinvestoinnit yhteensä Infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar sammanlagt till infra och byggnader						
Yhteensä / Totalt	- 10 333	- 11 967	- 16 050	- 21 310	- 21 145	- 17 925
Laajennus investoinnit, kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, planeområden						
Yhteensä / Totalt	- 2 169	- 3 470	- 8 280	- 8 015	- 8 425	- 9 625
Laajennus investoinnit, rakennukset / Utvidgningssinvesteringar, byggnader						
Yhteensä / Totalt	- 342	- 1 545	- 280	- 610		- 50
Uudelleeninvestoinnit / Återinvesteringar						
Yhteensä / Totalt	- 18	- 2 750	- 3 385	- 8 585	- 7 790	- 1 080
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar						
Yhteensä / Totalt	- 7 068	- 2 556	- 3 210	- 3 380	- 3 785	- 4 060
Muut investoinnit / Övriga investeringar						
Yhteensä / Totalt	- 735	- 1 646	- 895	- 720	- 1 145	- 3 110

Investointien suunnittelussa on lähtökohtana, että kaava-alueiden toteuttaminen mahdollistuu, elinkeinoelämää tukevien hankkeiden edellytykset ovat olemassa ja välttämättömät investoinnit rakennuksiin, infraan ja liikuntatoimiin toteutetaan. Kasvustrategian tukemiseksi kaava-alueiden infraan ja tonttutuotannon edellytyksiin panostetaan edelleen voimakkaasti.

Investointisuunnitelman hankkeet ovat priorisoitu mm. tonttutuotannon, kaavatalouden, hankkeiden vaikuttavuuden ja rakennetun ympäristön viihtyisyyden parantamisen perusteella. Jaksolla 2026–2028 kokonaisinvestoinnit ovat vuosittain noin 17,9–21,3 milj. euroa.

Vuonna 2026 talousarvion mukaiset kunnan bruttoinvestoinnit infrastruktuuriin ja rakennuksiin ovat yhteensä noin -21,31 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talousarviossa merkittävimmät bruttoinvestoinnit kohdistuvat infran laajennusinvestointeihin, jotka ovat yhteensä noin -8,015 milj. euroa ja uudelleeninvestointeihin, jotka ovat noin -8,585 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakaudella tehtävistä investoinneista noin 46 % kohdistuu infraan, noin 51 % palvelurakentamiseen ja noin 3 % liikuntapaikkarakentamiseen.

Vuonna 2027 taloussuunnitelman mukaiset kunnan bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin ovat noin -21,145 miljoonaa euroa ja vuonna 2028 noin -17,925 miljoonaa euroa. Investointien kokonaismäärä vuosina 2026–2028 on suuruusluokaltaan

vuoden 2020 investoinnin tasoa (-22,238 milj.) Investointien kokonaismäärä vuosina 2026–2028 on merkittävästi edellisiä vuosia suurempi, mutta investointien kokonaismäärän odotetaan laskevan vuodesta 2029 alkaen taas alemmalle tasolle. Vuosien 2026–2028 korkeaa kokonaisinvestointimäärää selittää suuret laajennusinvestoinnit kaava-alueisiin, erityisesti NG8 Nikkilän kartano, N65 Metsärinne sekä T6 Taasjärvi sekä suuret palveluverkkoinvestoinnit Miilin liikuntahalliin sekä Söderkulla skolaniin.

Vuosina 2021–2025 on bruttoinvestointien suuruus ollut keskimäärin n. 12,7 miljoonaa euroa. Ko. vuosina on suunniteltu vuosina 2026–2028 tuotantoon meneviä hankkeita. Investointien kokonaismäärän voidaan ajatella olevan luontaisesti hieman syklinen, koska suunnitteluun kuluvat määrärahat ovat merkittävästi rakentamista pienempiä. Vuosia 2026–2028 seuraa jälleen suunnittelupainotteisempia vuosia, josta syystä kokonaisinvestointitaso odotetaan laskevan jälleen. Huomion arvioista eri tilikausien vertailussa on toki myös huomioida, että lukuja ei ole inflaatio korjattu. Lisäksi on hyvä tiedostaa että 2022 alkaneen Ukrainan sodan jälkeen rakentamisen kustannukset ovat merkittävästi kasvaneet. Kunnan kasvaessa investointien suuruutta voi olla parempi seurata bruttoinvestoinnit/asukas kuin absoluuttisena lukuna, joka kasvaa luonnollisesti esim. lisääntyneinä palveluverkkotarpeen johdosta. Investointien jakauma vuosina 2026–2028 muuttuu taloussuunnitelmakauden edetessä selvästi enemmän infrapainotteiseksi asemakaava-alueiden ja niiden edellyttämän infran toteuttamisen myötä. Samalla Miilin liikuntahalli sekä Söderkulla skola palveluverkko-hankkeet ovat valmistuneet.

Hankkeiden kaavatalous

Kunnan investoinnit suunnitellaan pitkäjänteisesti kokonaisuutena, joka tukee kunnan kasvustrategiaa. Kunnan investointeja tarkastellaan talousarviokauden (1–3 vuoden investointisuunnitelman)

ja pitkän tähtäimen (10 vuoden investointiohjelman) suunnitelman kautta. Pääperiaatteena on, että jokainen investointikohde nähdään kokonaisuuden näkökulmasta olennaisena, toimintaa uudistavana kehittämistoimenpiteenä. Suunnittelu-työn tavoitteena on, että jokainen investointi, riippumatta siitä onko se yhdyskuntarakennetta eli infraa tai kiinteistöä koskeva, tulee toteuttaa siten, että viihtyvyys, turvallisuus, toiminnallisuus ja monikäyttöisyys ovat tasapainossa investointikustannusten sekä kaavatalouden kanssa.

Investointiohjelma laaditaan monialaisessa yhteistyössä kunnan eri toimialojen asiantuntijoiden kesken ja siinä arvioidaan 10 vuoden investoinnit investointilajeittain kohdennettuina eri käyttäjille. Rakennuksia koskevat laajennusinvestoinnit perustuvat kunnan väestösuunnitteessa arvioituun asukasmäärän lisääntymiseen, palveluverkkoselvitykseen, hyväksyttyihin hankesuunnitelmiin ja aikaisempien talousarvioiden esityksiin. Kaavatalouden näkökulmasta laajennusinvestoinnit nähdään yhtenä kokonaisuutena sekä infran että toimitilojen uudisrakentamisen osalta. Kaavoitusvaiheessa laaditaan kustannusarvioita kunnallisteknisistä ratkaisuista esi- ja yleissuunnitelmien pohjalta. Tavoitteena on, että kaikki infran ja uusien toimitilojen laajennusinvestoinnit sekä raakamaan osto periaatteellisesti katetaan uusilta alueilta saaduilla tontinmyyntituloilla. Vesihuollon tulee kattaa kaikki omat menonsa mukaan lukien investoinnit. Kaavataloudellista kannattavuutta uusien alueiden osalta lasketaan vertaamalla muodostuvia kustannuksia infran rakentamiselle suhteessa alueelta saataviin tontinmyyntituloihin ja maankäyttömaksuihin. Tavoitteena on, että alueelta saatavat tontinmyyntitulot ja maankäyttömaksut ovat isommat kuin maanhankintamaksut ja infran toteuttamisen kustannukset. Alueen kaavatalouden ollessa kunnossa tontinmyyntituloilla katetaan kaikki uusien asukkaiden tarvitsemat infrainvestoinnit ja alueiden toteuttaminen ei aiheuta lisärasitusta kunnan taloudelle.

Kaava-alueiden kaavataloutta arvioitaessa on kuitenkin hyvä pitää mielessä, että tontinmyyntituloista ja maankäyttömaksuista saatavat tulot ylittävät alueen toteutuskustannukset usein vasta n. 15 - 30 vuoden aikajänteellä. Kaava-alueiden kustannukset syntyvät lähes aina etupainotteisesti, koska kaava-alueiden infra tulee rakentaa ennen tonttien

luovuttamista ja sitä kautta tonttirakentamista. Mitä isompi kaava-alue on, sitä kauemmin kestää, että tuotot ylittävät kustannukset. Kaavatalous käyttäytyy samalla tavalla kaikissa kunnissa ja tämän erityispiirteet tulee vain huomioida kunnan kokonaistaloudessa. Tästä syystä on tärkeää, että kunnalla on käynnissä jatkuvasti eri vaiheessa olevia asemakaavahankkeita, jotta kunnan tulot ja menot pysyvät tasapainossa.

Uusien alueiden toteuttaminen mahdollistaa kunnan väestönkasvun kuntien välisen nettomuuton myötä ja osaltaan tukee myös palveluverkon säilymisen keskeisiltä osiltaan nykyisen kaltaisena. Uusien kaava-alueiden toteuttaminen ja hallittu kasvu luo edellytykset verokertymien kasvulla ja auttaa kuntaa pitämään kunnallisveroasteen mallisena.

Investointien kehitystyötä jatketaan tulevalla taloussuunnitelmakaudella. Vuonna 2026 tavoitteena on ottaa laajasti käyttöön myös uusi Opiferus -tietojärjestelmä, jonka avulla projektipäälliköt, investointipäällikkö sekä yksiköiden päälliköt voivat seurata sekä yksittäisiä investointeja että investointien kokonaisuutta. Järjestelmän käyttöönoton tavoitteena on tehostaa ja selkeyttää erityisesti yksittäisten hankkeiden talouden seurantaa. Tällä on suora vaikutus koko kunnan investointien hallintaan. Järjestelmän pilotointi käynnistyy jo vuoden 2025 puolella. Lisäksi 2025 vuonna on suunniteltu ja kehitetty nk. investointien priorisointi/koritus menetelmää, jonka avulla investointeja voidaan verrata keskenään ja määrittää näille niin kutsutun priorisointiluokka. Toimintatapa pyritään ottamaan käytäntöön vuoden 2026 aikana. Kunnan kaavataloustyökalua tullaan myös jatkokehittämään osana muuta kehitystyötä.

Hankkeiden kustannusarviot tarkentuvat suunnittelun edetessä yleissuunnittelusta toteutussuunnitteluun. Mitä pidemmälle alueen kunnallistekniikan ja muun infran toteuttamista on suunniteltu, sitä tarkempi on kustannusten osalta arvio alueen kaavataloudesta. Alustava arvio perustuu kunnan omaan arvioon kustannuksista ja tontinmyyntituloista. Esi- ja yleissuunnitelmat perustuvat konsultin suunnittelemaan ja laskemaan kustannusarvioon.

Tontinmyynnin osalta kaavatalouden arvioimisessa käytetään hyödyksi tontinmyynnin toteumatietoja muilta vastaavilta alueilta Sipoossa sekä muita selvityksiä eri alueiden tontinmyyntihinoista. Asukasmäärän arvio kaava-alueiden osalta perustuu kunnan väestöennusteeseen.

Yleisesti uusien alueiden kaavataloutta voidaan parantaa suunnittelemalla hankkeet hyvin, toteuttamalla kaava-alueiden infra kustannustehokkaasti, lisäämällä myytyjen tonttien määrää tai nostamalla tonttien myyntihintaa. Hyvällä suunnittelulla, tonttien myyntihinnan parantamisella ja tehokkaalla kilpailutuksella on mahdollista parantaa kaava-alueiden kaavataloutta. Yhdyskunta ja ympäristö toimiala on sitoutunut jatkuvasti kehittämään kaavoituksen sekä suunnitteluttamisen ja rakennuttamisen prosesseja. Hankintaosaamista kehitetään myös jatkuvasti yhteistyössä kunnan talouden hankinta-asiantuntijoiden kanssa.

Seuraavina vuosina tavoitteena on myös kehittää tonttien markkinointia. Sipoossa ei olla ennen panostettu juurikaan tonttien markkinointiin, koska tarvittava tonttikysyntä on syntynyt ilman tätäkin. Tonttien markkinointi potentiaalisille uusille sipoolaisille, voi kuitenkin parantaa tonteista saatavaa myyntihintaa merkittävästi suhteessa markkinointiin käytettävään panokseen. Tonttien markkinointi voi pitää sisällään sekä kunnan kotisivujen kehittämistä, kohdennettua some-mainontaa sekä perinteisempää mainontaa eri medioissa ja alustoissa.

Investointien suunnittelu

Palvelurakentamisen investoinnit ja infrainvestoinnit tehdään aina ennustetun tarpeen tyydyttämiseksi. Tavoitteena on taloudellisen ja toiminnallisen palvelutason parantuminen ja kunnan strategian toteuttaminen. Toimivan päätöksentekoprosessin ja hyvän lopputuloksen saavuttamisen edellytyksenä ovat vaihtoehtoiset ratkaisut ja niiden vaikutusten arviointi sekä toiminnan että talouden kannalta.

Investoinnin suunnittelu ja toteuttaminen ennen tarpeen realisoitumista edellyttää, että vaihtoehtojen muodostaminen, vaikutusten määrittäminen ja

toteutettavan vaihtoehdon valinta tehdään hyvässä ajoin. Käytännössä tämä tarkoittaa sekä infra-että palveluinvestointien osalta vähintään viittä vuotta ennen uuden rakennuksen tai kaava-alueen käyttöönottoa. Näin hanke- ja yleissuunnittelulle, toteutussuunnittelulle, kilpailuttamisella ja toteuttamiselle jää riittävästi aikaa.

Investointikohteet sisällytetään kunnan 10 vuoden investointiohjelmaan. Merkittävimpien investointien osalta vaihtoehdot tutkitaan erillisin vaihtoeh- toselvityksin ja muista investoinneista tehdään ko- selvitykset hankkeen vaatimalla tasolla täydentä- mään investointiohjelmaa. Vuosien 2026–2028 in- vestointisuunnitelma on laadittu yhdyskunnan ja ympäristön toimialan johdolla yhteistyössä var- haiskasvatuksen, opetuksen ja arjen ja vapaa-ajan sekä asemakaavoituksen että Sipoon Veden joh- don kanssa talousraamin valmistelun yhteydessä.

Tekniselle valiokunnalle valmistellaan kunnan in- vestointisuunnitelma käsiteltäväksi. Valiokunta kä- sittelee investointisuunnitelmaluonnoksen ja pyy- tää siitä lausunnot valiokunnilta ja jaostoilta.

Lausuntokierroksen jälkeen tekniselle valiokun- nalle valmisteltavassa, päivitetystä investointi- suunnitelmassa huomioidaan toimielinten lausun- noissaan esittämät asiat tai huomautukset, ja tek- ninen valiokunta käsittelee sen uudelleen ja lähet- tää osaksi talousarviota kunnanhallituksen ja edel- leen valtuuston käsiteltäväksi.

Investointien suunnittelun pohjana käytetään myös kunnan väestösuunnitetta. Yhdyskuntasuun- nittelun ja alueiden kehityksen kokonaisvaltaista tarkastelua on tehty väestösuunnitetyön aikana vuonna 2025. Väestösuunnitteessa on huomioitu mm. kunnan rakentamisennuste.

Investointisuunnitelma 2026–2028

Investointisuunnitelma on talousarvion kolmen vuoden investointiosa, jossa ensimmäinen vuosi on sitova. Investointisuunnitelmaan tulevat hank- keet on priorisoitu tarpeiden ja edellä kuvattujen vaihtoehtojen osalta eri hallintokuntien kesken.

Investointisuunnitelman lähtökohtana on kunta- strategia ja sen mukaisten Sipoon kunnan kasvuta- voitteiden toteuttaminen, kaavavaranto, tonttien

kysynnän markkinatilanne ja uusien kaavojen aikataulu.

Vuosina 2026–2028 painottuvat infran laajennusinvestoinnit sekä uudelleeninvestoinnit. Vuoden 2026 merkittävimmät laajennusinvestoinnit infraan ovat NG8 Nikkilän kartanon kokoojakadun ja kokoojakadun radan alituksen toteuttaminen, Metsärinteen kaava-alueen kunnallistekninen toteutuksen aloittaminen sekä Taasjärven Itäpuolen toteuttamisen jatkaminen. Vuonna 2026 Miilin liikuntahallin hanke jatkuu ja Söderkulla skolanin rakentaminen käynnistyy.

Taloussuunnitelmavuosissa 2027–2028 näkyy merkittävimpänä investointina NG8 Nikkilän kartanon keskuksen, Metsärinteen sekä Taasjärven itäpuolen hankkeiden jatkuminen. Talman kehittämistä käynnistetään kunnallistekniikan suunnittelulla, mutta varsinainen toteutus ajoittuu taloussuunniteluvuosien jälkeisille vuosille. Talman toteutus tulee ajoittaa NG8 ja Taasjärven itäpuolen hankkeiden kanssa.

Palvelurakentamisen laajennusinvestoinnit ovat vähentyneet isojen sivistyskeskushankkeiden myötä, mutta vuonna 2026 tullaan käynnistämään Söderkulla skolan kouluhanke sekä vuonna 2025 käynnistynyt Miilin liikuntahalli-hanke jatkuu. Taloussuunnitelmavuosina Mäntymäen päiväkodin piha tullaan peruskorjaamaan, jonka lisäksi Miilin päiväkodin nykyistä pihaa tullaan laajentamaan Söderkulla skolanin viedessä päiväkodin nykyisestä pihasta osan. Nikkilän kartanon alueen päiväkodin hankesuunnitelma käynnistetään vuonna 2028.

Liikuntatoimen osalta vuonna 2026 toteutetaan pumptrack rata sekä uudistetaan Söderkullan urheilukentän keinotekonurmi. Nikkilän urheilukentän huoltorakennus tullaan peruskorjaamaan suunnitelmien mukaan vuonna 2028. Pumptrack radan toteutuksen yhteydessä pohditaan mahdollisuutta rakentaa skeittiparkki pumptrack radan välittömään läheisyyteen. Tilasuunnittelu toteutetaan tarkastelujaksolla, mutta itse rakentaminen tullaan toteuttamaan arviolta n. 2029.

Laajennusinvestoinnit, infra

Laajennusinvestoinnit, kaava-alueet

Utbyggnadsinvesteringar, infrastruktur

Utbyggnadsinvesteringar, planområden

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Investointitulot / Investeringsintäkter						
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 2 161	- 3 478	- 8 280	- 8 015	- 8 425	- 9 625
Netto	- 2 161	- 3 478	- 8 280	- 8 015	- 8 425	- 9 625

Väylähankkeet

Trafikledsprojekt

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Investointitulot / Investeringsintäkter						
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 8	8				
Netto	- 8	8				

Laajennusinvestoinnit, rakennukset

Utbyggnadsinvesteringar, byggnader

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Investointitulot / Investeringsintäkter						
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 342	- 1 545	- 280	- 610		- 50
Netto	- 342	- 1 545	- 280	- 610		- 50

Uudelleeninvestoinnit

Återinvesteringar

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Investointitulot / Investeringsintäkter						
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 149	- 2 750	- 3 385	- 8 585	- 7 790	- 1 080
Netto	- 149	- 2 750	- 3 385	- 8 585	- 7 790	- 1 080

Peruskorjausinvestoinnit

Saneringsinvesteringar

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Investointitulot / Investeringsintäkter						
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 7 068	- 2 556	- 3 210	- 3 380	- 3 785	- 4 060
Netto	- 7 068	- 2 556	- 3 210	- 3 380	- 3 785	- 4 060

Muut investoinnit

Övriga investeringar

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Investointitulot / Investeringsintäkter						
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 735	- 1 646	- 895	- 720	- 1 145	- 3 110
Netto	- 735	- 1 646	- 895	- 720	- 1 145	- 3 110

7.2 Investoinnit, muut toimialat / Investeringar, övriga sektorer

Maa-alueiden ostot ja myynnit

Köp och försäljning av markområden

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Kiinteäomaisuus myynti / Försäljning av fast egendom	240	204	50			

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Kiinteäomaisuus osto / Köp av fast egendom	- 2 504	- 2 591	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500

Irtain omaisuus

Lös egendom

	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BU 2025	TA / BU 2026	TS / EP 2027	TS / EP 2028
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen						
Yhteensä / Totalt		- 771	- 1 140	- 200		
Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet						
Yhteensä / Totalt	- 389	- 647	- 500			
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik						
Yhteensä / Totalt				- 55		
Koulutuspalvelut / Utbildning						
Yhteensä / Totalt				- 107		
Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet						
Yhteensä / Totalt	- 73	- 13	- 420	- 100		
Arki- ja vapaa-aika / Vardag och fritid						
Yhteensä / Totalt				- 126		

Irtaimen investointien hankintaan on toimialoille varattu määrärahat, joiden kohdentamisesta päättää aina asianomainen valiokunta. Kunnanhallituksen investointeihin kohdistetaan mahdolliset omistuksiin liittyvät investoinnit. Vuodelle 2026 kunnanhallituksen investointeihin on varattu suunnittelumääräraha 200.000 Kuntalan tilamuu- tokselle. Tämän investoinnin sisältö ja laajuus sekä investoinnin summa täsmentyvät tilaprojektin edetessä. Tavoitteena on saada kokonaisinves- tointi mukaan vuoden 2026 talousarvioon tai mi- käli summa täsmentyy sen jälkeen, se tuodaan ta- lousarviomuutoksena päätettäväksi.

8 Rahoitusosa / Finansieringsdelen

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa. Toiminnan ja investointien rahavirta esitetään välisummana. Ylijäämäinen välisumma osoittaa investointien rahoituksen toteutuvan kokonaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitus-osuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma kertoo määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteenlaskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Talousarviovuonna 2026 toiminnan ja investointien rahavirta (kunta ja Sipoon Vesi LL) on 18,4 M€ negatiivinen. Lainanlyhennykset pitkäaikaisista lainoista ovat 19,58 M€. Investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi on vuodelle 2026 budjetoitu pitkäaikaisten lainojen lisäystä 30 M€. Kunnan lainakannan arvioidaan olevan 133,89 M€ vuoden 2026 lopussa ja 154,5 M€ vuoden 2028 lopussa.

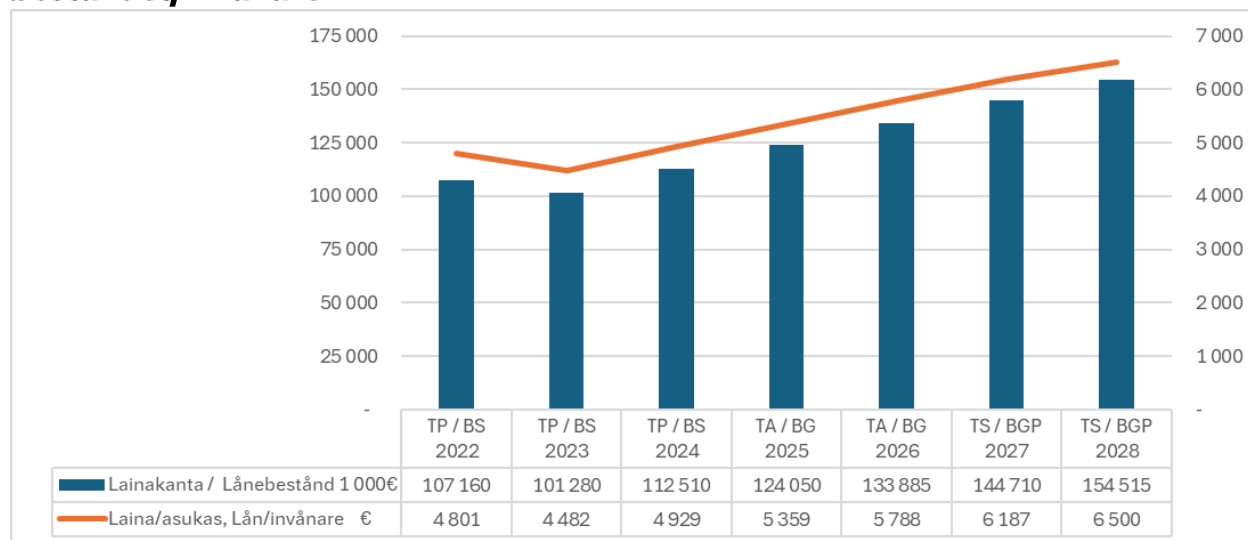
8.1 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta / Finansieringsanalys, Sibbo kommun

RAHOITUSLASKELMA / FINANSIERINGSANALYS ulk.erät/ ext.kostn.	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BG 2025	TA / BG 2026	TS / BGP 2027	TS / BGP 2028
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten						
Vuosikate / Årsbidrag	16 829	9 457	9 320	6 003	9 270	9809,8
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	0	0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 977	-5 200	-5 350	-3 350	-3 350	-3350
Tulorahoitus yhteensä / Internt tillförda medel sml.	12 852	4 257	3 970	2 653	5 920	6 460
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investerings- nas del						
Investointimenot / Investeringsutgifter	-13 415	-20 865	-20 810	-24 398	-23 645	-20425
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsan- delar för inv.utgifter	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / För- säljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 347	5 200	3 350	3 350	3 350	3350
Investoinnit netto / Investeringar netto	-9 068	-15 665	-17 460	-21 048	-20 295	-17 075
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 784	-11 408	-13 490	-18 395	-14 375	-10 615
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansierin- gens del						
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlänin- gen	1	0	0	0	0	
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen	1	0	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000	22 000	28 000	30 000	32 000	45000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfris- tiga lån	-12 897	-14 268	-16 675	-19 575	-21 175	-35195
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfris- tiga lån	-3 000	0	200	0	0	
Lainakannan muutokset / Förändringar i låne- beståndet	-5 897	7 732	11 525	10 425	10 825	9 805
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändrin- gar i likviditeten	-6 009	0	0			
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansierin- gens del	-11 906	7 732	11 525	10 425	10 825	9 805
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-8 122	-3 676	-1 965	-7 970	-3 550	-810
Rahavarat 31.12. / Likvida medel 31.12	3 634					
Rahavarat 1.1. / Likvida medel 1.1.	11 755					

8.2 Rahoituslaskelma, Sipoon kunta ja Sipoon Vesi / Finansieringsanalys, Sibbo kommun och Sibbo Vatten

RAHOITUSLASKELMA ulk.erät / ext.kostn.	TP / BS 2023	TP / BS 2024	TA / BG 2025	TA / BG 2026	TS / BGP 2027	TS / BGP 2028
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten						
Vuosikate / Årsbidrag	18 739	11 196	11 057	7 896	11 200	11 800
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 977	-1 769	-5 350	-3 350	-3 350	-3 350
Tulorahoitus yhteensä / Internt tillförda medel sml.	14 762	9 427	5 707	4 546	7 850	8 450
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investeringarnas del						
Investointimenot / Investeringausgifter	-15 952	-18 704	-26 680	-29 363	-27 000	-24 815
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för inv.utgifter	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 347	1 988	5 350	3 350	3 350	3 350
Investoinnit netto / Investeringar netto	-11 605	-16 716	-21 330	-26 013	-23 650	-21 465
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 157	-7 289	-15 623	-21 467	-15 800	-13 015
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del						
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	1	0	0	0	0	0
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen	1	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000	20 000	28 000	30 000	32 000	45 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897	-13 796	-16 675	-19 575	-21 175	-35 195
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-3 000	5 000	200	0	0	0
Lainakannan muutokset / Förändringar i lånebeståndet	-5 897	11 204	11 525	10 425	10 825	9 805
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten	-5 382	492	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-11 279	11 697	11 525	10 425	10 825	9 805
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-8 122	4 408	-4 098	-11 042	-4 975	-3 210
Rahavarat 31.12. / Likvida medel 31.12	3 634					
Rahavarat 1.1. / Likvida medel 1.1.	11 755					

8.3 Kunnan lainakanta ja lainakanta/asukas / Kommunens lånebestånd och lånebeståndet/invånare

Kunnan lainakanta oli 118,37 M€ syyskuussa 2025. Kiinteisiin korkoihin oli lainasalkusta sidottu 68,1 prosenttia. Koko lainakannan keskiporko (viimeiset 12 kuukautta) 30.9.2025 oli 1,50 prosenttia.

Lainakannan keskiporko tulee suunnitelmakaudella nousemaan ja korkokulut kasvamaan, sillä tuorahoitus ei riitä suunniteltujen investointien rahoittamiseen. Uusia investointeja sekä vanhojen lainojen lyhennyksiä joudutaan rahoittamaan uusilla lainoilla.

Mikäli suunniteltu lainarahoitus ei riitä kattamaan investointeja hetkellisen tontinmyynnin hitauden ja odotettua huonomman kassavirran takia, uusien investointien aloitusta siirretään eteenpäin.

Lainakannasta aiheutuvat korkomenot nousevat kuluvan vuoden arvioidusta 1,5 milj. eurosta 4,7 milj. euroon vuoteen 2028 mennessä.

9 Sipoon kuntakonserni / Sibbo kommunkoncern

Sipoon Jäähalli Oy

Sibbo Ishall Ab

Perustettu vuonna 1997, kunnan omistusosuus 51,6 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön osakkaat ovat Sipoon kunta ja Sipoon Wolf ry – Sibbo Wolf rf.

Yhtiön toimiala on ylläpitää harjoitusjäähallia ja siihen liittyviä liikepaikkoja ja toimia kyseisen jäähallin ja liikepaikkojen hallinnoijana, markkinointijana ja vuokraajana jäähallin ja sen liikepaikkojen ylläpito- ja rahoituskustannusten kattamiseksi.

Sen lisäksi yhtiö tuottaa käyttäjilleen laadukasta jääaikaa ja pyrkii olemaan kannattava ja omarahoitteinen.

Sitovat tavoitteet vuonna 2026: jäähallin tulos on talousarvion mukainen, nollatulos.

Liikevaihto voi edelleen pudota jos harrastajamäärät vähenee matalasuhdanteen ja kilpailevien uusien hallien takia. Nimelliset energian hinnat ovat nousseet, mutta kesällä 2024 uusittu kylmäkoneikkokontti kuluttaa noin 4 % vähemmän sähköä kuin edellinen. Säiden vaikutus voi muuttaa energiakulujen määrää. Jäänhoito ja siivouskulut ovat sidottu kuluttajahintaindeksiin palvelusopimuksen kautta. Markkinointituloja tulee 8 000 euroa Sipoon Energia Areenaksi nimeämisestä. Avustuksia tai tukia ei ole budjetoitu.

Ylläpito eli PTS kulut 2026

Ylläpito suoritetaan tarvittaessa kesätauolla kuten on ollut tapana. Vuonna 2026 ei ennusteta PTS ylläpitoa, mutta valaisimet ovat lähestymässä vaihtokänsä lähivuosina. Silloin led-polttimot on vaihdettava.

TA / BU 2025

Liikevaihto / Omsättning

427 000

Kulut / Kostnader

Materiaalit ja palvelut / Material och tjänster	-124 270
Henkilöstö / Personal	-2 200
Muut kulut / Övriga kostnader	-152 795

Toimintakate / Verksamhetsbidrag 147 735

Poistot / Avskrivningar -137 833

Liikevoitto / Rörelsevinst 9 902

Rahoituskulut / Finansieringskostnader -29 470

Tilikauden voitto (tappio) / Räkenskapsperiodens vinst (förlust) -19 568

As. Oy Sipoon Tiltalti

Bostads Ab Sibbo Gransångaren

Perustettu vuonna 1992, kunnan omistusosuus 100 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Asunto-osakeyhtiö Tiltalti on asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimiva vuokratotaloyhtiö. Palveluhenkisyys ja kehitysmyönteisyys sekä kiinteistöomaisuuden hyvä hoito takaavat tyytyväiset asukkaat ja pitkäaikaiset asiakassuhteet.

Yhtiön toimiala on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja maa-alueita samoin kuin omistaa osakkeita ja arvopapereita sekä käydä sanotulla omaisuudella kauppaa. Yhtiö voi myös harjoittaa rakennuttamista, vuokraustoimintaa sekä isännöintiä.

Tehtävä: Asuntojen omistaminen ja hallinta sekä niiden vuokraaminen. Kunnan omistus: 100 %.

Taloudellinen tavoite: nollatulot ja kassavirta, joka riittää kiinteistön ylläpitoon ja korjauksiin sekä lainanhoitolyhennyksiin ja -kuluihin.

Tiltaltin tavoitteet vuonna 2026 on teettää 10 vuoden PTS, arviolta 50 tuhatta euroa, ja peruskorjata yksi asunto arviolta 50 tuhatta euroa. Yhtiöjärjestys on uusittava.

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt

Ömsesidiga fastighetsaktiebolag

Perustettu vuonna 2016, kunnan omistusosuus 100 %.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiöiden toimiala on omistaa ja hallita yhtiöiden Sipoon kunnassa sijaitsevasta tilasta Fridhem, 753-423-3-74 maanvuokraoikeuden nojalla hallitsemalla maa-alueella sijaitsevia rakennuksia. Yhtiöt voivat harjoittaa myös mainittujen rakennusten ja maa-alueen ja niihin liittyvien laitteiden vuokraus-toimintaa. Yhtiöt voivat hakeutua toiminnastaan tai sen osasta arvonalisäveroverolliseksi.

Maa-alue on vuokrattu pitkäaikaisella vuokrasopimuksella Sipoon kunnalta.

Yhtiöiden hallitsemien rakennusten tilat on 1.1.2023 alkaen vuokrattu Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle ja yhtiöiden toimintakulut katetaan hyvinvointialueen maksamalla vuokralla. Sipoon kunta toimii palveluntuottajana yhtiöille rakennusten ylläpidon ja hallintopalveluiden tuottajana.

Rakennusten ylläpidosta vastaa Sipoon yhdyskunnan ja ympäristön toimialan Toimitilat yksikkö.

Tavoitteet vuonna 2026–2027

Taloudellisten tavoitteiden asettaminen on hankalaa, kun Itä-Uudenmaan Hyvinvointialue on ilmaissut mahdollisesti irtautuvansa Jussaksentie 18 seniorikeskuksen sopimuksesta. Jussaksentie 14 sopimuksen vuokraa halutaan tarkistaa vuoden 2025 jälkeen. Tämä tarkoittaa, että vuodelle 2025 suunniteltu isompi korjaus Jussaksentie 18 kiinteistössä tehdään minimimitoituksella, jos lainkaan. Molempien kiinteistöjen taloudellinen tulevaisuus on vaikea ennustaa.

Seniorikeskuksen tilanteen edistämiseksi vuokratavuuden suhteen, esitetään varattavaksi 150 - 200 tuhatta euroa peruskorjauksen suunnittelua varten 2026. Mikäli suunnittelun jälkeen syntyy yhteisymmärrys hyvinvointialueen kanssa siitä, että korjaus on heille hyödyllinen ja syy jatkaa, on vuonna 2027 odotettavissa suuruusluokkaa 2 milj. euron korjausurakka.

Terveyskeskuksessa varataan noin 200 tuhatta euroa vuoden 2026 korjauksia varten, jotka mahdollistaisivat hyvinvointialueen parempaa tilojen käyttöä.

10 Liite / Bilaga

VALIOKUNTA	TOIMIALA	TILIVELVOLLINEN	TULOSYKSIKKÖ	KUSTANNUSPAIKKA
Kunnanhallitus	10 Keskusvaaliltk	Kunnanjohtaja	1000 Vaalit	1003 Vaalit
	11 Tilintarkastusltk		1100 Tilintarkastus	1050 Tilintarkastus
	12 Kunnanhallitus		1200 Kunnanviraston johto	1000 Taseyksikkö 1100 Kunnanvaltuusto 1110 Kunnanhallitus ja kunnanjoht.
	13 Konsernipalvelut		1300 Talous- ja hallintokeskus	1200 Hallintopalvelut 1201 Talouspalvelut 1203 Digihallinto 1204 Henkilöstöpalvelut
Arki ja vapaa-aika valiokunta	14 Arki ja vapaa-aika	Arjen ja vapaa-ajan toimialajohtaja	1500 Hyvinvointipalvelut	1202 Yhteiset asiakaspalvelut 1500 Ruokapalvelut 1600 Hyvinvoinnin edistäminen 1601 Ympäristöterveydenhuolto
			1600 Työ- ja elinkeinopalvelut	1305 Elinkeinopalvelut 1400 Työllisyyspalvelut 1602 Maahanmuuttopalvelut
			3400 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvel	3409 Liikuntapalvelut 3549 Nuorisopalvelut 3600 Vapaa sivistystyö 3650 Kulttuuripalvelut 3660 Kirjastopalvelut
Varhaiskasvatus- valiokunta	31 Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen toimialajohtaja	3100 Varhaiskasvatus	3100 Yleinen varhaiskasvatus 3110 Nikkilän päiväkot 3111 Västerskogin päiväkot 3112 Talman päiväkot 3113 Landsängens daghem 3114 Leppätien päiväkot 3115 Metsätien päiväkot

				3116 Hansaksen päivä- koti 3118 Metsärinteen päivä- koti 3119 Solåker daghem 3122 Mäntymäen päivä- koti 3123 Kartanon päiväkot 3128 Päiväkot Miili 3134 Päiväkot Pikkusy- dän 3190 Varhaiserityiskasva- tus 3200 Södra Paipis daghem 3206 Taasjärven päivä- koti 3220 Perhepäivähoito 3230 Lasten yksit. päivä- hoitotuki 3240 Varhaiskasv.kerho- toim.pohjoine 3241 Leikitoiminnan tuki ja avustus 3243 Varhaiskasv.kerho- toimint.etelä 3244 Kotihoidontuki ja kuntalisä
			3200 Esiopetus	3170 Yleinen esiopetus 3127 Sipoonlahden esi- opetus 3129 Kyrkoby förskola, daghem 3130 Lukkarin esiopetus 3131 Leppätien koulun esiopetus 3132 Söderkulla förskola 3133 Talman esiopetus 3135 Miilin kielikyl- pyesiopetus 3136 Gumbostrands förs- kola 3203 Södra Paipis Förs- kola 3204 Jokipuiston esiope- tus 3205 Sipoonjoen esiope- tus
Koulutusvaliokunta	33 Koulutus	Koulutuksen toimiala- johtaja	3311 Perusopetus	3300 Yhteinen perusope- tus 3311 Borgby skola

				3312 Boxby skola 3313 Gumbostrand skola 3314 Kyrkoby skola 3316 Norra Paipis skola 3317 Salpar skola 3318 Söderkulla skola 3319 Södra Paipis skola 3320 Kungsvägens skola 3331 Lukkarin koulu 3332 Talman koulu 3333 Jokipuiston koulu 3334 Leppätien koulu 3335 Sipoonjoen koulu 3336 Sipoonlahden koulu
			3312 Toisen asteen koulutus	3350 Yhteinen II asteen koulutus 3361 Sibbo gymnasium 3360 Sipoon lukio
Tekninen valiokunta	40 Yhdyskunta ja ympäristö	Yhdyskuntajohtaja	1700 Kaavoitus 1800 Mittaus- ja kiinteistöt 4000 Kehittäminen ja tuki	1302 Kaavoitus 1303 Mittaus ja kiinteistöt 4000 Kehittäminen ja tuki 4040 Asunnot
Rakennus- ja ympäristövaliokunta		Rakennuslupapäällikkö Lupavalmistelupäällikkö Ympäristövalvontapäällikkö	4100 Rakennusvalvonta 4110 Haja-as alueen rakentam.luvat 4200 Ympäristövalvonta	4100 Rakennusvalvonta 4110 Haja-as alueen rakentam.luvat 4200 Ympäristövalvonta
Tekninen valiokunta		Yhdyskuntajohtaja	4300 Katu- ja viheralueet 6100 Toimitilat, hallinto	4410 Liikenneväylät 4420 Puistot ja yleiset alueet 4430 Maa- ja metsätilat 4440 Konekeskus 4450 Hulevedet 7700 Toimitilat 7710 Omat kiinteistöt markk.vuokrat 7720 Markk.omaan käyttöön vuokratut 7730 Omat kiinteistöt tyhjinä

